

(శ్రీ) గాంధీ

శ్రీ గాంధీ చంద్రశర్మ

శ్రీ గాంధీ సామ్రాజ్యమును

యొక్క యుద్ధములు

117

శంకరాభిషేకము - అది తాళము

పల్లవి - అందగాడవాడువులేరా * అది తాళము

అనుపల్లవి - అలంకృతైతేజానా * అది వరాహ * అంద

అలంకృతైతేజానా * అది వరాహ * అంద

అలంకృతైతేజానా * అది వరాహ * అంద

అలంకృతైతేజానా * అది వరాహ * అంద

అలంకృతైతేజానా * అది వరాహ * అంద

అలంకృతైతేజానా * అది వరాహ * అంద

అలంకృతైతేజానా * అది వరాహ * అంద

అలంకృతైతేజానా * అది వరాహ * అంద

అలంకృతైతేజానా * అది వరాహ * అంద

అలంకృతైతేజానా * అది వరాహ * అంద

అలంకృతైతేజానా * అది వరాహ * అంద

అలంకృతైతేజానా * అది వరాహ * అంద

అలంకృతైతేజానా * అది వరాహ * అంద

అలంకృతైతేజానా * అది వరాహ * అంద

యోగ్య యుపసంభులు,

మూరి * ఛాపు

అక్షర - అక్షరస్థానము జూపినందు * కాడితినిం తే

అనుపల్లవి - చక్క నిమామువ్వగొనాడు * డెక్కడనుండి తే నేమి || అ ||

ఉప్పల్లివానిమోవి * చప్పరింగీరి తే గాని

పొత్తువంగునిరసము * చప్పనయ్యానా

అప్పిచ్చినదొరిల * ర్నివర్జితో నటవే

తప్పదుగాపధిశ్శము * తరుణిఅల్లకొ న్నార్లు

అక్షరో

చూరయె న పో, డై నాచు * కౌశీణిబంధములతోను

పూనిపొంగిండ్లవాని * మేనుదాచీ న్నా

అవాతేనెరియినా * నేనువలెనటులగాదా

కానీయందులహాచు * నేకలిమ్మలేములు

అక్షర

జూనినుగులకుముగ * స్వగ్నిగంటెమనరాజా

జూనువలెనిటులగాదా * తిగుణనన నేలే

జూనిపేగుముప్పిపాలరా * ముఖమునుపటివలెనే

కా నేరా దాబా: * నీరు * తిగుణనన నేలే

అక్షర

కానినానెత్తిపుట

పల్ల: - అక్షరోహగవారి * కానినానెత్తిపుట

అనుపల్లవి - అక్షర రామయ్యంబిలింగ * కెంత జెప్పినగానియైతియ || అ ||

రామరో దానింబరాదిరిపగలు * రిచ్చిలైసినాడే

రామననునొవ్వ నేమోమోదాడి * నిమ్మిరిచ్చిన్నాడే

రామయ్యేర్పుకొనికన్నులనొత్తు * మునుబెట్టుకొన్నాడే

ఏమి సేకునీమాటలెల్లవిని * యేలాగుతాళుదు నే - చెలియ॥ అక్కరో॥

నిన్న నేడువచ్చెదననిరాకుంటే * నెలతయూరకుందునా

కన్నెరోనవులకైనవానిపై * కాకన్నేనుకొందునా

వెన్నవంటిమనసువానికి నాపై * వెగటాయననివిందునా

అన్నెకాడై వాణ్ణినావలపెల్ల * నారుదూర్చుచేసేనే - చెలియ॥ అక్కరో॥

మువ్వగోపాలునిముద్దుసఖుడని * మ్రొక్కివేడుకొందునే

జవ్వనమెల్లను నానిపాలుజేసి * సంతోషించుకొందునే

ఎవ్వతెయింటికిపోయినావద్దని * యిదిబుద్ధికాదందునే

చెవ్వండిలింగడింతరట్టుజేసి * చేపట్టిననుగూడనే - చెలియ॥ అక్కరో॥ ౩

అతాణా * త్రిపుట

శుల్లవి అక్కరోయోర్వనివారునరసుడుగాడని. యాడుకొంటేఆడుకొనేరు

అనుపల్లవి - మ్రొక్కిదగినవానిముద్దుమాటలవాని *

మువ్వగోపాలసామినియెవరైనగాని॥ అక్కరో॥

రామవానిదలచినపుడే * రవికక్రిక్కరిసిగుబ్బ

లేమోరోమ్రొల్లనిండ్లులే * వానిమాటంటే

నామనసుపైపైనుండునే * వానిజూచితే

నవనిధులబ్బినట్లుండటో * యెవరైనగాని॥

అక్కరో॥

ఇంతిరోవాడిండువచ్చి * యెలమిఁగొనిలించి తే

యెంతోబడలికదీరునే * వశముగాని

కంతుతాపముచల్లారునే * యింతెకాదునా

సంతసమెల్లజేకూరునే * యెవరైనగాని॥

అక్కరో॥

పూనిమువ్వగోపాలుడను * పెనిచెయివేసి తేనా

మేనంబులకలుప్పతిల్లునే * నాతమిరేచ

వానికేబిగుడుచెల్లునే * వానిగూడిన

మానసమెంతోరంజిల్లునే * యెవ్వరె న గాని॥

అక్క-రో.

ముఖారి * ఆది

పల్లవి — అక్కటలేనికాపురమాయె * నతనిమనసులేదాయె

అనుపల్లవి — ఎక్కడిదికదానిపాలాయె * నెవరాడినరొనుయేలేదాయె॥

మగువనాపేరుదలపడాయె * మమతలుమఱపాయె

పగలురేయినందేయనికాయె * బాళియెక్కువాయె

సోగసులీవెనుకమెండాయె * వగలుసేనాయె

ఇగురుబోలులకునవున్వలాయె * నేమమ్మవలపునుందమాయె॥ అక్క-ఱ

ఇంటిదోవతోంగిచూడదాయె * స్తోంటువెదకుటాయె

ఓంటిగాబెప్పిచాలోయె * నోర్పులేదాయె

తుంటపడుచునహవాసమాయె * మంటిముక్కాయె

అంటననుచునీసునిండాయె * నడగింపనిగొప్పమ్మత్తెమాయె॥ అక్క-ఱ

దానిపొంచుసంతోసమాయె * నైవముతోదాయె

చానరోనాపొంచుకల్లాయె * సడ్డలేకపోయె

తానుమువ్వగోపాలుడాయె * దయలుదూరమాయె

కానివారికిదివేడుకలాయె * గయ్యాళేవాడికిసతమాయె॥ అక్క-ఱ

ఘంటారవము * ఆది

పల్లవి — అక్షేయుండేపుసుమీ * నాపాణనాశ

అనుపల్లవి — అట్టేయందుండకిందువచ్చెనని*

యానబెట్టితినుమీనా ప్రాణనాథ|| అట్టే||

ఇంతలోనీవీడకురాకుంటేగనీగుకా* వేరికాలువనుమీ

ఇంతింకెమ్మోవి తేనెలానకుంటె*యిదుగోనోరెండినుమీనాప్రాణ

[నాథ|| అట్టే

విసరానీవుగింటలేకుంటేపున్నను* పున్ననువెన్నెలవేడినుమీ

వనజాక్షణివీడువచ్చెదాకతల*వాకిలెయిల్లునుమీనాప్రాణనాథ|| అట్టే||

మరచియివతెతోనైనమాటలాడేపుగనుక*మనసువిగచెనరునుమీ

శరతువువ్వగోపాలయీరేయిగూడ*జాగునేయికనెరమ్మినాప్రాణ

[నాథ|| అట్టే

పంతునగాలి*త్రిపుట

పల్లవి — అడపగతైవారివంటిదైతేచాలా* అరుహరుగామగదా

అనుపల్లవి — పడతెరోమామువ్వగోపాలుండిటువలె*

బాడిదప్పినందుకు - ఓచెలియా|| అడపగతై||

కలికినేనులేనప్పుడుడానికి*గన్నుల మ్రొక్కునట

ములుచయైతనకొకిముచ్చబెట్టుమని*మూగిచాచునట

కులుకుచునడుపంచుకొనుచుదానిచెయ్యి*గోరుదాకించునట*

తొలగినాతోనవ్వదోనమనియది*తోదోపులవచ్చెను. ఓచెలియా|| అ||

వీరువారిచ్చటనిండేరువ్వాకిలి*వేసినచ్చునునట

పారెకుదానితోబచ్చిదేరమిగుల*పరసములాడునట

చేరరావదువదనంగానెపెటలో*జెయివేయవచునట

మేగుమానిసి కాగానందుకులోగాక మించ నాడివచ్చెను-ఓ చెలియా॥౬
 కోమలి నేనీడనుండు తెల్లనీ*కోసమనిపలుకునట
 వేగుగుదానిపైపండ్లుగొరికి చాల*వెరపించిచూచునట
 ప్రేమతోనినుగూడుకున్ననన్నునీ*పేరఁబలువమనునట
 భామర్యోయిటువంటిమువ్వగోపాలుని*పదరిపొందుజేసితి-ఓ చెలియా॥
 ముఖారి*భావు [అడగుతై ॥ ౭

పల్లవి — అడుగరమ్మాయతనిపైనురక* అలగినోటరే

అనుపల్లవి — పడుచుఁగనముమానిమువ్వగో*

పాలరాయనినానబెట్టిమీ॥ రడుగరమ్మ

పూనిదానింటికిసోగానుమా*సొలఁగిచూచిబెవరించిన

దానికిలంచమిచ్చెదనన్నదితానోనేనో

వానిపైలేనివికల్పింపరాదు*వాడవనితలెల్లవినఁగ

దానినేజూడకతాళలేనన్నది*తానోనేనో ఆనబెట్టిమీ॥ రడుగరమ్మ

అలుకుదీరిదానివాకిట*నిలిచిదీరిలోనన్నజూచి

తలుపుమూలదానియన్నది*తానోనేనో

అలసివచ్చెననుచుఁజక్కె*రానవాలిచ్చినవారగించి

తలిగుబోణి మోవిరుచికిరాదన్నది*తానోనేనో-ఆనబెట్టిమీ॥ రడుగ

సొలపుమీఱి దానిగూపు*పలకమీఁద్రాసిపాణి

తలముననుంచిననుఁగొనుచున్నది* తానోనేనో

కలసిమామువ్వగోపాలరాయని*కొంగలిందితేలలదాని

త్రైత యోగంబులు:

కౌపీశాపు

శ్లోచ - అన్యోన్మూవిశతనకదానెవదలీనేనీవి

అనుపల్లవి - మదిలన్మృతీశేమొనుంత్రించెఁగాఁబోలు

సుదతిమువ్వగోపాలుఁజూచినమొదలు || అదరీనే

ఇదియేమోమాయాశిలుకవచ్చిబెదరించిపోయా

విదురకంటికిరాకశిన్నటాలనుండి

చెదరీనేచిత్తముచెలియయేమిసేతు||

నదరీనే||

అప్పుడెకొమ్మాశనన్నవాడడిగించెనమ్మా

ఒప్పుకమావారలూరకుండుటజూచి

యుప్పతిందివాఁకుసురసురనెనేమో||

అదరీనే||

లీలతోనించువచ్చితిగిలించెనేమంచు

బాలరోమువ్వగోపాలుఁడననుగూడ

నీలాగునేమేమోజాలముజేసేను||

అదరీనే-నా

బేగడశ్రీపుట

శ్లోచ - అదినోముఫలమెయోచెలియా

అనుపల్లవి - పదరవేమువ్వగోపాలునితోను|| అదినోము

ధనముచేతజవ్వనముచేతఁజక్కఁ

గనమ్మననటవేఁకునతలు

వినయముజాణతనముగలుగుట

వినుతికెక్కరెవనితలు||

అదినోము

మించిపయ్యెదఁనుంచిచాలలా

లిందివేటిని*యించక

మంచివారి*మించగలుగుట

చంచలాక్షిరో*కొంచెయ్య||

అదినోవ

మేలువాడుని*న్నేలినమువ్వగో

పాలునేమటచి*మేలటవె

నాలిముచ్చగ*య్యాలివై ననీ

కేలగ్గునే*తాలిమి||

అదినోము-౧

మధ్యమావతి*ప్రిపుట

పల్లవి — అనుకోపమేమున్నది*అక్కటలేనందుకు

అనుపల్లవి — ఎనిసిగూడిన*స్వేదపాసినందుకు|| అనుకో

మోముమోముననేడి*మోవీయి నైతి నో

ఆముకొనిముచ్చట*లాడ నైతి నో

నోముఫలమిందితే*నోమోహనాంగిరో

పామాడిజోగి*వలెబోయెనాబ్రగుకు||

అను

అలమికొగిటజేడి*యందుకొనైతి నో

కులుకుగుబ్బలటొమ్మ*గుమ్మనైతి నో

తలిరుబోణిరోవినవె*తనకుగానిగూమి

ఫలమైయేమియెవరి*పాలైతెనేమి||

అను

మరుకేళినెనిసినా*మనసీయి నైతి నో

కరమెంచియువరతి*గలయి నైతి నో

తరుణిమువ్వపురి*ధాముడుననుగూడి

అరటాకుముల్లుసాహ్య*మై నందుకిప్పు||

డనుకొ

శంకరాభరణము* అది

పల్లవి — అప్పటికినిన్నెంచెననే*అతివ

అనుపల్లవి — ముస్పొంగియల*మువ్వగోపాలునిదోడతెచ్చిన*అప్పటికి||

పనిబూనినాకొఱకై* నెనిరుబుట్టమాటాడి

ఘనమైనవిరహవే*నదీరను

ననితరోనాప్రాణ*వల్లభునొసరగూచిన్

కనితరమునమనసులూ*క్రిందిగనుండజేసిన||

అప్పటికి

ఇదివరకువిభుగొగి*లెడబాసియెలుగినుక

ఱునమొలిదియిని*తోచకమది

చెడరిదిగులుచేత*బిక్కినననుజేచి*యిందు

వదరోననుగా*వలసినమమకొన్న

అప్పటికి

మునుపటివలెమాలి*మినిమువ్వగోపాలుమ

కిలుకదీరనన్నుమరు*కేళినేలగా

అనుదినమునీలాగే*యెరసియుండుడని

కనకాంగిరోమాటవాసి*గట్టిగాగైకొన్న||

అప్పటికి||౧౨||

కేదారశాఖ*త్రిపుట

పల్లవి — అన్నునేజెల్లచాలునీవెక్కడి*యాడదానవె

అనుపల్లవి — సన్నుతితోమువ్వగోపాలునిసొండు*సతమనియుంటివి||అ||

ఎంతవలపైననుమొగవానికన*మిచ్చిమాటలాడుదుర

ఇంతలోనేవాడురాకుంటే*చింతలజిహ్వమర

సంతసమెన్నడులేదాయనోవాని*సడ్డనేతురాబుద్ధి
 మంతురాలవనివవద్దంటేమున్ననా*మాటవినవైతివి అప్పువేజ్ఞ
 కలికిప్రాశేశరస్తునిబయలుగా*గొగలేంచేవు
 పలుకరించియదేమన్ననాతోడ*బ్రమసిమాటాడేవు
 పలుమాటువానిపేర జెలికత్తెల*బిలిచేవుఎంచు
 వలచేవారుకదుసీమలోనీవలె*వలచేవారులేరు|| అప్పువేజ్ఞ
 ఇదియేమోయన్నమువానిసొత్తునేగాని*హితవుగాదనేవు
 మదిగాఢీమువ్వగోపాలునొద్దవెగాని*విదురరాధనేవు
 పెరిరేవువానిపైనునసునిలుపలేక*మొదలెకూడినావు
 ఎదలోనివెతడిరదునీమోహ*మింతకుదెచ్చెగా|| అప్పువే- ౧:

నాదనామక్రియ*త్రిపుట

పల్లవి - అయ్యయ్యోవేగటాయనె

అనుపల్లవి - పయ్యోరమీగుజేరి*పవ్వలిందియుండేసామికి || అయ్య

వెలదినామోయైపు*వేయకకనుగొని

కలయినిండుసంజచీ*కటిగమ్మితే

కలికినీముద్దుమోము*గానరాకయుండునది

తెలిపిస్త్రాద్దుండగానే*వీశముదెన్ననేసామికి|| అయ్యయ్యో

ననబోడివినుసున్న*నాపైచాలప్రేమచే

శనదంశమునవాయ*వరమునొక్కి

“మొనసిమాటాడితె*మోవివిషవలెనని

మదిరాక్షసినునున్న * మామువ్వగోపాలుఁడు
నిదురించినఁగొంగిలి * వదలీనని
పదరిశయ్యమీఁది * మప్పుటికొంగులునాలుగు
ముదముతోగట్టిగా * ముడిగొనునుసామికి॥ అయ్యయ్యో॥ ౪॥

భైరవి * ఆది

శల్లిని - అయ్యలునీవిట్ల * అలగియుండుర
అనుశల్లిని - తియ్యవిల్లునిగన్న * దేవామువ్వగోపాల ॥ అయ్యలు ॥
కలికిరోరమ్మని * కస్తూరినుకరికల్
వలచుచెక్కిల్లపై * వ్రాయునపుడు
చెలువుఁడానీగోటి * చెరకులుమించఁగఁ
చలముననవ్వులకు * జడగొనిబెరరించి తె॥ అయ్యలు॥
జంటిపనులుదీతిన * జాళువారవికయ
తొంటికై వడిమించి * తొడిగిచూడునుచు
జంటవై నీవునా * చనుమొనలంటగ
కంటినీవగయని * కన్నులబెరరించి తె॥ అయ్యలు॥
విందుకురమ్మని * వెలలేనినామోవి
విధధారించిన * వింతఁగనుంగొని
అందుకుబడులుగా * నలమినెప్పైకొని
పొందువేళలోనిన్ను * బొంబముడినిబెరరించి తె॥ అయ్యలు ॥

ఉసేని * త్రిపుట

శల్లిని - అలగి తేభాగ్యమాయ * మలేషివా * డలగి లభాగ్యమాయ॥

అనుపల్లవి — తలిరుబోణిరోవాని*దండించగలనవా|| డలగిలే

అరసొంపుమాట*లాడేవానికి నెం

దరుణిరోమంచి*దాననయ్యనా

సరసకురా*డాయ*సకియరోనామోము

తిరిగిచూడడేమో*దేవుడున్నాడువా|| డలగిలే

బాళిలేడిక*నేలనాతోబొందు

చాలుగా*బోలు*సంతోషమాయ

నీలాగునెవాని*కిరపుగాదేమో

నీలవేణిరోనాటి*నెనరించుకలేకవా|| డలగిలే

బాలప్రాయమువాడే*భ్రమియించినన్నవాం

డేలిసిసుద్దు*లెన్నెన్నోగలవు

చాలనాతోబా*సలుచేసిననాడేయో

బాలరోమువ్వగో*పాలుండిప్పుడువా|| డలగిలే||౧౫||

సారంగ*భాపు

పల్లవి — అలుకదీతెనా*నేడైనమీ*యలుకదీతెనా

అనుపల్లవి — పలుకులాడుకుంటిరామువ్వగో*

పాలుడునీవుముద్దులగుక్తుమీ|| యలుక||

చక్కెరబొమ్మమీయిద్దరిమనసు*చల్లనాయనా

నిక్కమానతీయవేనేడుమీ*నెంజిలిదీతెనా

మక్కవతోనేడైనమీకు*మంచిదినమాయనా

అక్కడిక్కడనిభుడువీవు*నసురుసురనియుంటిరామువ్వగో*

సుదతిరోయొకరికొకరు మోములు*జూచుకొంటిరా

పెదవులానితియ్యనిముద్దులు*బెట్టుకొంటిరా

అదుముక్కొనికాగిల్లనిద్దలు*గదసియుంటిరా

పదరిచానికినీకుబోయ*పగలవలె నేయుండెనేచెలియమీ॥ యలుక॥

బాలరో నేడైన నేకశయ్యపీఠఁగఁ*బవ్వళించితిరా॥

మేలుమేలనియిద్దటివలపులు*మెచ్చుకొంటిరా

చాలవేడుకతోమువ్వ*గోపాలుఁడనీవుగూడితిరా

వేళవేళల చాడిమాటలు*వింటిమనుకొంటిరిగదవెమీ॥ యలుక॥౧౭॥

సావేరి* ఆది

పల్లవి — అలుక్కోసాలయలుక్కో* తెలియదమ్మలార

అనుపల్లవి — తలపులు తెలియవలెను*దాళరేమీరుచెలులార॥అలుక్కో॥

కన్నెచిన్నతనమేమంటె*కన్నులుతేలవేసెను

చిన్నెలుజూచియాపెవిభుఁడు*చిరునవ్వునవ్వెను

ఉన్నతిరిదేమంటే*యువిదయెంతేనుసురనెను

వెన్నునినేనదలించితే*వినివిననట్లుండెను॥

అలుక్కో॥

చెలియవిభునిభుజముపై*జేరుకపోతేవలదని

సొలపునఁజెంగటఁగూ*ర్చుండుమనెను

అలివేణియతినికెమ్మోవి*యానెదననియందుకోబోతె

చెలువుడావలిమోమై తన*చెక్కిలిగదియించెను॥

అలుక్కో॥

రమ్మనితిల్లగొంద*రాజాయనిపిలిచితె

కొన్నరోతనపేరుమువ్వ*గోపాలుఁడనెను

ఎమ్మెత్తోమీర్దాటు* నెనసియుంటి రాయంటె

ఎమ్మెత్తోనా పెగర్ నెను* నెలతయతడుతలయూఁదెను || అటుకో||౧౮||

మధ్యమావతి* ఆది

శ్లోవి — ఆడబుట్టువుబుట్టున*న్నలయింతుగ

అనుశ్లోవి — శేడుకొన్నరా నేయిపుడు* విభుడుమువ్వగోపాలుడు||ఆ||

య్యెక్కివేడినవినక*మోడిజేసేదిన్యాయమా

అక్కరోనామోహమి*ట్లారడయ్యెగా

దక్కిదక్కించుకొనెనంటే*నయయెంచైనదెలియనీడు

నిక్కమువానికిగాని*నేమ్మెన్చెలువసేమిసేయి||

ఆడబు||

పండువెన్నెలకాకాయ*భావజుడమ్మలనేయ

గండుగోయిలరవలి*మెండాయనిపుడు

కండచక్కెరమోవిచ్చి*కొగలించడాయ

నిండువేడుకలవాని*నెనయవితనువేమిసేయి||

ఆడబు||

పపుమీటదన్నవా*డెనసినన్నేలిరవాడు

గాపుచేసిరాకున్నాడు*రమణిరోనేడు

పాపజాతినావలపు*పడతియెటులగూడు

కోపగించిరాడుమువ్వ*గోపాలుడైనవిభుడు||

ఆడబు||౧౯||

ముఖారి*ఆది

శ్లోవి — అలాగేనుందిదికాని*న్నన్నవైయోయమ్మా

అనుశ్లోవి — బాలమువ్వగోపాలుడు*పంతమెసాధించెనమ్మా||అలా||

వినవేవానికినాచేతి*విడమైననుగారాదట

గనయెదురుకట్లనిలి*చిన కాడట

ననుజూచిన పాపమట*నామాటం*తెసైచడట

తనకు గానియూమేను*దాచియెవరికయ్యానమ్మా॥

అలాగే॥

విరిబోణి నేనున్నయింటి*పారుగిల్లెనజేరడట

అరసి నేవచ్చినదోవ*నై నరాడట

మరి నావలెనున్నప్రతి*మల నైనఁగనుఁగొనడట

సరసిజాతీయీపాపపు*జన్మ మేవరికయ్యానమ్మా॥

అలాగే॥

వనితమువ్వగోపాలుఁడు*తనుదానొచ్చుకొన్నాడట

తనతో నేమి పనియున్నదిపో*మ్మనివాడట

ఎరసినదికల్లలట*యిచ్చిన బాసలేదట

మనసు లేనివానితో నే*మల్లాడియెందుకయ్యానమ్మా॥

అలాగే॥-౨౦॥

సురట*త్రిపుట

పల్లవి ౨ ఇంటికిరానిచ్చేనా*యూమేనితో*నింతివానిదలచేనా

అనుపల్లవి - గొంటుకాకుమువ్వగోపాలరాయఁడు*

తంటలుచేసి తేదండించకవిడిచేనా॥ ఇంటికి॥

ఇతనికివెరచి నే*నికలంచమిచ్చేనా

ఇన్నాళ్లవలెననుస*రించేనా

బతిమాలి నేరాయ*భారమంపించేనా

పలియనిమునుపటి*భక్తిదయలుంచేనా॥

ఇంటికి॥

ప్రేమఁదలఁచితన*మోమైనజూచేనా

ఏమిచెప్పిననిజ*మెంచేనా

రామలియినదె గాని*రచ్చకు వెఱు చేనా

ఆమాటసభలో నె*వనక విడిచేనా||

ఇంటికి||

ఎనసిన మొకమాట*మెంతైనజూచేనా

ఎంతో వేడిన మన*సిచ్చేనా

వనిత పట్టిన పట్టు*వట్టిగనిపించేనా

పనిమీనిమువ్వ గో*పాలయనిపిలిచేనా||

ఇంటికి||౨౧||

కల్యాణి*ఆది

✓ పల్లవి— ఇంటికేల రాడేముద్దుల బాల* నేతాళ బాల

ఇంగిరోవిరహ మెచ్చె నేచాల

అనుపల్లవి — కంటకుడై యున్నాడు*కందర్పుడుమదిని

బంటుపంతమిదే మేలా*పడతిరో వరదుడీవేళ||ఇంటికేల||

చిన్ననాడే వలపించినాడు* నామేలువాడు

అన్నెకారిచాడివిన్నాడు

నన్నుకలలోనైనజో*డెన్నడెడబాయనీవాడు||

ఇంటికేల |

భాసురాంగి సేయమాయవల్ల*నలగినాడల్ల

భావమేమో తెలియదు మెల్లమెల్ల

నాసరివారిలో నెల్ల*నగుబాటు చేసే నేజెల్ల||

ఇంటికేల |

కూరిమితోమరుకేళిలోన*న్నేలుమువ్వ

గోపాలుడెంతోసంతోసాన

నారీమణి నెలి నేడైన*మీరినమోహముతోన||

ఇంటికేల||౨౨||

పంతువరాళి*భాష

పల్లవి — ఇంతకంటెదానన్నేమిచేసిని*యింకఁగొంతయున్నదో
అనుపల్లవి — పంతముతోమువ్వగోపాలరాయడా*పడఁతియింటనుండి॥

ఇంతకంటె

ఆసతోనేఁగఁగిలించుకోఁబోతేను*అక్కడయుండుమనెను

ఈసులేకమోవితేనెలీరాయంటె*నెంగిలయ్యిననెను

కాసంతయెంచకనోటివిడమిచ్చుంటె*కసరిలేదనెను

నాసరివారిలోనీయుదాసీము*నినాశ్రీరోచాలదా॥ ఇంతకంటె॥

ఇందుండీయాకుజుట్టిచ్చెదనంటె*హింపుగాదనెను

లందుండిమోమైనఁగనులఁజూచెదనంటె*నందుకువద్దనెను

సొందుఁగఁబాదములూతైదనంటెవచ్చి*ప్రాధ్దాయబొమ్మనెను

మందయానరోనీమీదిమమత*తలిచితిన్నెను॥ ఇంతకంటె॥

వీదివారితోడనామీదిమన్ను*విటిగినదనెను

అదరించివాతోమాటలాడనంటె*నానలిమకొనెను

వాడించిసీపొందువద్దనిగట్టిగ*వక్కలాకులిచ్చెను

మోదముతోనన్నేలినచక్కని*మువ్వగోపాలుడు॥ ఇంతకంటె॥ ౨౩॥

కాంభోజి*ర్పుంశ

పల్లవి — ఇంతదయగలవారిసేలరావద్దంటి*వెంతనిర్దయురాలవే

అనుపల్లవి — సంతతముమామువ్వగోపాలసామినీ*

సరసత్వములెయెంచునే*యోచెలియరో॥ఇంత॥

వెలదనీగుణముతమనినింపుకొలుపులో*వేనోళ్లగొనియాడనే

చలుమారునీకుసరిహాపవతిలేదనుచు* బాసజేసెదననియెనే
తెలిసిపదివేలజన్మములకునీరుణము* దీర్చుకొఁజాలననెనే
శాలియతనమీదనీవలుకఁజెందినదితా* చేసినపాపమునెనే* ఓశాలియ

ఇంతదయ

[రో॥

మునునీదుకెమ్మొవి తేనెలానఁగఁ బ్రాణములునిలిచియున్నవనెనే
మృత్యుమైనవిరహవేదనకొర్వజాలనిక* కాచిరక్షించుమనెనే
తనువుతనసొమ్మైచచ్చకముగఁదీమాట* తనచిత్తమెటుగుననెనే
ఎసిజాక్షిసనఁగబనిలేదునాపాలిదై* వముకరుణదప్పననెనే* ఓశాలియ

ఇంతదయ

[రో॥

ముందుమామువ్వగోపాలరాఠాయనిన* ముద్దుతామటువననెనే
కందర్పఁడికి నేమిచేసునోయెరుఁగమా* కిలికితోడలుపుమనెనే
మందెమేలముననేనాడినమాటతన* వదినుంచవలువదనెనే
యిందుముఖినుగూడిలాలించినసొగ* సెంతనుచుఁదలతుననెనే* ఓశాలి

ఇంతదయ

[యరో॥

విలహరి * త్రిపుట

పల్లవి — ఇంతతెలిసియండి* యీగుణమేలరా

అనుపల్లవి — పంతమామువ్వగో* పాలనాసామి॥ ఇంతతెలిసి॥

అలుకచేసియింటికిరా* వైతివినెనరై న

చెలికత్తెలున్నారా* ఫిలువపచ్చేరా

చెలికత్తెలైననీవె* చెలువుడవైననీవె

తలఁచిపూడనాపాలి* దైవమునీవె॥.....ఇంతతెలిసి॥

వింతదానివలెనన్ను * వేటుచేసిరావైతివి

అంతరంగులున్నా రానన్నాదరించేదా

అంతరంగమైననీవె * యాదరించిననీవే

చింతించిచూడనా * జీవనమునీవె||..... ఇంత తెలిసి||

శ్రీనిధిమువ్వగోపాల * చేపట్టినన్నే లితివి

నా నేర్పులెవరైననా * నందించేరా

నా నేర్పులె ననీవే * నమ్మికలిచ్చిననీవే

యానగాబలికెదనా * యానందమైననీవే||..... ఇంత దెలిసి|| ౨౫||

ఎదుకులకాంభోజి * ఆది

పల్లవి ✓ — ఇంతనిరాకరింతురె * యొకెలియినీ * వింతనిరాకరింతురె

అనుపల్లవి — పంతగించినీవీలాగు * పాపమునొడిగట్టి || ఇంతనిరా||

తనువునీసొమ్మనేనట * దయ వాడననెనట

మనసునిలుపరాజాల * నని మ్రొక్కెనట

నినుదూర నోరురాక * తనుదాడిట్టుకొనెనట

ననబోడినీవెంతరాతి * మనసుదానవే||..... ఇంతనిరా||

జిగిమోవియాననిచ్చి * జీవమునిలుపుమనెనట

వగలఁబెట్టినన్నేచ * వదనెనట

మగువ నేచునురంటె * మంచిదికాదనెనట

దిగనాడి తేగట్టిగ * దెగువనేతుననెనట||..... ఇంతనిరా||

కిలికిపిరిహ వేదనచే * గిన్నీరునించెనట

చెలియునికూడిగము * నేతుననెనట

కలసియొప్పటివలెఁగరుణించును నెనట

యలగిమువ్వగోపాలు*వాదరించకయూవేశ||.....ఇంతనిరా||౧౬||

పంతువరాళి*త్రిపుట

శల్లవి - ఇ.త సౌద్రాయ*నిక వాడేమివచ్చిని

అనుశల్లవి - చింతింపఁబనిలేదు*చెలియమువ్వగోపాలు||డిండిసా||

చేరినాతోనేస్తము*చేసినపాపమా

కీరవాణిరోయేలవే*గించేవేనీశ్వ

నూరినగంధకస్తూరి*పారవేసి పవ్వళించు

పరమణియింటనున్నాడో*యూరెల్లమాటుముడగె||

చింతసా||

భాసురాంగిరోవినవె*పతులుమొదలుగాను

వాసములుజేరితమ*వనితలఁగూడె

అనించినఫలింఁచే*దరుచుగాడటవేనే

జేసినపాపమెవ్వరు*చేసినారేయోచెలియ||

ఇంతసా||

పన్నినవేమకతోను*పడకిల్లుశృంగారింబి

యెమ్మైకాఁడువచ్చునిని*యెదురుజూచితి

సొమ్ములేలేవిరులే*సొగసెవ్వరుజూచెనరె

కొమ్మనన్నేత్తినమువ్వ*గోపాలునినమ్మరాదె||

ఇంతసా||౧౭||

కళ్యాణి*త్రిపుట

శల్లవి - ఇంతమేలుదానవా*యోచెలియనీ*చింతమేలుదానవా

అనుశల్లవి - ఇంతిమువ్వగోపాలు*నింటికేలసొమ్మంటివె||ఇంతమేలు||

చెలులొక్కచునులేరు*చిలుకపంజరమునఁ

బలుకకున్నదియల్ల*భావమేమో

తెలుసుకొందామని*తెరచాటుననుండిన

కలికిరోవాడెవ*కనివాడంటివి||

ఇంతమే||

మరియేమందువోయని*మాటాడకనీగుట్టు

నరిసెననగల*నద్దముఁబూని

మరిపేముతోనీడు*మోవిరిచిచూచుకొని

నెకజూనియైనవా*నికీనీతులేనంటివి||

ఇంతమేలు||

వానిబంగారుదుప్పటి*వాసనజూచిగుట్టుల

పై నొత్తుకొనిమువ్వ*గోపాలయని

స్థానియింకొకసారి*సొంగకేలసొమ్మంటినాడ

దానిబుద్ధియెంతమాత్ర*మనికూరుకొంటివి||

ఇంతమేలు|| ౨౯||

శంకరాభరణము*స్రిపుట

పల్లవి - ఇంతమోహసేమిరా*యిందిరికంటె*రింతిచక్కనిదేమిరా

అనుపల్లవి - సుంతసేపుదాని*జూడకుంధలలేవు

అంతరంగముఁదెలుపవదియేల*మువ్వగోపా* ఇంత||

నీకెమరుగవచ్చునా*నెనరూరగ్గ*నిండుకొగిటఁజేర్చునా

ఆకుమడుపులిచ్చునా*తనచెలిమి*కైనవాడనిమెచ్చునా*తమిహెచ్చు

ఏకచిత్రమునమిరిస్తలు*నింపుసొంపుగనున్నముచ్చట

[నా

వాకువినవినవేడుకయ్యారా*ముపుడానలీరా||

ఇంత||

మోవిపానకమిచ్చునా*కొసరికొసరి*ముద్దులాడనిచ్చునా

తావిపువ్వులుదెచ్చునా*తనసొగసుకు*తగినవాడనిమెచ్చునా*మనసి

శేవరేమొగడుకావలెనని * భావజునిపూజలొనరించిన [చ్చునా
 యాపనితపేరేమి నెలవీరా*సిగ్గలలేరా|| ఇంత||
 సంతోసముగనాడునా*తంబురమీటి*సంచుపాటపాడునా
 వింతరతులగూడునా* ఆసమయమున*విడువకుమనివేడునా*కొనియా
 సంతతమునన్నేలుకొనియా*కాంతపై వలచినపుడెయిక [డున
 కొంతయున్నదోమువ్వగోపాలా*గారడమేలా|| ఇంత||౨౯||

వసంతభైరవి*అది

పల్లవి - ఇంతరాపుచేసి తే*నేనెటులొర్తునే

అనుపల్లవి - ఇంతిమువ్వగోపాలుడు*వింతదానివలెనన్ను||ఇంత

మొలవాడిడగువచ్చి*మ్రొక్కిపొందవలెనన్ను
 సనయుడవద్దు నేస్తమే*చాలునంటినె
 కదసినామాటవినక*కాళ్లవేళ్లబెనగుచు
 పదివేలబాసలుచేసి*బాయజాలననేవా||.....డింత||
 హససుదెలియవలసి*మాయింటికిరావచ్చన్న
 కనుగొనదిటవులేక*కన్నీగునించెనె
 పెనుగొన్నతగుకాన*పెదవులేడవుచు
 నినుబాయలేనని*నెలతబితిమాలినవా||.....డింత||
 నీమాటనన్నురాదోయి*నేచాలకోపగతైన
 ఏమన్ననేమివచ్చునో*యెందుకంటినె
 మోముజూచివాడుతన*మోహమెప్పుటకాపని
 కొమలిరోమువ్వ*గోపాలుడుననుగూడి||.....ఇంత|| ౩౦ ||

యదుకులకాంభోజిరాగముఃగుంప

పల్లవి — ఇరితలోనెల్లవానినన్ను గూర్చి * యెడఁబాయజేసెగాదైవము
అనుపల్లవి — చింతింపఁబనిలేదు * సేయుపూజాఫలము॥ ఇరితలోనె ॥
అరునెల్లననుఅతఁడు నేనొకచోట * హాయిగాఁగూడియుంటిమా
మారుకేళికి నెంతోవెతఁజెందితిగాని * మనసుమనసొక్కఁడైయుంజిమా
యారుకులోనైతిఁగానిగడ సేసె నను * తొడతొడసోకియుంటిమా
పేరెచెప్పిమాటలకొక్కనాడైనను * ప్రేమతోఁ బిలుచు కొంటిమా

ఇరితలోనే [ఓ చెలియరో

చక్కగావిభుండు నేనొక్కనాడైనను * పరసములాడుకొంటిమా
చక్కెరకెమ్మోవియానియొకరికొకరు * చవిజూచికొనియుంటిమా
అక్కఱబుదీరఁగాఁగొంటిలోనడఁగి * యల్లివిల్లిగనుంటిమా
పక్కలోపలఁజేరియాటలకైనసతి * పశులనుకొనియుంటిమా * ఓ చెలి

ఇరితలోనే యరో

బాళితోమువ్వగోపాలునిపైవేడు * పదమైనఁబాడుకొంటిమా
బాలనెనరుచముచ్చటలాడుచువిరుల * పాసుపుపైనుంటిమా
చాలసౌధుగ్రుంకియొకనాడైనను * జాగరమైయుంటిమా
కాలమెప్పుటివలెవానితోనేఁగూడి * కాపుజెందఁగజేసెగా * ఓ చెలియ

ఇరితలోనే [రో॥ ౩౦॥

ధన్యాసి * ఛాపు

పల్లవి — ఇంతిరోవరదునిగినిపై * నెంతమోహమే

అనుపల్లవి — సంతతంబుతనివెతఁజూడఁ * జాలకయిందువచ్చితిని॥ ఇంతిరో॥

చెక్కిటచేజేర్చుకొనెను*జిటునవ్వునవ్వుకొనెను
 అక్కటనేదలచినట్టె*నైరాదనెను
 మక్కువమునుజేసినచెలిమి*మఅపురాదాయననెను
 చక్కనియాచెలినిగూడని*జన్మవేటికిజన్మమనెను||..... ఇంతిరో||
 పడతియుండుండినేమి*పాపముచేసిననెను
 తడవునిన్నెడబాసి*తాళలేననెను
 నుడువనోరాదదనెను*నొసటచేయుంచుకొనెను
 అడిగితెమీరేమైన*నార్యేరో~~య~~ర్పిరోయనెను||..... ఇంతిరో||
 పలువరింపుచుమామువ్వగో~~య~~లుడైనవరభుండు
 నలినాక్షియానాటివింత*నడు~~య~~నోయనెను
 తలచియసురుసురుమనెను*దైవమిట్లచేసిననెను
 వలపనేపాపముపుగ*వారికైనగారాదనెను||.....ఇంతిరో|| ౩-౨ ||

మధ్యమావతి * త్రిపుట

పల్లవి — ఇంతేమోహములేగ*దిపుడుతెలిసెగదరా

అనుపల్లవి — పంతగించిమువ్వగో*పాలరావైతివి||ఇంతే||

నీవువచ్చినమొదలు*నిమిషమేయుగముగా
 మాపనితయ్యెంటిగా*మదిగుందుచు
 భావమునఁగనుదానె*పలుమాటునొచ్చుచు
 ఈవేళదాకభుజి*యించకనెయున్నది||..... ఇంతే||
 నెవరైననుమువంట్టి*నెలగలతోబలుకక
 కనుమూసితానొక*గడియనిత్రింపక

గొనబునొమ్ము బెట్టక * కొప్పుచక్కముడువక
 మనసెబిదికాక చే * గనలుచునున్నది || ఇంతే ||
 వలచినచెలి నెడ * బాసయారీతిగాఁ
 జలముజేసెదవున * వుల్కై నఁదొలుతఁ
 గలిసినవాడవిట్ల * అలగినదెల్లమా
 వెలత చేసినపాప * ఫలమేమోఅకట || ఇంతే || ౩ ౩ ||

కేదారగౌళ * ఆది

✓ పల్లవి — ఇందుకుపగజేసెనా * యీదైవము 1

అనుపల్లవీ — కుందరదనవినవేమువ్వ * గోపాలునెడబాసినదిగాక || ఇం ||
 నాపుణ్యమిట్లైనందుకు * వాతిరోనీవుండిగదా
 ఈ పాణములుగాపాడితి * బింతకాలము
 దావునవెవ్వారుదృష్టి * దాకించిరోయోర్వజాలక
 బాపురేనీకునేడూరి * పైనమువచ్చెనాచెల్లి || ఇందుకు ||
 దంటచెలులునొద్దికై నా * జంటనీవుండగాను
 నొంటినున్నదిగులుదీరి * యుంటినేనేను
 మంటమారితనముననే * మామనోయనినీవెంచి
 కంటికితెచ్చగాచిర * క్రమమునఁబోషించితివి || ఇందుకు ||
 పడతిరోమామువ్వగో * పాలుండననుగూడిచాల
 తడవాయినేమోగాని * తడజేసెననుచు
 నుడుకుచున్నవామనసున * కొక్కిలై నభయము
 వొడమనీకనాకుచితవు * బుద్ధులుబోధించితివి || ఇందుకు || ౩ ౪ ||

విలహరి * ఆది

శల్లవి— ఇందుకు నేనేమి సేతు నే*యేమందు నే

అనుశల్లవి—మంద మైనమనసు సిగ్గు*మానినదయ్యెనయ్యయ్యో॥ఇందుకు॥

దానింటికి బోయెనని*తరుణుల చేతవిని

ఆనబెట్టిరావద్ద నే*ననియుంటి నె

వానిమోముజూచినపుడె*వలపురెట్టిందిచాల

ఈనినపులివంటికోప*మెందుబోయెనోయావేళ॥.....ఇందుకు॥

అతివరోదానికెసొమ్ము*లంపించెననివిని

యతనిమోముజూడ*ననియుంటి నె

కతవింటేయనివచ్చి*కొగిటఁజేర్చినపుడె

అతిశయమైనరోష*మపుడేనోతోచదాయె॥.....ఇందుకు॥

మదతిరోదానింటవానిఁ*జూచితిననవిని

యదిమొదలట్టిట్టుజే*సె*ననియుంటి నె

ముదముతోడుతవచ్చి*మువ్వగోపాలుఁడు

మదనకేళిఁగూడినపుడె*మాటలన్నియునుఁబాయె॥.....నిందుకు॥ ౩౫॥

పున్నాగపర్వతి*భాపు

శల్లవి— ఇందుకేమి సేతునమ్మా*యెవరుతోడితెచ్చెదగమ్మా

అనుశల్లవి— ఇందువదనకడపవేంకటేశుఁ*డెంతదూరాననున్నాడో॥

ఇందుకేమి

ఎక్కువమోహముననన్ను*నేవేళఁగొగిటఁజేర్చువా

దొక్కడేపవ్వలించియుండ*నోపునటవే

చక్కలోనవెదకికానక పా నేశుఁడెంతకులువరించెనో
మిక్కిలివిరహ వేదనచేతఁ జక్కనిసామికి మేనెంతచిక్కెనో॥ ఇందుకేమి
నెలతరోనాకెమ్మోవానక * నిమిష మైనదాళలేదు
ఎలమినాపాత్తు నేగానిభుజి * యింపనొల్లదు
తెలియ నైతిమాయుద్దటివలపు * దృష్టిదాకెనమ్మలార
వలరాజునన్ను బాధించినట్లనా * చెలువుని నెడెంతవెతలఁజెట్టెనో
ఇందుకేమి

పడతిరోమువ్వగోపాలుఁడైన * కడపవెంకటేశునిగూడి
మొదబా యక యుందునని * యెంచుకొంటి
తడయకేనొకటితలఁచి * దైవ మొకటిదలఁచినందుకు
హొడబడి నేతెగువఁ జేసెదనంటె * తొయ్యలివాఁడేమిచేసుకొనునో॥
ఇందుకేమి॥ ౩౬॥

ఘంట * త్రిపుట

✓ పల్లవి - ఇందురాదగదునే * నేలవచ్చితి నన్న

అనుపల్లవి - అందటిలోఁజాలమోన * మాయవాడిందులేడాయె॥
ఇందురా

మునుమున్నెశ్యంఁగారిండు * కొనితమకమునరాగ

ననుజూదినీవై నవ * దనవైతితె

వనజాక్షిగట్టిగ * వంచనలేచేసితివి

ఘనముగుట్టుదీరెనయ్యో * కన్నవారెల్లనవ్వగ॥.....ఇందురా॥

పలువకనందుబోయేది * తెలిసివీధిలోఁజేలులు

కలకిలనవ్వేరుగుంపులుకూడుక
 వలపుసిగ్గెఱుగదవి*పలికెరానూటలెల్ల
 చెలియివినివినములు*చేసితివివేకములేక||.....ఇందురా||
 కలికిమువ్వగోపాలుని*గలసినదాననై
 యెలమిసఖులకూడిమా*యింటనుండక
 పలికిబొంకడనుచు*పడుచుతనముచేసి
 నిలునక వచ్చిన*ఫలముగలిగెను||.....ఇందురా|| 32 ||

సారాప్ట్యం*ప్రిపుట

పల్లవి — ఇంకనిన్నునన్నురాదే*ఓ*యింతిరోమాటలేటికె

అనుపల్లవి — ఒకవేళనవనీత*మొకవేళపాపాణ

మకటనీదిత్త*మయ్యయ్యోచెలి||...ఇంకనిన్ను

సరసుడనిమెచ్చుకొందువు*పవేళనీ*చక్కెరకెమ్మోవియానుమందువు
 తిరుగాలేనికొపముదెచ్చుకొందువు*నాదు*సరసకురావుయొంచకనన్ను

ఇంకనిన్ను [దూరేవు||

చెలువుడనిభక్తిసేతువు*తమి*దెలిసిప్రేమచేజేరదీతువు
 కలికిరోతిరుగాకాకసేతువు*చలమేలజేసేవుచాలుచాలుపదివేలు

ఇంకనిన్ను

కూరిమినీవేననంటివి*మువ్వగోపాలయనికూడియంటివి

వేరేయింతులచూడివింటినిదిమేలా * వారిజముఖయేలవాదాడవచ్చేవు

ఇంకనిన్ను|| 33 ||

మోహన*భావు

పల్లవి — ఇంకన్నుబోని తునా*యభరాజవరదా

అనుపల్లవి — శుకవాణిచేతనీ*సుద్దులెల్లనిన్నట్లాయే॥ఇంకనిన్ను

నవ్వులంటయున్నావేమో* నాపద్మచూడుమీసారి

పువ్వుబోడులచేత* రవ్వసేయించకమాన॥.....ఇంకనిన్ను॥

జవ్వనమెల్లనీపాలుజేసి*చాలనమ్మియున్నందు

కెవ్వతెతోనోగూడివచ్చి*యిపుడులేదనిబొంకేపు॥.....ఇంకనిన్ను

పన్నగమువ్వగోపాల*బాసలిచ్చినన్నగూడి

వన్నెలాడికేలొనైన * పగలెల్లవివ్వారనేడు॥.....ఇంకనిన్ను॥౩౯॥

యదుకులకాంభోజి*ఆది

పల్లవి — ఇంక నేలనేవానిగొడవ

అనుపల్లవి — అకటమువ్వగోపాలు* డనుకూలుడటవె॥ఇంక॥

చినవేమతిలేకయారీసి*వాని

మనసుదెలియక మోససోతి

కనుగొంటివానిజాతి*నెజ్జెల్ల

మునుపేయిటువంటివా* డనితెలియనైతి॥.....ఇంక॥

సొన్ననవేలందుకేమాయ*వాని

నమ్ముదురేసోసోయిదివట్టిమాయ

అమ్మనామాటవెగటాయ*అల

యెమ్మెలాడేవాని* కెంతోహితనాయి॥.....ఇంక॥

వలదేలరచ్చబెట్టెనవే*యారాయ

భారమెందాకనడిచెదవే

తొలిసొందుచాల్ చాలుచదవె*తి

చెలిచేతిలోదారబోసితిగదవే||.....ఇక్క|| ౪౦||

భైరవి*తిని

చల్లవి - ఇక్కడలేదేమనసు*ఇంతిరోవానికి

తినుచల్లవి - దిక్కుమాలినమోహము * తెలియనీదయ్యెనయ్యయ్యె

ఇక్కడలేదే

వచ్చినప్పుడు ప్రేమచే*వానినెన్నేనినిండ

చచ్చిక స్తూరియెలదియే*పాటిదంటేను

మచ్చకంటికొంతసేపు*మాటాడకయూరకుండి

హెచ్చుతావిబూశినవా * రెవ్వరనెను||.....ఇక్కడలేదే||

కోమలియామాటవిని*కోపమడచలేకవాని

మోముజూచిపంటికొద్ది*మోవినిొక్కిలే

తాగురసాక్షిరోనన్ను * దానిపేరబలగ్గరించి

వేగులువనోచ్చిని మ్రొక్కే*విడుపుమనెను||.....ఇక్కడలేదే||

దానిపైవానిబాళి*తప్పించవలెనని

సూనిమువ్వగోపాలుని*బొందుచుండగా

మానుమనియనకమంచి*మాటైననాడక

మానీయుస్సర నెను*మటినేజాలించితి||.....ఇక్కడలేదే|| ౪౧||

కన్నడ*త్రిపుట

చల్లవి - ఇటువంటినావల*పేమిగాఁబొయ్యినమ్మా

అనుచువిచిటుకమన్నకోశము* సేముమువ్వగోపాలునిపై నిటువంటి॥
 వచ్చినప్పుడు నేనే*వద్దికిబోయేదేగాని
 ఇచ్చటికిరారన్న నే*దెన్నడైననులేదుగా
 నిచ్చనిచ్చలులొలిచి* నేనలముకొనేదేగాని
 గ్రుచ్చివాడుకాగిలింను*కొనెదెన్నడులేదుగా॥.....ఇటువంటి॥
 ముందుగానునేనేవచ్చి*ముద్దిడుకొనేదేగాని
 ఇందమని కెమ్మొచ్చిన*దెన్నడైననులేదుగా
 అందంపుమోమునకోశ*మనురియింజేదేగాని
 మందయాననవ్వ నేచి*మనసుననైనలేదుగా॥ ఇటువంటి॥
 బలవంతముననేనే*చలుకరించేదేగాని
 ఎలమినాతోమాటాడే*దెన్నడైననులేదుగా
 అలసియుండిననేనే*కలసికూడేదేగాని
 చెలియమువ్వగోపాలుడు*చేరికూడినదిలేదుగా॥.....ఇటువంటి॥రతి॥

సారాప్తం * ఛాపు

పల్లవి - ఇద్దరివలెనేగూడి*యెవరున్నారుత్పేగా

అనుపల్లవి - ఒక్కతోమనవలె*నున్నారమువ్వగోపాలా॥ఇద్దరివలెనే॥
 మున్నునలరాజునీవే*ముదితమయింతినేనే
 ఐక్యుగ్రశ్రీ కృష్ణుడునీవే*శ్రీ రుక్మిణిదేవినేనే॥.....ఇద్దరివలెనే
 అలరఘుగామీడునీవే*అయినసీతాదేవినేనే
 ఇలమరంగేశకుడునీవే*యేలినరంగనాయకినేనే॥..... ఇద్దరివలెనే॥
 సత్యహరిశ్చంద్రుడునీవే*పామిచంద్రమతినేనే

నిత్యముమదనుడనీ నేనీకురతిదేవి నేనే||.....ఇద్దరివలెనే||౪౩ ||

కల్యాణిః చాపు

✓ పల్లవి — ఇద్దరిసందునబవ్వలించియున్న *యిత్తిపేరేమిరా

అనుపల్లవి — గ్దరివగలమామువ్వగోపాల*

గాజాలచప్పుడు నేవింటిగదరా||ఇద్దరి||

అప్పటప్పటికినీదుకెమ్మోవి* యానీనయలవాటుచేత

గప్పురగంధిమోచినాపంట*గలయనొక్కితిరా

అప్పలించిదానిమోచితే నే*యనుభవించితివెమోకాచి

చప్పలించగబోతేనమలివ చెటుకు* పిప్పివలెనేచప్పనైయుండెగదరా||

ఇద్దరి

కదసినీవంటదానిమేను*గ్రక్కునగొగిటనదిమిపట్టిన

నుదుటుగుబ్బలునాగుబ్బలపై*నొరసిక్రికిరిసె

ఇదియేమోచింతనైయున్నదనుచు*నిందుకునామదిచోద్యమంది

పదరితేనీమనసునొచ్చినది* ప్రాణేశయావలిమోమైతిగదరా|| ఇద్దరి||

మునుపునన్నునీవనుభవించి*యాముద్దులగుమ్మనుగూడితివేమో

అనుదినమునునీరీతిగా*నదియూడకువచ్చునా

మనసుపోహణగంటినేడు*మదజనకుడైనసామి

విన్నవమ్మరాచురమువ్వగోపాల*నీవగల్గెనుదెలిసేనుగదరా||ఇద్దరి||౪౪

తోడి* త్రిపుట

పల్లవి|| ఇహ్లా శ్లవలగదమ్మా*మువ్వగోపాలుండెన్నినేర్చినాడమ్మా

అనుపల్లవి — నన్నునీన్నులుమూసీ*నాచెంతనుండిన

సన్మృతాంగిమోవి*చాలచప్పరించనె||ఇన్నాళ్లు||

చలువచప్పరముల్లో*సవతి నేనుండఁగ

బలిమినామకొంగు*బట్టుక చాటున

పలుమాటుదొడలపై*గిలిగింతలిడఁగా నె

తెలిసినేనడిగి తే*కిలకిలనవ్వ నే||.....ఇన్నాళ్లు ||

మిసమిసలాడునా*వొసలిపైతిలకము

పొసఁగిదిడుచును*బొందుగనలదాని

కుసుమాస్త్రుగృహముపై*గొసరిచేవేయఁగా నె

కసరినేనడిగి తే*గారడమ్మాడెనె||.....ఇన్నాళ్లు ||

పదరకమువ్వగో*పాలుడునన్నగూడి

మదిరాక్షిరోదాని*మమతదెచ్చుకొనెనె

కొదనుగుబ్బలపైని*కోకటుదొలఁగింప

కదసినేనడిగి తే*తుదనన్నగూడెనె||.....ఇన్నాళ్లు||ర౫౫

మోహన*అది

✓ పల్లవి - ఇన్నాళ్లునల్లాడిన*దిందుకోస్తమా

లనుపల్లవి - ఘోర్నించినాపైదయమటువవద్దమ్మలార|| ఇన్నాళ్లు

మనసుగట్టిజేసుక*మగువలారవానిమీరు

కనుగొనవద్దనగానె*కనగోరుట

తనువుకానించికాదు*తనిచలిలేదాయె

ననిమీరువెతజెంది*యసురుసురనేరని||..... ఇన్నాళ్లు||

వానిమాయలబెలి*వగలమాటలమీరు

పీనులవినవద్దనఁగా నేకవినగోరుట

మానవతులార నాదుఁకముననుదెలిసినవబు

గానమై తిమని మిగులఁగిన్నీరునిరఁచేరని||..... ఇన్నా ధ్లు||

పలుకూటుమామువ్వగోకపాలరాయునిమీరు

కలయవర్తనగా నేకగలయఁగోరుట

కలనైననామాటఁగడువవద్దనిమీరు

దలఁచిజాలిచేజాలఁకల్లడమందేరని||..... ఇన్నా ధ్లు||ర౬||

ముఖారికఁభావు

పల్లి — ఇన్నివిధములఁబూజించేరసామిఁకయింతివిననుగూఁచుమి

లనుపల్లి — నిన్నెంతోగావేడుకొన్నందుకునాఁక

నెంజిలిదీర్చునుమీనాసామి||

ఇన్ని ||

కన్నెమోమునేనుగనుఁగొనఁగలిగిన * పున్నమొక్కప్రాస్తంఁడేరసామి

కన్నులుముడ్డాడఁగలిగిన నేజంటఁజలువపువ్వులఁబూజించేరసామి

సన్ననూగారంటఁగలిగిననాగులఁచొత్తివ్రతములుండేరసామి

చన్నులంటఁగలిగినబంగరుకలఁశముశిఖరముపైనుంచేరసామి||...ఇన్ని||

తియ్యనిమోవానఁగలిగినననజంటిఁతే నెలారగింపించేరసామి

శయ్యపైదానినపైనయఁచేసిననంతఁచతురశఁచెల్లిచేరసామి

ఓయ్యారిజిగిచూపులసన్నుజూచినఁనొప్పుగనారతులె త్రేరసామి

నెయ్యంపుఁబొందునఁజెమటలదడిసిన * నిత్యాభిషేకముచేసేరసామి

ఇన్ని

బాలనన్నుబిలిచినవిన్నుమువ్వగోకపాలరాయుడనిపిచేరసామి

చాలప్రాప్తువేడుకనుండగలిగిన జాగరములుగావించేరసామి
మేలుగరతులను మెలగిననీకుండ్ల కింకల్యాణముచేసెరసామి
వాలుగంటియెదనుండగలిగిన శివేశ్వరిని నేడలచేరసామి ఇన్ని || ౪౭ ||

కన్నడ * యంభ
చల్లవి - ఇప్పటికీలాగునన్నాను

అనుచల్లవి - ఇప్పటికీలాగునన్న * యిటువంటివావలపు

ముప్పొంగనిచ్చేవోలేదో * మువ్వగోపాల || ఇప్పటి ||

నిప్పుడంటప్పుడునా * యిచ్చకువచ్చినట్లు
ముప్పిరిగొన్నతమక * మునబెనగును
జొప్పిలుతే నెలూరునీ * కప్పురంపుతావిమోవి
తెప్పలుగానానితనివి * దీరమప్పొంగుచు || ఇప్పటి ||
ఇదిసమయమవును నే * డిదివేళకాదనక
కొదవఇంతయులేదు * కోరినట్లు
గుడిగొన్నతమకమున * గుబ్బలకసిదీతి న
న్నదుముకొనికొగిలించి * ముదముచేబొదలి ||
కంతుకేళిగూడిన * యంతలోనెత్తమిరేగి
పంతమునబంధవి శే * షములచేబెనంగి
పంతముతోమువ్వగో * పాలనాసామైతివని
చింతేమియులేకనీ * నేవేజీవనమై || ఇప్పటి || ౪౮ ||

ఘంటారవము * అది

చల్లవి - ఈమాటనెలనఫల * మింక నేనుకట్ట

అనుపల్లవి - భామరోచాబుమువ్వగో * పాలుపాం దేమనకువద్దు || ఈ ||
 వామాక్షిరోవాడిడకు * చచ్చేమనసులేదు
 రాసువాడురాదలచితే * రానిచ్చేదికాదు
 ఏమోనాటికాయాఫల * మింకబనిలేదు
 నామేలువానిపైనింక * నాటియుండగబోదు || ఈమాట ||
 వనజాక్షిరోవానికొత్తకై * దినదినమీపోరు
 కనివినిమీరెంతతై న * గాదనగలేరు
 చెనకివానితోననుమోడి * చేసుకొన్న నేరు
 చనువులేనిచోటయింత * వలమెట్లయి డేరు || ఈమాట ||
 ఎంతలాలించికూడెన * హితవుమాటనున్న
 వింతమువ్వగోపాలుని * విధములు నేనిన్న
 అంతరంగముకోధించి * యలసితి నేనిన్న
 రంతు నేయకచి త్తము * రాయచేసుకొన్న ఈమాట || ౪౯ ||

ఘంటారవస్తు * యుంప

పల్లవి - ఈమేనుజీవునకు * నెంతప్రియమాయో

అనుపల్లవి - భామమామువ్వగో * పాలుకాగింటలేని || ఈమేను ||
 పడఁతి నేనొకచోట * బ్రాణేశుఁడొకచోట
 నెడబాసిమరుచే * నిడుమలకులోనై
 కడలేనివిరహాగ్ని * గాగియున్నదిచాల
 పుడమిలోవేఱెజవ్వు * ములేదెసుదతి || ఈమేను ||
 మోముజూడమన * మోవియాననోరూరి.

యాముకొన్న ప్రేమ చేసనురుసురనుచు

స్థాముకాక్షలజ్జికి * సామ్యసిద్ధిహేమక

కామినిరోయడ తెగని * కన్నీటనిటులున్న

ఈమేను॥

కంకేలిమువ్వగోపాలు * గలసియున్నదితల్లి

వింతతోచిన నామనను * వేవిధములాయెక

ఇంతిరోవిభు సేమ * మీవరకువిననైతి

ఎంత వాత ప్రాసియున్నదో * యింతకుదారియున్న॥... ఈమేను॥ ౫౦

కాంభోజి * యుంప

పల్లవి - ఈరితిమదనసాం (మృజ్య * మిచ్చినచెలి

నేరితిమది నేడసియ్యండు

లనుపల్లవి - పేరుకొనిరత్త కేలియందు * చెక్కులను

జీరెడనకొనగొలులందు * పోకముడి

జాననోరకున్న * కేరిపైకొన్నవగ

మీటిమననానాబయిదో * చేలియ॥..... ఈరితి॥

పిడిచిసోలేకనడ * వడిగొన్ననరులతో

ముడిగొన్నచన్నుగవస్తారు * కొప్పునను

సడిలియాడెడువిరులచేరు * నుడటిపై

విడినక సురిచెమటజూరు * కన్నులను

పడవాల్తుటకడ * తొడలజీరెడనెరు

పొడగట్టినట్లున్నదోచెలియ॥..... ఈరితి॥

అదనై నమోవిపై * గొడుగుకెంపులతోను

పదరినవ్వి న తే నెజల్కు * ముంగురులు
 చెదరిబొమలను సొంపు గుల్కు * ఏడ నెడను
 బొదలు నడుము నడుమల్లాల్కు * పెరవులను
 అదిరపల్కిన పల్కు * వదలకను నేమీ నా
 మదినిలిచినట్లున్నదో * చెలియ||..... ఈరీతి||
 నిడలేని పిటుఁడులను * దడ బాటునడుగులను
 కడు రేయినాకడకు వచ్చి * కూచుకొండి
 విడమడిగి నుడువులందిచ్చి * రవికముడి
 విడిచినపుడే తమక మెచ్చి * కొలుముల
 గడిచేరిమువ్వగో పాలయనికొననది
 నిడబాయకెదనున్నదే * చెలియా
ఈరీతి||౫౦||

సావేరి * త్రిపుట

పల్లవి - ఈలాగుట వేబుద్ధి * యిందు బింబాననా
 అనుపల్లవి - నాలోనీళ్ల భేగ మెమే * నాలోనీ నదీ వెయీ
 వేళమువ్వగో పాలునీ * మేలు వాని చేయ నా|| ఈలాగుట వే||

విద్యలుచదువక * పెంచినచిలుకకు
 సుద్దులుదెలుపక * సుదతిరోగీవు
 అర్థమరాతిరి * యసుదుసురముకొంట
 ముద్దుమోము వాడ * నిదురలేకున్నాను||
 కొడెగుబ్బుల పై నీ * కొంగుబచరింపక
 తోడివారిజాతుల * తోమాటలాడక

ఈలాగుట వే||

ఆడికలకులోనై *యలమటనొంకుచు

చేడి యేలచెక్కిట *జెయ్యిజేర్చుకొన్నావు||

ఈలాగటవే||

కూడిమువ్వగోపాలు *గుణములుదెలియక

కొడిగెపునూటలాడి *కొమలరోవానిబాని

వాడలోనీసరి *వనితలునవ్వఁగ

ఆడాడభ్రమజెంది *నట్లదిరుగవిదియేమో||

ఈలాగటవే||౫౨||

కన్నడ * ఆది

పల్లవి — ఈలాగు సేతురా

అనుపల్లవి — బాలరోమగ వాడు * పాలుమారిన గాని|| ఈలాగు||

మేచ్చి వాడునిలి వెడుధనము * నీ * కిచ్చెదననఁగ సేమిఫలము

ఎచ్చటయూ పాపము వినము * కాన * వచ్చెనునీచెలికత్తెతనము|| ఈలాగు ||

ఎరయ లేదని నాతోనంటి * వివా * డేమి కావలెనోమచ్చకంటి

వినవేయింత సేపేలయుంటి * వో * వెలదినీమాయలెల్లఁగంటి|| ఈలాగు ||

తోడితెచ్చెదననియందుఁజేరి * వాని * గూడుదురటేదోసకారి

మోడితోనీవిపుడున్నదారి * తేలిసె * మువ్వగోపాలు సొందుగోరి ||

ఈలాగు ||౫౩||

అసావేరి * ఆది

పల్లవి — డొన్సోబోటిచెలులైతే * ఓర్చుకొంకురా

అనుపల్లవి — కన్నులానశాంతురాల * గాననేదాళితఁగాని|| ఉన్న ||

కలువరిందినీవల్ల * చెలిపేరబిలువగఁనా

అనుదినముకొఁగి*లలమి నేనదలించఁగ

మనసునిలుపలేనని*వనితతోడితెన్నున్నందుకు||.....ఉన్న ||

కోపముదీరిమామువ్వ*గోపాలనినుగూడితె

ఆపెవలెహితవరికా*దంటినీమాటలకెల్ల|| ఉన్న ||౪౪||

అనందభైరవి * శ్రీపుట

పల్లవి - ఊరకేచలముచేసె*వేరామ్రైక్కేరా

అనుపల్లవి - భోరామువ్వగోపాలా*గారవించిచూడరా||ఊరకే||

పద్దసేయక వేగ*వద్దికెరారావట్టి

సుద్దలనేతేలించి*పొద్దుబుచ్చకురా

ముద్దలయ్యనీమోము*ముద్దుగులుకుచున్నదిరా

ముద్దుబెట్టమనసయ్యారా*మోముమోమునజేర్చరా||.....ఊరకే||

లరమగలుసేయకురా*పశుకునదాననురా

తరుణులవలెవలపు*దాచనేరనురా

నెఱనమ్మినదాననురా*నిమిషమిఁకఁదాళలేరా

మరునిల్లుచెన్నుగిలిమై*మఱువసాగెనురా||.....ఊరకే ||

అక్కరదెలిశివేగ*పక్కనుంచుకోరా

చక్కనిమామువ్వగోపాల*చొక్కయునామురా

నిక్కునాగుబ్బలుగోట*నొక్కియెడజేర్చుకరా

యెక్కువైనరతులచే*రక్కునన్నెలుకోరా||.....ఊరకే||౪౫||

యదుకులకాంభోజి*అది

✓
పల్లవి - ఎంతచక్కనివాడే*నాసామివీ*డెంతచక్కనివాడే

అనుష్టుప్ — ఇంతిమువ్వగోపాలుడుసంతతమునామదికి*

సంతోసముచేసేనే||.....ఎంతచక్కని||

మొలకనప్పులవాడే*ముద్దుమాటలవాడే

తళుకాదుచెక్కుట*స్థములవాడే

తలిరాకుజిగిదెగడ*దగుమోవిగలవాడే

తేలిదమ్మిరేకుక*న్నులనమరువాడే||.....ఎంతచక్కని

చిటుతప్రాయమువాడే*చెలువొందువిదియవం

దురుగేరునొసలచే*మెఱయువాడే

చెఱుకువిట్టినిగన్న*దొరవలెనున్నాడే

మెఱుగుచూచునచాయ*మేనమరువాడే||.....ఎంతచక్కని ||

పొదలుకెందామరలపెం*సాదపుపదములవాడే

కొదమసింగంపునడుము*కొమరమరువాడే

మదకరికరముల*మఱపుచేతులవాడే

సుదతిమువ్వగోపాలుడెంత*సొగసుగలవాడే||...ఎంతచక్కని||౫౬ ||

ఆహిరి * త్రిపుట

✓ పల్లవి — ఎంతటలెల్లవారడెంతటప్రాద్దుగ్రుంక*దేమరిదునమ్మలార

అనుష్టుప్ — కంతుజనకుడైనమువ్వగోపాలుడు*

కొంగింటలేనందుకు*లమ్మ నేడెల్ల||ఎంతట||

పతియునేమగూడ్చిన*తమెల్లదలచుక

వెతలగొంతసేపు*వెన్నెలకాకకు

సతులుసేయుకైతొప్పు*చారములగొంతసేపు

అతఁడందు లేకలోకాస్తమాన మైనట్లు||.....ఎంతట
 గతముకొందఱింతులు*పతులఁబాసికూడిన
 కతలఁగొంత సేపుగరి*గమనలుపుణ్య
 వఱినీపతిచేపే*వచ్చునవెడి
 నుతులఁగొంత సేపు*నోరునిండినట్లు ||.....*ఎంతట||
 కోరినట్లనూమువ్వ*గోపాలుఁడందువచ్చి
 యూరడించికొంత సేపు*నొకవిమిష మొకయేడై
 యారమణితోనన్న *యదిదెలుపఁగొంత సేపు
 మారు కేళిఁగూడినా*మనసుదేర్చుకోలేక||.....ఎంతట|| ౫౭ ||

కాంభోజి*అది
 ✓ పల్లవి — ఎంతలేదనియెంచకురా

అనుపల్లవి — కంతునిగన్నచక్కని*కరిగిరివరదాసామి||ఎంతలేదని
 నినుబాసితాళలేను*నీసొమ్ము జేసితివామేను
 తనివిదీచకపోనీకు*చక్కతి నేను
 ననువిడనాడె*చనువగమాను*చనిచెనుమోహమునామదిలోను
 తనరంగనీవునాదై వముగాను*మనసున నెంచితిమిక్కువతోను

ఎంతలేదని

ఇక్కడనుండమనసాయ*ఇనియేమో తెలియినీమాయ
 చొక్కుసాడిచల్లినట్లాయ*సుగుణవిధేయా
 అక్కడనీవునన్నరమర సేయఁ*జిక్కితిమదనునిచేరిటరాయ
 మొక్కనఁద్రి ప్పుపుమోమీచాయ*చక్కనిసామినీచలమిట్లాయ||నెంత||

తెలిసెమువ్వగోపాల*దేవుడవైతివీవేళ

కలసియేచుటమేల*కంటినీలీల

సాలపునననుడయ*జూడవదేల

చెలిమిచూనియే*చెవపురచాల

వలచితిరానిను*వరగనాపాల్ల

గలవనినమ్మితిగరుణాలోలా||..... ఎంతలేదని||౫౮||

ముఖారి*అది

పల్లవి - ఎంతవితరాచక్కనిసామి

అనుపల్లవి - కంతుజనకనాదు*కన్నులనక్కల్లగాదు||...ఎంతవితరా||

అనబాలుచక్కెర*పానకముజుంటితేనె

లాగగించివచ్చితోఅదిచెప్పరా

పూనినీచెక్కిలీనొక్కి*పుక్కిటికొలదిగానే

నానఁగానానఁగాఁదియ్య*నైయున్నదినికెమ్మోవి||.....ఎంతవితరా||

కలపముఁబన్నీరు*కదంబమునీమేన

నలఁదుకొన్నావేమో*అందముతోను

కులుకుగుబ్బలనిన్ను*గ్రుచ్చికొఁగిలించుకొన్న

చలువవాసనలువెడ*చలీరాసామినీమేన||.....ఎంతవితరా||

ఎన్నినుందులిడితివో*ఏమినుంతరించితివో

చిన్నదానగాఁగామాయ*చేసితివో

నిన్నురతిఁగూడఁగూడ*నేడునాతమియ్యగలమై

తన్నగానెంతైనఁదనివి*దీరదుమువ్వగోపాల||.....ఎంతవితరా||౫౯||

అసావేరి*త్రిపుట

పల్లవి ✓ ఏందుకు పగజేసెనో * కమలజు * డిక్కనై లెన్న న్నా యడో

అనుపల్లవి — అందుకందుకు చెలు * కమరికతో నున్నారు

చందమామయ్యారేయి * చలనం డేదై వమా || ఎందుకు ||

బలిమి నేమంటినో * నాసామిని * తెలియక సొమ్మంటినో

కలకంఠిరోవినవే * కలలోన వానిగంటి

చెలిమి జెలువుండెల * చేరదీయడందై వమా || ఎందుకు ||

పగవారితో జేరెనో * నాపామిమనసు * బాళిలేనట్లాయనో

చిగురుబోడిరోవినవె * చిన్నినాటి వాపైని

తగుమేల్లెల నేడు * దిగసెనోదైనమా || ఎందుకు ||

మ్రొక్కుమంటే మ్రొక్కునైనా * నేనిటుల * మోముచిన్న జేసుకొంటి

చక్కెరకెమ్మోవిచ్చి * చాలదయతో రాగ

[నా

పక్కుమువ్వగోపాలుడు రాడోదై వమా || ఎందుకు || ౬౦

కాంభోజి*భావు

✓ పల్లవి — ఎందుకు * యీమాటలేల

అనుపల్లవి — ముందున్నెఱుగనా * మువ్వగోపాలా || ఎందుకు ||

నిలువునాపైదయయాక * ఆ

చెలియతోనలగివ * చ్చితివోలేక

తలపుతెలిసెనిందాక * న

న్నలయించుడై వము * ననవలెఁగాక || ఎందుకు ||

మనసురానిపొందుమాను * ఆ

కనకాంగివలెఁజుకొనీదానఁగాను

నిను మెప్పించ నేర్తు నే నేను*ట

వనజాక్షుసరసము*వద్దునాతోను॥

ఎరుదుకు॥

రంతు సేయకమున్నరావా*నే

నెంతోకోపించిన*నెదురాడినావా

యెంత లేదనియుండనీవా*అది

కొంతకాలమువ్వ*గోపాలతేవా॥.....ఎందుకు॥౬౦॥

బేగడ*పక

ఫల్లు - ఎందుకువచ్చెనోకో*ప*మెవరేమన్నారు

అనుఫల్లు - అందుకిందుకుసరి*యాయరామువ్వగోపాల॥ ఎందుకు॥

ఎన్నఁడైననప్పుకోమో*యెదురుమాటాడుకోమో

మొన్నరాతిరలిగి*ముచ్చటలాడుకోమో

చిన్నిముద్దువచ్చెనని*చెక్కిలి నొక్కసందుకు

నన్ననీవొకటంటె*నిన్ననే*నిన్ననేనొకటంటి॥..... ఎందుకు॥

ప్రేమరెట్టించుకోమో*బిగికొగిల్లనుండమో

ఏమైననుకోమో*యెచ్చుకొద్దులాడుకోమో

ఆమాటకామాట*కప్పుడేనేజాణనంటి

నామాటనీవుకాదంటె*నీమాటనేనుకాదంటి॥..... నెందుకు॥

అతనువికేళిఁగూడి*యంతమాయననుకోమో

మితములేనట్టినితమి*మేలనుకోమో

హితవైమువనిగోపాల॥.....నీవంటి తె

అతికమలగిని * వప్పుడెకూడియిప్పుడు॥.....ఎందుకు॥౬౨॥

కల్యాణి*రుంప

‘పల్లవి — ఎందుదాచుకొందునిన్ను * నేమి నేతు నేను

అనుపల్లవి — అంచమైననీమోము * అయ్యలూముద్దుగులుగుచున్నది

ఎందుదాచు

అందిందుదిరుగకుర*అతివలునీతోడి

సొందుగోరియేవేళ*సొగరుచున్నారు

ఎందఁడెందఁడనికాతు*నెంతవివేచిన్నవెంచు

శుండెమాడుకొన్నారట * పట్టుకపోయెదమనుచు॥.....నెందుదాచు॥

పలుమాటనాసామి*బయలువెళ్లకు మ్రొక్కె

నిలుపరానిమోహమున*నినుజొచ్చెలులు

అలరునీమోచితేనె*యానివప్పరించవలసి

కులుకుగుబ్బలఱొమ్ము*గుమ్మిసొయ్యెదరనుచు॥..... నెందుదాచు॥

ముదముతోమాముద్దు*మువ్వగోపాలనాసామి

గుడిగొన్నతమకమునఁ*గూడియిర్దఱము

నిమరపరవశమున*వదలునోకొగిల్లు

పదిలముగానాజడను*బట్టికట్టుకొంచునా॥.....ఎందుదాచు॥౬౩॥

సావేరి *భాపు

‘పల్లవి — ఎక్కడతాగుచునే*నేమనిదూరుచునే

అనుపల్లవి—మ్రొక్కెనరాడుకొగిలీడు*మువ్వగోపాలుడోచెలియ॥౬౪॥

ప్రియముతోననుజూడఁడాయె * ప్రేమతోఁజేపట్టఁడాయెనోచెలియ || ఎ ||
 బతిమాలినరాఁడాయె * నన్ను * పగవాఁడై యలకంతుఁడేయ .
 హితవనినన్నేలఁడాయె * యెంతటిమాయయోచెలియ || ఎక్కడ ||
 కూడియున్నదే వెగటాయె * నేను * వీడెమిచ్చిననొల్లఁడాయె
 మోడిచేసిమువ్వగోపాలుఁడునా * మోహమెన్నఁడాయెనోచెలియ ||

ఎక్కడ || ౬౪ ||

సారంగ * త్రిపుట

‘పల్లవి— ఎక్కడి నేస్తములెక్కడి నెవరు * లెవరికెవ్వరె
 అనుపల్లవి— మ్రొక్కినవి నకమామువ్వగోపాలునా *
 ముదితయింటికి ద్రోసిరే- ఓచెలియ || ఎక్కడినే
 ఇదిగోయెన్న డునిరుగుపొరుగులెటుఁగనివాని * కెన్నెన్నోబోధించిరే
 అదిచక్కనిజాణయనివానిదానిల్లు * కదలకుండగజేసి * వోచెలియ || ఎక్కడ
 బలిమినినాచేతనింతలోనింతై న * బంచుకబోసేతురే
 చెలులుగాదారెండుదలచరనియుంటి * చెలుపునియెడజేసిరే * యోచెలి
 [య || ఎక్కడినే

మొలక * ప్రాప్తమునాడెమువ్వగోపాలుని * కలయుటదెలియరటె
 లలనరోవానిచేల్చుంచానికాసించి * చలప్పెక్కిపగజేసిరే * యోచెలియ ||
 ఎక్కడినే || ౬౫ ||

నీలాంబరి * త్రిపుట

‘పల్లవి— నీటువంటివాఁడేవాఁడూ * ఓయమ్మా వాడెన్నడునీవీధినిరాడూ ||
 అనుపల్లవి— కుఱిలకుంతలిమువ్వ * గోపాలుడటపేరు || ఎటువంటి ||

పల్లవి మేనివాడట*టయమ్మ వాడు*నయమ్మ లెనో చేసునట
 వల్లగామాటాడునట*సరసము వానిసొమ్మట
 కల్లగాదట వాడు*కళలట నేర్పునట*.....ఎటువంటి||
 బంగారుదుప్పటివాడట*వాడేమేమో*పంతములాడుకొన్నాడట
 అంగనలెందలనై న*నలయక గూడునట
 సంగీతలోలుడట*చాలాయీవిగాడట||.....ఎటువరిటి
 నన్నే లేసున్నాడట*అంతలోనాడు*చిన్నెలుదెలిసినాడట
 మొన్నయిందువచ్చెనట*మువ్వగోపాలుడట
 చిన్నవయసు వాడట*చెలియయందగాడట||.....ఎటువంటి||౬౬||

బలహరి*అది

✓ పల్లవి— ఎటువంటిస్త్రీలసాంద్రై న*హితవైయుండునా

అనుపల్లవి— కుటిలకుంతలినామదిలో*కూరిమితోనుండగ || ఎటు||

మనసుమర్మము దెలియవలసి*మగువలగొందరదెచ్చి

కినిసిపక్కపద ద్రోసి*కేరినవ్వేరు

కనకాంగిననుబంపునప్పుడు*కన్నులనీరునించుక

వినయోక్తులుగావిన్నవించిన*వితమునలువనీయదు||.....ఎటు||

చెలిముద్దుపాదములాదిగ*స్థిరముదనక చక్కవనము

నలినసంభవునకువ*ర్ణన సేయదరమా

అలివేణిదూరమైన*తైలేమనసుదూరమా

వలపుననాతనువారమణికి*వారక మైయుండును||.....ఎటు||

చెలువమువ్వగోపాలుడైన*శ్రీ వేంకటరమణాయని

కిలకిలనగవులనాయెదగు*బ్బులగుమ్ము చూ

కళలంటిపరవశముజేసి*కంతుకేలినన్నేలిన

మెలతనుదలపనిపుడునా*మే నెల్లబులకరించెగా||..... ఎటు||౬౭||

శుంతువరాలి*ఆది

✓ పల్లవి - ఎన్నటికినిటువంటిగుణ*మింకవలదె

అనుపల్లవి - నిన్నునన్నుగన్నవిన్ను * కన్నెలునవ్వేరె||.....యెన్నటికి||

వామాక్షిరోమాట*వచ్చినపుడేనీవు నేను

నేమైననాడుకొమో*యెపుడైనను

నామోమునీవుజూడవో*నీమోము నేనుజూడనో

భామయింటికిరావద్దని*పలుకరింతురటవే||..... యెన్నటికి ||

మెలతరోనీమీడి*మిక్కిలిదయవాడ

కలికినాపైనునను*గలదానవు

అలగియొకరికొకరుమో*ములుజూడవద్దనుచు

బెలుచడనముననొట్టు*బెట్టుకొందురటవె||..... యెన్నటికి ||

నీరజాక్షిరోయించుక*నిన్ను నేనాడుకొన్న

నేరకరెండుమాటలునన్ను *నీవాడుకొన్న

ఆరసిమువ్వగోపాలు*డనికలయ నేమో

పారెకునీపొందులేక*క్షణమైననుందునో||..... యెన్నటికి||౬౮||

ముఖారి*ఆది

పల్లవి - ఎన్నిటికనినేమెత్తు*నెంతనివినుతింతు

అనుపల్లవి - కన్నెనీవుజేయునుప*కారములుపదివేలు|| ఎన్నిటికని ||

విరహసాగరములో*దరిధాపులేనపుడునీ
 యురనునుదెప్పపైనుంచి*వెరపుదీర్చినందుకా
 మరునివాడితూపుల*మనసువేగునప్పుడు
 సరగునవచ్చిమది*చల్లజేసివందుకా||..... ఎన్నిటికని||
 మగువనిసెన్నడబాసి*పగలురేయిజీకాకై
 వగలఁబొరలునప్పుడునా*దిగులుదీర్చినందుకా
 నెగడుకార్చిచ్చువంటివె*స్థైలచేతవేగునప్పుడు
 జగిమోవిపానకమిచ్చి*సేదదేర్చినందుకా||..... ఎన్నిటికని||
 మొలకనవ్వుమోముతో*మువ్వగోపాలరస్తురి
 కఱ్ఱుచెమటలూరఁ*గొంగిలించునందుకా
 అలగి నేనూరకుండిన*యంతలోనేతెలుసుకొనీ
 నలినాక్షుకోపమువద్దు*రమ్మితి నన్నందుకా||.....ఎన్నిటికివి||౬౯||

ఘంటారవము*ఛాపు

పల్లవి — ఎన్నితలఁచుకొందునమ్మా*యెట్లామరపువచ్చునమ్మా
 అనుపల్లవి—కన్నెరోచక్కనినాదేవుడైన*కంచివరదునిమంచిగుణము||తె
 మన్ననజేసియెప్పటికిదయ*మరువవద్దనిపాదములంటుచు
 నన్నింతజేసితివనుచుదెగువ*నవ్వునవ్వుచూ
 కన్నులవీనులఁజేటులమోవి*గళముముద్దుపెట్టుకొని
 శిన్నగనూరికిఁబోవుచునన్నే*తిరిగితిరిగిచూచినవగ||.....లెన్నిదలఁచు||
 వెన్నవలెనేకరిగికరిగి*విడనాడనిమనసుతోడ
 నన్నుదప్పకచూచిచూచి*చిన్నబోవుచు

వన్నెబంగారుబంతులవంటి నా*చిన్నిచన్నులు రెండుదన
కన్నులనొత్తుకొనిమోము*గ్రక్కున నేత్రలేకున్నవగ||... తెన్నిదలఁచు||
శల్లవాధరిరోమిక్కిలిలేత*పాయపుదానపుతాళలేవని
మెల్లఁగాఁదమిరేచినన్ను*జల్లగాఁగలయుచు
నుల్లుమలరఁగఁదనయెదపై నన్ను*నుల్లెఘ్రావలెనుంచుకొన్న
వల్లభుఁడుమువ్వగోపాలుడగుకంచి*వరదుఁడుజేసినమచ్చిక||లెన్ని||౨౦

పంతువరాళి*భాపు

✓ పల్లవి - ఎవతెఁగూడిన నేమిచాలు.నిదినాతోననకుతే

అనుపల్లవి||కువయాక్షిరోయెప్పటిమామువ్వ.గోపాలరాయఁడువీడెగదా

ఎవతె

కుంచితనమైననాడె*నుక్కువతోనెచెక్కునొక్కి
కొంచకమోహవేశమునను*గోరనేజేరి
అంచులచేతనప్పళించి*యానియానితనిదీర
చంచలాక్షిరోనెచాల*చప్పరించినవానిమోవెగదా||..... ఎవతె||
ప్రేమతోఁదనరెండుచేతులఁ*బిగియించితమికొద్ది
వేమరుగబ్బిగుబ్బలగుమ్మి*వేడుకమీఱి
మోమువానివక్కునిమో*మునఁజేర్చిచేర్చి
వేమరోనేగొగి*లించినవానియొక్కెకదా||..... ఎవతె||
హితవైయున్నమువ్వగోపాలు*డిందువచ్చేదినములెల్ల
సతమనినేనుపరతుల*సమరతుల
నతనినలయించితా*నలసిమఱియునింతనింత

విశముల నేనుజ * వించిన వాని మే నేగదా || ఎవతే || ౧ ||

సురటి * త్రిపుట

పల్లవి — ఎవరివల్లదుడుకుమా * యిద్దటిలో సఖియా

అనుపల్లవి — వివరింపుమమ్మామా * విధము దెలిసియిపు || డేవరి

రమణిబం గారుమం * చముపై నిద్రిలుచాల

మమతతో సరసంపు * మాటలాడవేళ

కమలాక్షి పేరనన్న * ఘనుడుబిల్వ గాకోప

శమనములేక నాదు * జడకొద్దిగొంటినమ్మా || ఎవతే

ఘనుడనివానిపై * కొని నేను నెనరున

మొనగుబ్బు లేదను * గుమ్మచునుండేవేళ

కనకాంగిర తిక్కిటి * పనులజాణయనగ

వినిపందిటిలో సగ * మొనరించితి నమ్మా || ఎవరి ||

కలికిమువ్వ గోపాలు * గలసిమునుపటివలె నె

తలిరాకువంటిపా * దములూ త్రైవేళ

చెలియ పెట్టినమందు * తలకెక్కి నాపక్క

గలువరింపగ మోవి * గంటి జేసెతి నమ్మా || ఎవరి || ౨ ||

డోసేని * ఆది

పల్లవి — ఎవ్వరెదిన్నుబోధించెనో

అనుపల్లవి — మువ్వగోపాలనాదు * మువ్వటఁజెల్లనియ్యక

ముదుగునడిపించుమని * ముమ్మాటికిచలపట్టి || యెవ్వ ||

తన్నా శ్లదాక * నిరుచెనియెఱుగనీక

నన్నుగావలసినీవు*నడిచితివి .

మున్నున్నదయలేక*మొగనాలనియెంచక

కన్నమఱుఁగుగానిచోటు*గాఁ జెక్కిలిజీరుమని||.....యెవ్వతె||

విరివాసనగూడిన*వితముననీవు నేను

నరమరలేకయుండే*యందముజూచి

విరసమెందునలేదు*వీరికనిదలఁచి

గురుశుగానామోవి*గుమ్మెట్టుబోనొక్కుమని||.....యెవ్వతె||

హెచ్చుతమినీవద్దను*టింగ నేపు నేనుండిన

వచ్చితడవాముమాట*వచ్చినందువు

కుచ్చితమునమామువ్వ*గోపాలానన్నుగూడి

యిచ్చటతెల్లవారుదాక*వింటికిసోనియ్యవద్దవి||.....యెవ్వతె|| ౧౩||

భైరవి* త్రిపుట

✓ పల్లవి— ఎవ్వరినంపుచు నేమి నేయుదునీ వె*యిదిబుద్ధియనవస్తు

అనుపల్లవి— మువ్వగోపాలుఁడు*మోడిచేసుకొన్నాడు.

మొన్నటాలనుండిరాడు*నీతోడునె|| నెవ్వరి||

అతివచులకనని*యందుబోరాదని

యతనిబిలువనని*యంటెనామదిలోని

వెతలెట్లుదీరు*నెన్నఁభున్న

మితిలేపుపోరు*నీకంటెనాకు

హితవరులెవ్వరున్నారు*చలుమారు||..... నెవ్వరి||

మనసుగరగమంచి*మాటలాడినామీధ

నెనగుబుట్టించేది*నీభారముగాకయే

వనితకేలా*దైవమునన్ను

వినవేనీపాలా*త్రోసినది

అనుమానమికనేలా*యీవేళ

నెవ్వరి

అక్కరోమువ్వగోపాలు*డతనుకేళిగూడగ

ఎక్కడనునని*చెక్కిలినొక్కితె

వాక్కువలేని*వారివలెనే

మొక్కెనేగాని*విడనాడియీ

దిక్కుకురాకమాని*నినుగాని

ఎవ్వరి॥౭౪॥

తోడి*ఆది

✓ పల్లవి — ఎచ్చోటనున్నాడో*చెలియవా*డేమనుచున్నాడో

అనుపల్లవి — విచ్చలవిడిగాను*వెలిపింలైనలేక

ముచ్చటలాడుచు*మువ్వగోపాలు॥డెచ్చోట॥

వారిజాతీయనుచున*వద్దికిరమ్మని

తీరుగనుచుట*తిలకముదిద్దుచు*

జారుకొప్పుననన్న*జాబులుముడుచుచు

గారవమునపక్క*జేరిముద్దుబెట్టుచు

నెచ్చోట॥

చాలననుదూగుచు*దనసాటిలేరనుచు

పాలుగారుచెక్కిలి*బాగుగాజీరుచు

జాలాయముగాను*వాలెటయానుచు

ఏలపదముబాడుచు*నెలవిసాక్కించుచు

నెచ్చోట॥

బాలరోమువ్వగోపాలుడైనవరదుడు

కోలాహలముగగొసరికొసరివేడుచు

నీలవేణినిరతిలిలశయ్యనను

కూలముగమరుకేళిగూడిలాలింపుచు||.....నెచ్చోట||౭౫||

కాంభోజిగుంప

పల్లవి—ఎటువంటిమోహమోగానిఓయెలనాగయింతంశయనగరాదే

అనుపల్లవి— మటుమాయదైవమీమనసుదెలియగలేక

మనలనేడబాపెనయ్యోఓమగువా|| ఎటు ||

కలికినిన్నెడబాసినదిమొదలునీరూపుకనులగట్టినట్లుండునె

చెలియనేనొకటిదలచెదనన్ననీసేయుచెలిమితలపైయుండునె

సాలసినేనేమైనవా యనీయాకారశోభనమెకనుపించునే

పిలిచిపేరునొకటిబిలువబోయిననీడు * పేరుముందుగదోచునే * ఓ

ఎటు

[మగువ||

అతివనీయధరావృతముదలచినంతనేయాహారమింపుగాదే

సనినీడుకొగిటనుప్రతిదినమునెసినగతిదెలుపనిదురరాదే

మతిలోననిన్నెగానితరంబునెటుగరతిపతియానకల్లగాదే

నతతమునునినుదలపకుండెదనన్న * తుణమైనమఱపురాదే * ఓమగు

ఎటు

[వా|

ఘనుడమామువ్వగోపాలరారాయనికలసినదిమఱపుగాదే

దినమొక్కయొడుగాగడుపలెవ్వరితరముననబోణియేమిపేతు

మనసిజనిబాణవేదనలనేసైరింపమగువరోవశముగాదే

మనముచేసినపాపమెట్టిదోబరులతో*మాటాడనేనై సదే*ఓమగువ ॥

ఎటు॥౭౬॥

భైరవి*అది

పల్లవి - ఏటిమమతయొక్కడియాస*యెవ్వరికెవ్వరే

అనుపల్లవి - పాటలగంధిమువ్వగో*పాలునినమ్మరాదె॥ఏటి॥

కనుసన్నలోవిలువలేద*కరములెత్తి మ్రొక్కెనదిలేద

అనుసరించివెంటతిరిగి*యాడుకొన్నదిలేద

తనువుపులకించిసొక్కించలేద*తానెప్పొక్కొన్నదిలేద

తనివినైనప్రాక్షుబోదు*తరుణినీకుబుద్ధిలేద॥..... ఏటి॥

దక్కితెసంటనలేద*దండముబెట్టినదిలేద

మక్కువతోబాసలీచ్చి*మాటాడుటలేద

చెక్కిలినొక్కలేదా*చిత్తమిచ్చినడువలేదా

చిక్కంపుసొమ్ములిచ్చి*సింగారించిమాడలేద॥.....ఎటి॥

కురులుదువ్వముడువలేద*విరిసరులుజుట్టలేద

సరిగరవికదొడిగిమంచి*చలువగట్టలేద

విరిశరునికేళిగూడి*వేదనారాయణుడనగా

పరువంపుప్రా యమునాడు*పైకొన్నమువ్వగోపాలుని॥ ఏటి॥౭౭॥

భైరవి - త్రిపుట

పల్లవి - ఏటిమాటలమ్మ*యీచెలులతో

అనుపల్లవి - పాటలగంధిమువ్వగో*పాలుడురాడాయెనయ్యో॥ఏటి॥

మించినచింతతోనుండు*నన్నుమాటలా*డించనెట్టమనసయ్యి నే

చందలమూయనామదికి*ఛాలుచాలు నెమనె
 నెందినయెన్నికల్లె*నీడేరదాయెనయ్యో||.....పటి||
 మీననేత్రి రోవినవేనా*మేలొకరి*మేలనిమది నెంతు
 నేనెవ్వరికిపగ*దానవా నేమనా
 దీనతవిభునితో*దెలుపలేరయ్యో||.....పటి ||
 చెలిమి నెప్పటివలె నే*మువ్వగోపాలుని*కలికినాతమిదీటను
 కలసిసొంపుతోనుండ*గలిగీనోలేదోయో
 చెలియరోదైవము*చలముసాధింపెనయ్యో||.....పటి|| ౨౮ ||

సౌరాష్ట్రము*ఛాపు

పల్లవి - ఏతీరునరమణినిగెలిచినీ*వెల్లూరూపాదువో

అ. చ-చూతమురా రామదననీ*చేతిబలిమిమాచెలియబలిమి||ఏతీరున||
 రాతిరనేయేనుగనెక్కి*రాకాచంద్రుడుగొడుగుగాను
 లేతతెమ్మెఱమొదలైనబలముల*చేతగెలిచెదనంటివా
 పోతుటేనుగకుంభములే*సొలతిగుబ్బలుమోముచంద్రుడు
 నాతిప్రాణములేచలువతెమ్మెఱ*జాతివారిలోపగలుగలదా||ఏతీరున||
 జంటవిరిదమ్మియెద*నంటగుమ్మెదనంటివా
 దంటవేచెలికేలుదమ్మి*తమ్మియొక్కటేమమ్మి
 తుంటవిల్లొక్కటినీది*తునియనివిండ్లుచెలియకబొనులు
 ఇంటగెలిచిరచ్చగెలువవలెనను*నెన్నికలేకబూనితివి||.....ఏతీరున||
 అంచలుమాచెలినిజూచి*యదుగెట్టెదెంచిచూడ
 పంచవన్నెలదిలుక*పలుకులేచానపలుకులు

పంచ బాణములు నీదు* చడతీచావు లేతూపులనగ

నెంచశక్యముగాదామీద* నేలుకొన్నాడుమువ్వగోపాలుడు||పత్రి||౨౯||

తోడి* త్రిపుట

పల్లవి — ఏమంటినమ్మా* నాసామి* నేమంటినమ్మా

అనుపల్లవి — కోమలాంగిరోమువ్వ* గోపాలసామి|| నేమంటి||

వామాక్షీనాసరి* వారునవ్వేరని

వేమాటుమాటాడ* వెఱచి నేనుండగ

నామనసిం తెన* నాభుడు తెలియక

అమందయానతో* నాడుకొన్నాడట||.....ఏమంటి|

బలిమి వానిగుట్టు* బయలుదేరనియ్య

నలివేణితగవుగా* దని నేనుండగ

జెలుపుదునామేలు* తెలిసీ తెలియలేక

కలికితోఁబలుమాటు* గనరుకొన్నాడట||..... ఏమంటి||

ముచ్చటతీరనూ* మువ్వగోపాలుడు

పచ్చవిల్లుని కేళి* బరగనన్నగూడి

విచ్చలవిడిదాని* యిచ్చకములకేమో

గచ్చులాడితో నెంతో* నొచ్చుకొన్నాడట||.....ఏమంటి||౩౦||

కేదారగౌళ* ఛావు

పల్లవి — ఏమందునమ్మా* యీవింతనే* నెటుగాననమ్మా

అనుపల్లవి — భానురోమువ్వ* పాలుడేలినభావ

మేమని తెలుపుదు* నెయోచెలియరో|| ఏమందు||

ప్రేమతోసోకి*నాచెక్కిలి*వేమాటునోకి

కామిందిననుబిగియ*గొగలింఁజెనెగారి

మోముమోమునఁజేర్చి*ముద్దుబెట్టఁడాయు||..... నేమందు ||

వలపుమితిమీటి*నావద్దికి*వచ్చినోరారి

పలుచనికెమ్మోవి*సొలసి గోలెనెగారి

కులుకుగుబ్బలపైని*గోరులుంచఁడాయు||

నేమందు||

పరిపరిగతుల*నన్నుచాల*పైకొనిరతులఁ

బరికించిమువ్వగో*పాలుఁడెలెనెగారి

చిరుదోడలపైఁదన*చేసోకనీడాయు||

నేమందు||౧౦||

తోడి*ఆది

✓ పల్లవి — ఏమనిదూరితివేఁకోమలనీకోపము*కొల్లసోవఁదా

అనుపల్లవి — మోముజూడకయిట్లు*మువ్వగోపాలు|| నేమని||

పిలువకవచ్చునో*పెద్దమాటలాడునో

చెలిమికాదనునో*చేకొంచమెఱుంగునో

అలుకఁజేయ నేర్చునో*అందించుబోవునో

పలుమాటిందటిలో*బడుచుదనముచేసి ||..... నేమని||

మంచిమాటాడఁదో*మన్ననచేయఁదో

వంచనపరుఁదో*వచ్చిలాలించఁదో

ఇంతుగవి త్రవీదో*యెమైలవాఁదో

అంచయానయిటుల*ననవచ్చుననరాదనకనీ||..... వేమని||

నినుగూడ డాయనో*నీయానమీఁతేనో

కినిసిరాన నెనో * కేరడములా డెనో

మనసు రాద నెనోనీ * మాటజవడా తెనో

మొనసికోప మోర్వక * మువ్వ గోపాలుని || వేమని || ౮౨ ||

ఆనందభైరవి * త్రిపుట

పల్లవి — ఏమని తెలుపుదు * నేలాగు తాళుచు || నేమి చేతు నేచెలియ

అనుపల్లవి — భాషురోయూరికి * బయలుదేరెడు వేళ

ప్రేమరనాసామి * పిలిచి చెప్పినమాట || యేమని ||

అన్నమిందకి * అతివెతనొందకు

కన్నీరునింపకు * కలువరింపకుమని

యెన్నెన్నోవిధములహితవులు దెలుపుచు

కన్నీరునించుచు * గాంతుడు చెప్పినమాట || యేమని ||

విడివికన్నులనీరునించుచు దలయూచి

తడలేక వేగమే * తా నెవచ్చెదనని

అడుగడుగునకును * రసురనిమదిలోన

గడుమోహమున బ్రాణేశుడుబలికినమాట || యేమని ||

ఏనోమునోచితినో * యెంతనివేడితినో

తా నేమి వ్రాసెనో తలమీదవిధియని

పూనికతోడమా * మువ్వ గోపాలుడు

సూనశరుని కేళి * సుఖియింత మనుమాట || యేమని || ౮౩ ||

నాదనామక్రియ

✓ పల్లవి = ఏమి నెముడులేను నే నేబంగారుబొమ్మ

అనుపల్లవి — ఏమ నేనేమఱుగేలదాచకేరామతుపాకులరాయడనీతో॥

నేమ నేనే

మానినిముందుగానా*మాటనీవెత్తితివో

తా నెపలుకరించెనో*దయనాపయిగలిగి

కానుకతనచేతఁబూనెనోయందిన్నని

యానతీవేనామీ*దానయోచెలియి॥.....యెమ నేనే॥

వనితరోవాడిడకు*వచ్చేననెనోలేక

ననుతోడితెన్నునెనో*నాప్రాణవిభుడు

నెనరుతోమాటాడెనో*నేరమించనోలేక

వినుపింపువానిమాట*వినముచ్చటయ్యిని॥.....యెమ నేనే

వేడుకదుపాకుల*వేంకటకృష్ణుడు

గూడేవేళలోనె*నోడితినని

నేడాసుద్దులేమైవా*నీతోమందలించెనో

మోడిగానున్నాడో*ముదితరోయేమే॥.....యెమ నేనే॥౮౪॥

ముఖారి*త్రిపుట

పల్లవి — ఏమ నేవానతీరాదెమిసేతురా

అనుపల్లవి — తానుసమేలజేసేవు*దక్కితిమువ్వగోపాల॥ఏమ నేవా॥

పదముబాడగనినేవో*చదరంగమెచూచెవో

సదయుడకాగిలించేవో*చక్కెరకెమ్మోవానెవో॥...ఏమ నేవానతీరా॥

తిలకమేదిద్దునో*దేవుడవని మ్రొక్కుమనో

పాలయలుకలెసేయుదునో*చెటిమితోలాలింతునో॥ఏమ నేవానతీరా॥

చేరికూడియుందునో*చెక్కిలి నేనొక్కచునో

విడెమిత్తునో* గొట్టునమువ్వగోపాల||.....ఏమనేవానతీరా||౮౫||

ముఖారి*ఆది

✓ పల్లవి — ఏమిరవరదని*మోముచిన్నబోయినది

అనుపల్లవి — నామనసునీమనసు*ప్రేమనిండియుండగ||ఏమిర

ఒడిమీదనేనుండగా*పడతులందలురాగా

వడిగాలేచిపోయినదే*వలపులేనిదాననా

ముడిబొమ్మలేలరానా*యడపకత్తెచేయాకు

మడుపులనంపించినదే*మమతలేనిదాననా||.....ఏమిర||

తెలయజూచి తేనీకు*నృప్తితాకినంట

తలుసోరజేసినదే*తలపులేనిదాననా

నలుగురిలోనీతో*నవ్వరాదనుచునే

నిలుచేరవచ్చినదే*హితవులేనిదాననా

ఏమిర

ఘనుడమువ్వగోపాలు*డనుకంచివరదనే

తనిఁదీరకయలిగినదే*నెనరులేనిదాననా

వినరాయెలమిపైకొని*వింతవింతగరతుల

పెనగిమైమఱవినదే*ప్రియములేనిదాననా

ఏమిర|| ౮౬||

ఊసేని*పక

✓ పల్లవి — ఏమిసేతునే*కొమ్మనే*నెటులసైతునే

అనుపల్లవి — భామరోమామువ్వగో*పాలుదేలరాడేఁబయమ్మా||ఏమి

ఒడ్దికతోడజెక్కిటగోరు*లుంచనైతినా

సిద్ధిమదనశాస్త్రమెల్లఁజెలుపనైతినా
 ముద్దుముద్దుగనగనికేనుఁ మ్రొక్కనైతినా
 వద్దికిరమ్మనిపిలువనంపితేఁగర్తరించెనటగదవేఁడయమ్మా... ఏమిసేతు||
 వంచనలేకసిగనుపువ్వుఁలుంచనైతినా
 ఇంచుకించుకనేపుకొగిలించనైతినా
 లంచమిచ్చికెమ్మోవానిలాఁలించనైతినా
 కంచుపదనువంటినుననుఁగనకవాడిందురాడేయమ్మా... ఏమిసేతు||
 చెలువుడాయనిచాలభక్తిసేయనైతినా
 చెలిమితోడమోముమోముఁజేచనైతినా
 కలికిమామువ్వగోపాలరమ్మనికలయనైతినా
 ఆలుకచేసియల్లదానికలనుజిక్కిరాడేయమ్మా||..... ఏమిసేతు||౮౭||

కాంభోజిఁ రుంప

✓ చల్లని - ఏమిసేయుదుమోహఁమెటువలెనుదీరు

ఆనుపల్లవి - భామినీనుణినియోవ్వరుతోడితెచ్చేరు| ఏమి||

వెలయనీకుముఖారవిదంబులిఖించి

అలరువాసనలు వ్రాఁయగనెరనైతి

కళలాలుబిడిమోవిగదసి వ్రాసితిగాని

నెలతొలుపుచున్నచోనేరనైతి..... ఏమి||

కలికిసొగసై ననీకనులు వ్రాసితిగాని

బెళుకుజూపులు వ్రాఁయువిధమెటుగనైతి

గళమురేఖలు తెలియఁగాను వ్రాసితిగాని

శైలగుకోకిలవంటి*పలుకువా యిచ్చెతి||.....పమి

తరుణిరోనాగబంధమురితిగలయుటలు

గరిమవా సితగాని*పరవశముచేత

పరగమామువ్వ*పాలరారాయని

తిరుగరతులకువిలుచు * తెలివివ్రాయ నై తీ||.....పమి||౨౮||

సావేరి*రూపకము

పల్లవి— పమైన నేనందుబోనువేటొక్క*యింతినిబంపవే

లనుపల్లవి— రామనీవాడినమాటలకువాడు*రాడుమనసునొచ్చెను||ప

చక్కనివాడనియివికాడని*సరసుడనివావివేగమె

దక్కించుకోవలెననికొందఱు*చక్కెరబొమ్మలు

చిక్కులబెట్టియెన్నెనవగలు*చేసివానిసాందుగానగ

ఒక్కతెగాదెలిందఱువేసారి*యన్నారేటిమాటలు పమె||

విందులుబెట్టివానిమనసు*విరిచేసనిచెలులుకొందఱు

మందులెన్నోమాయలెన్నో*మంచితనమెంతో

కందువతెలిసికుంటెనగతై*లెందఱొంతజేసిన

ఇందుముఖనీమోహ*మింతంతనరాదు పమైన||

కలసివానిపైలేనిదిందలు*గట్టియింటికిరావద్దంటివి

పలుమాటువానితోసోరువద్దంటె*యలుకచేసితివి

చలపాదినీకోపమింతకువచ్చెను*తెలుసుకోనెరవైతివినేడా

చెలికిమువ్వగోపాలునికెడలు*నేయనాచేతగాదు|| పమైన||౨౯||

నా వెరి * త్రిపుట

✓ పల్లవి — ఏమో తెలియదెటువలెనున్నాడో * ఏమనిదెలుపుదు నె

అనుపల్లవి — భామరోనాపై ని నెనరునచ్చటి*

నేనుము తెలిసివచ్చెనారెవరున్నా || రేమో ||

పొలఁతియూరి దాక * సోయివచ్చెదనని

పలికినంతలో * పలక నీరునించి

కెలకలమనినవ్వి * తలయూచియే మేమో

తలచితప్పక చూచి * దయయుంచుమననిక || వేమో తెలియదు ||

చుర చురమని వేడి * చూపులెగయుచు

దురు కాక మేనెం * తోనొగిలెనుగదవే

మరునిరాయడివెం * బడినిచల్లని గాలి

ధరియింపభరియింప * దరమాయెవరికైన నేమో తెలియ ||

కవగూడిదయపైని * గానిశయ్యపైని

బవళింపనేర్చునా * పడతిమువ్విగోపాలు

నెవ తెయాదరించెనో * యెట్లనియెంచెనో

యుచిదరొయీరేయి * నొంటినుండనాయ || నేమో తెలియదు || ౯౦ ||

కాంభోజ * త్రిపుట

పల్లవి — ఏమో నేరమెంచుకయెదురాడచున్నా * డేమిసేతు నేచెలియ

అనుపల్లవి — భామరోనాపై నియేమోమోవిభునికి

పగవారుభోధించరో * యేమిచేసిరో || యేమో ||

అంగియున్నాడనియెలుకదీర్చగఁబోతే * అటుకలో * నలుకాయ నే

శైలియరో నెనదిసడ్డ సేయక పోతే శైలి బట్టి ననుదీ సెనె. యో శైలియరో

యేమో నేర

అక్కరో నెవాని మ్రొక్కి వేడుకోబోతే * మ్రొక్కులో మ్రొక్కాయ నె
చక్కన గాద తెనకియరో వాడువా. చక్కదన మెచూపె నె. యో శైలియరో

యేమో నేర

వగ కాడుమువ్వంగో పాలునిరతి కేళి * సొగసులో సొగసాయ నె
మగువరో నెనపుడు మాటలాడగబోతే * మొగముగ మేజూపె నె * ఓ శైలి

యేమో || ౯౧ ||

యరో

మోహన * ఆది

✓ పల్లవి - ఏమో రాడమ్మయిందుండిపోయి * జామాయనమ్మ
అనుపల్లవి - భామరో యాదివరాహుడె * పడతినిగూడెనో ఏ ||

ఎన్నడైన నన్నెడ బాసి * యీలాగుండువా
సన్నతాంగి మాట * జవదాటనివిభుండు
మ్మరతోనిపుడె * మగువవలదగిలెనో

ఏమో రాడ

కలువదేనానను వానిజూడక విమిషమైన
కలసిని వేళొగుణమో * కమలజి వ్రాతఫలమో
కలకంఠియిదేనిడము * కన్నులొనకల్లగాదు

ఏమో రాడమ్మ

ముప్పగోపాలుడైన * ముద్దువరాహుడు
పువ్వుబోణిగులు * పాలుసొందననుగూడి
నల్వుల కేలందు బేరి * వన్నజూడకున్నాడె

ఏమో రాడమ్మ || ౯౨ ||

అహిరి*భావు

పల్లవి — ఏరితివేగింతునేయోచెలియ

అనుపల్లవి — ఏరితివేగింతు*నెటులనేదాగుదు

పారెకుబైకొను*సకియనిన్నెడబాసి॥ ఏరితి॥

సందప్రాక్షుకాడ*సమయమిదేయని

ముందుకొగిటజేర్చి*మోదముతో

దందనసేయక*దైవాలరాయనీ

పొందుగోరితిన్న*పొలితినిన్నెడబాసి॥.....యేరితి॥

అసబడినచెలి*యనుగూడకయున్న

దోసమురాయని*దూరుచును

బాసలిచ్చినన్న*బలిమినింటికి

నాసామిరమ్మను*ననబోనినెడబాసి॥.....యేరితి॥

పలుమారుమువ్వగో*పాలరమ్మనివేడి

నలమికొగిటమో*వ్యాననిచ్చి

తలిరువిట్టునికేళిదమిమీరగానన్ను

గళలంటిపూడిన*కలికినిన్నెడబాసి॥.....యేరితి॥౯౩॥

శంకరాభరణము*త్రిపుట

పల్లవి — ఏలతెల్లవారెనయ్యో*యింతవేగమె

అనుపల్లవి — భామరొమామువ్వగో*పాటుతోమాటాడగానే॥యేరితి॥

రాకరాకమాయింటికి*రమణుడువచ్చినంతలో

పోకముడివీడగాను*పొంగుకొంచును

మే శ్రయ పదంబులు.

పకచిత్తమునశయ్య*నిద్దటముబవ్వళించి
 యాకునుదువులందిచ్చిస*య్యాటలాడునంతలోనే||.....యేల||
 మేనుమేనుగదసినవుడె*మిక్కిలిబిగిక్కొల్ల
 పూనిపెనగుచునిద్దటము*సొంకముమీఱి
 సూనశరునిపాటలు*సొంపుమీఱిబాడుకొంచు
 వానిక్కొలించునని*యడిగేటంతలో||.....యేల||
 పరసుడొమాహేమాద్రి*సామిమువ్వగోపాలుడు
 కరుణించిసమరతిని*గలయునంతలో
 సురతానందమిహెచ్చి*చొక్కవేరేమితోచక
 గురుకుచములతోమ్మి*గుమ్మిపైకొనునంతలోనే||.....యేల||౯౪|

కాంభోజి*ఆది

✓ పల్లవి — పలయలగినాడన్నయాయలుక*యెవ్వరుదీర్చెరమ్మ
 లనుపల్లవి— భామరోమామువ్వగో*పాలుడునామనసుదెలసి||యేల||
 వేడుకతోనన్ననవిడిదికిఁబిలువనంపితే*వెలదిరోనేరానంటినా
 యెప్పుడైనదనతో*మోషిచేసుకొంటినా*పలుమారుదా
 జూడగానేవేడగాదామోషిగానింతపరాకా
 ఆడాడదిరుగుచుమనసీక*యలయుంచియింటికిరాక||.....యేలయలగి|
 ఇందువచ్చినయెప్పుడైనహితపుగమాటాడకనె*నుందెమేలమునఘంటినా
 వేతోకలేవలెనె*పొందుకుపైడిదెన్నుంటినా*దానిబోధన
 విందురాతావిందురాకనెయుందురానేసెంతోలేరా
 ఇందుముఖినాపైనేర*మెంచుటమేరగాదు||.....యేలయలగి|

బాల ప్రా యమునా డేవేవేల సేరములు జేసి తే*లాలించిమన్నించలేదా
రతిలాహిరిలో నేయి*ల్లా లై ననునడవదా*మువ్వగోపాల
బాలరా నేదాళ రాచల*మేలరాలన్నదేతప్ప
మేలోర్వని వారిలోన*న్నీలాగునచులకనజేసి||.....యేలయలగి||౯౫||

తోడి*ఆది

పల్లవి — పలరాచలమేలరా

అనుపల్లవి — పలరామువ్వగోపాల*యేమిచేసితికోప*మేలరా||

ఇందురారానవ్వితిని*యెంతైనసామివిగావా
అందుకిండుకుని*న్నాడనోరాడునాకెమ్మో
విందరాయింతచిన్నబోయిందురామనసునొచ్చుకొందురా* చక్కని
పలరా [సామి||

నుంచివాడవు నేనీ*గుననుజ్ఞాచినింతె
వంచనగాడునీపై*వలచితిరాకాగి
లింపరా నేనీసామి*నియెంచరారతులనలయించరా*చక్కనిసామి|| ఏ||
వేడుకై యింత సేపు*వేడుకొందువనుచు
మోడిచేసితిని*తే*మువ్వగోపాలనన్ను
గూడరానాతోసరసమాడరా నన్నుచల్లగజూడరా * చక్కనిసామి ||
పలరా||౯౬||

నవరోజు*త్రిపుట

పల్లవి—పలవచ్చితివేసామి నెడబాసి*యేలాగుకాడ్లాడనె*యోలనరో
అనుపల్లవి— బాలరోమువ్వగోపాలుడగునుదలచి*

శలువరింపుచునుండు నే*యోలలనరో || యేలవ||

ఉసురనితలయాచు నే*శయ్యపైనుండి*యులికిదిగ్గునలేచు నే

కసరిదిక్కులుజూచు నే*కన్నీరునించి*కన్నులెఱ్ఱగజేసు నే * యోలలన

యేలవచ్చితివె

[రో ||

తలవాకిట నేచేరు నె*నీదుకెమ్మొవి*తలచుకనోయారు నే

వెలదివిధినిదూరు నె*తనలోదాను*వెక్రికొరికగోరు నే * యో లలన

యేలవచ్చితివె

[రో|

నినుచాలలాలించు నే*మువ్వగోపాలుఁ*డెననినవగలెంచు నే

చనువిచ్చిగరుణించు నె*యింగరిలోనీ*సాటిలేదనియెంచు నే * యోలల

యేల||౯౭||

[నరో|

ఘరిటూ * ఆది

పల్లవి — పలవలచితి నోయమ్మా*యెట్లావేగింతు నెకొమ్మా

లనుపల్లవి — ఈలాగొటయెఱుంగనై తి*యెదుగిరిచెలువరాయనిపై||

ఉన్నచోటనుండనీచు*ఒరగుపైనన్నొనరగనీచు

అన్నాహారములేడు*ఆనబాలుడే నేచేచు||.....పలవలచితి

చలువలై తెనై చదాయ*జాజులెంతోమొనలాయ

నిలుపరానిమోహమాయ*గట్టార్పులగ్గలమాయ||..... నేలవలచితి

తలపువానిమీదనాయ*తలవాకిలెయ్లాయ

శలుమాఱుగలనినమువ్వగో*సాటిలుడొక్కొక్కయనిపై|| నేలవల||౯౮||

ఆహిరి*ఆది

పల్లవి — పలాగునరన్నుండు నేయో భాషువాని * నేలాగురన్నుండు

అనుపల్లవి — ఏలాగు నేనురమ్మందునీ*వేలాగుబిల్వము నేవు

పాలుమాలిమువ్వగోపాలుడీలీలనుండగ నేలాగున

లచ్చటవాడునదియొ*చల్లిబిల్లియైయుండగ

ముచ్చటలాడుచుండగ*ముద్దులుబెట్టుచుండగ

గుచ్చికొలింపుకోగ*కొటికిమడుపులందియ్యగ

నచ్చికబుచ్చికలచే*నాపెతానైయుండగ నేలాగున

చెలిమినొకరికొకరు*దిలకముదిద్దుకోగ

కిలకిలనవ్వుకోగ*వైరమీటుచుండగ

గులుకుచునిగ్గటును*కొక్కోహముచూచుకోగ

జలువచప్పురములో*పరసములాడుచుండగ నేలాగున

నిమరకంటికిరాక*నీవునేనువేగించగ

నదేమోవాడురాడాయ*ననినీవునూరుకోగ

మదిరాక్షిమువ్వగోపాలుడు*మాటలోనెయిందువచ్చి

మదనకేళినిగూడి*చునసులేకందుబోతె॥ యేలాగున॥౯౯॥

యదుకులకాంభోజి* అద్ది

పల్లవి ॥ ఏలాగు నేవేగింతునో*ఓముదుగుమ్మా

అనుపల్లవి॥ బాలరోమువ్వగో*పాలుడలగిరాడాయనె॥ఏలాగు

చిలుకనంపినరాడాయనె*నాతోనెముద్దు

చిలుకమాట్లాడ్డకపోయెనె*వానికిపుడు

అలిగియుండేదీహితవాయనె*ఓర్వజాలని

అతివలరపమాయనె*ఓముదుగుమ్మా॥

ఏలాగు

బలిమినన్నెడజేసెనె*అందువల్లనా
 కలియేపుణ్యముచేసెనె*మందుబెట్టి
 అలవాదినోరుమూసెనె*అంతలోనామా
 టలుగాకురోడజేసెనె*ఓముద్దుగుమ్మ||.....పలాగు||
 కూరిమినేరమెంచెనె*మువ్వగోపాలుడు
 కూడినదాకనలయించెనె*పైసోటిచేసి
 ఆరామసాందుగావించెనె*నన్నువిప్ప
 దంతలోనెమచ్చరించెనె*ఓముద్దుగుమ్మ||..... పలాగు||౧౦౦||

ముఖారి*ఆది

✓ పల్లవి— విరాడేనేస్త*మన్నులార

అనుపల్లవి — సారసాక్షిసోరేడి*చాలునమ్మచెలులతో||విరాడే||
 నామీదనెనరుగల్గి*నావారివలనుండి
 ఏమేమోవిభునితో*నెగబోసిరే
 ఆమాటవిజముచేసి*అతడిందురాకున్నాడు
 వామాక్షిరోమేక*వన్నెపులివంటిచెలులే||.....విరాడే||
 నుడువనోరాడదమ్మ*నూగించెననాననియరు
 అడలినేనొకరితో*వాడుకోరాడ
 పడతిరోఆమాటలన్ని*పలికేరేవిభునితో
 ముడుచుకొస్తోయేరు*ముచ్చలీచెలులు||.....విరాడే||
 భాయకమువ్వగోపాలు*భావమైనయభిలాంష
 వ్రాయుకున్ననవరచుడు*నన్నుగూడి

గాయక మెఱుగడన్పు * కటకట తెలియదు

కాయజునితలిరుపదము * కత్తులమ్మయూచెలులు || విరాజే || ౧౦౧ ||

కేదారశౌళ * త్రిపుట

✓ పల్లవి — ఒక్కరై న గానినా * యక్కరకొదిగేరా

అనుపల్లవి — ఎక్కునై నవిరహాగ్నిచే * జిక్కినపుడువచ్చి || ఒక్కరై న ||

ముదితరోవాడిందు * మోడిచేసిరాకుండగ

అదినాచెలులతోడితె * న్నునివేడితే

ఎదగరిగినామాట * యించుకై న వెంచరైతి

మదిరాత్రేలున్నారనె * మాటవాసియొకటేగాక || ఒక్కరై న ||

ఇంతిరోవిభునెడబాసి * యెలమియొక్కింతలేక

ఎంతోనామనసుకరిగి * చింతనొందితి

చెంతజేరినన్నావేళ * ఎంతైనసడ్డసేయరైతి

అంతరంగులున్నారనె * అడికలాక్కటేగాక || ఒక్కరై న ||

చానరోచక్కని * సామిమువ్వగోపాలుడు

సూనశరునికేళిగూడి * సొక్కించగా

నానేర్పులవాని * దానిల్లుజేర్చితి

మీననేత్రులున్నారనె * మేలిమొక్కటేగాక || ఒక్కరై న || ౧౦౨ ||

మోహన * ఆది

పల్లవి — ఒక్కసారికెయ్యాలాగైన * నోతూలాయితేటిరతిరా

అనుపల్లవి — మక్కువదీర్చరమామువ్వగోపాల

సొక్కియున్ననీసాగసదియేమిర || ఒక్క

నెమ్మొగముననీబడలిః లేమిర*నీఱుకాడబొమ్మద లేదేమిర
 కన్నునివా తెరకందిన దేమిర* కాళ్ళను చేతులుదడబడు లేమిర ఒక్క
 కన్నులనిధురగ మ్మేదేమిర* గళమునఁజుటలుగా రేదేమిర
 తిన్నవిపలుకులుబలికేదేమిర* తెలిసి తెలియకున్నావ దేమిర ఒక్క
 తిన్నపుర్ముద్దులమువ్వగోపాల*యేపుననుగలసితివీవేళ
 మనమునని న్నేనమ్మితిఁజాల*మాటుబల్కుకున్నావదియేల||ఒక్క||౧౦౩

ముఖారి*ఛాపు

పల్లవి — ఒద్దదరలరైతిరేమే*ఓచెలువార

అనుపల్లవి — స్రాద్ధబోయినదాక*సుద్దులేతలపెట్టుక||ఒద్ద||

చిప్పలు లేనెమోవియానవిమ్మని*చేతులెత్తి మ్రొక్కగాను
 ఒప్పుగానావదియొప్పు*డెప్పుడనగా
 అప్పుడెవారవికెముడి*విప్పుగమీకెఱుకలేక|| ఒద్ద||
 అయ్యలుతాళలేనని*యాముకొన్న ప్రేమతోడ
 వియ్యోరయికదమి*లిలుపలేననగాను
 అయ్యయ్యోనేకన్నగీటి*అరరవేసినదాక|| ఒద్ద||
 నగుచుమువ్వగోపాలుడుమీరందబోలే*విగుగువిల్లునికేళిగూడ
 మగువరోయీచెలులుసైగ*మాలినవారనగాను
 మగవానిమనఁబెరిసి*మఱి నేగోమన్నదాక||..... ఒద్ద||౧౦౪||

కేదారశాళ*ఆది

పల్లవి — కందివరదానీవెక్కడ*గలిగిది

అనుపల్లవి — ముంచెవోదరిజేర్చేవో*మోహంబుధిలోమన్ననన్న||౧౦

ముదముతో వేగ సేముడి*వదలింబిరపికి దీసె
 కొదమగుబ్బలటొమ్ము*గుమ్మిగోరాడి
 సదమకమై నసుద్ది*సరగనీతోడెలిపెదనంటె
 యిదియేమోమాటకవకాశ*నియ్యకునన్నింతసేయ||..... కంచి||
 నొక్కనోరునిండ*నూరారుముద్దులిపకొని
 చొక్కపరవశమై న*సుద్దులునీతో
 ముక్కువతోడెలిపెదనంటె*చుదిలోజాలసంతసమై
 యెక్కునైననాదుమోహ*ర్హిణుడుచెనింతసేయ||.....కంచి
 నిలిచినిలిచికలయుచు*నివ్వెఱగందుచునిన్ను
 తలచితలచిసాలయుచు*కమినిల్పలేక
 కులుకుచుజెకి - లి*గొట్టియుద్దామచు
 నలరిమువ్వుగోపాలుడవై*నన్నదక్కించుకొన్న||... కంచివరద||౧౦౫||

కళ్యాణి*యుంప

శ్లోచి - కంచువలెలియకనాపైమేలువాడను*కొంచురితరులెల్లను

అనుపల్లవి - ఇంచుముఖియోమువ్వుగోపాలనాపామిమా*

యింటికిరాగాజూచి||

||కంచు||

రచ్చలుజేసునీవీధిలోనన్న*~~క~~ణులగూర్పుకొద్ది
 ముచ్చటై నేవర్తజేరిమాటాడితే*మోడిచేసుకొనును
 సుచ్చకంటులిందరున్నారొకటై*నుంచిదిగాదనును
 వచ్చినంచువల్లయేమిభాగ్యవటు*వలెనున్నదిచారికి||..... కంచువ||
 పొలితియింట్లోదిరిగియూడకునని*ప్రాప్తువేళుచేరును

పిలిచినప్పుడెతలుపుదెగవరాదాయని*చెలికత్తెనుమారును
 నలికేగియించుకనిదురబోతివని*నన్నుజూచికేరును
 తలపునామీదఁలేదుగనుక నేరమువేలి*దానింటికిజారును||.....కందువ||
 మనసువచ్చియొకనాడీడనుండిన*మాటాడకనిద్రించును
 వనజాక్షిముందుగనఖులతోననులేప*వద్దనిబెదరించును
 ఘనమేనతమినేనిలువలేకపైకొంటె*గ్రక్కునచాలించును
 తనకితపుగనుకమువ్వగోపాలుడు*దానింటవసీయించును||కందువ||౧౦౬
 పావేరి*త్రిపుట

పల్లవి — కొంచెగత్తెలామీరోచెలియరో

అనుపల్లవి — కొంచెగత్తెలానా*గుణముతెలియకనన్నుడి

కించివాడుదాము*కేరికేరినవ్వేరు||కొంచెగత్తెలా

అలగిరాదుతోడితె*మ్మనినఖులనంపితె
 చెలువునితోడితెచ్చి*తలవాకిటనుంచి
 అలదానిగూడిరా*ననెంటెవామది
 కలగికన్నీరునించ*గాతోడితెచ్చేరు|| కొంచెగత్తెలా||
 పారుగింటఁబతినుంచి*తరుణినిపతియూరి
 కరిగేటప్పుడుదయ*నుటువవద్దనినీతో
 నెరిగింపుమనెన*విరహవేదనచేతఁ
 బొరలగనప్పుడుచి*భువితోడితెచ్చేరు||.....కొంచెగత్తెలా||
 నెలఁతమువ్వగోపాలు*నికినాపఖగట్టిన
 వలువగట్టిస్త్రీవలెనె*యలవరించియిందుదెచ్చి

అలి వేణిపవ్వలిండు*మతడిందురాడని

తొలగియచ్చటనుండఁ*గలసివిభుడునవ్వె||..... కొంచెకత్తెలా||౧౦౭||

ఘంటా*త్రిపుట

✓ పల్లవి — కోమలిరోవలచినందుకు* గోపాలుడనరానమ్మ

అనుపల్లవి — ఏమేమనిపేరునబిలుతురోతెలియదు *

సీమలోజనులందఱయ్యయ్యో|| కోమలిరో||

ఆముకొన్నతమినిలుపలేనప్పుడు*ఆసలబెట్టితివి

కాముతూపులమనసుగరిగిబతిమాలిన*కరుణజూడవైతివె

రామరోయికదాళరాదేలుకొమ్మంతే*రవ్యముగాదంటివి

సోమవదనరేపుమాపంటకడకు*జూజమెచేసితవయ్యయ్యో|| కోమలి||

చెలిమికై నేనెంతచుట్టుకతిరిగిన*చింతలబెట్టితివి

నెలతరోలందుకుకొలకులవడియు*నీరుదుడువవైతివి

లలననేవెన్నెలకాకకుడుకగాచ*లనిమాటలాడవైతివి

చలపాదివై పగసాధించి*జాలిమాలిబెట్టితివయ్యయ్యో||కోమలి||

పలుకరించిమామువ్వగో*పాలరన్న నిబిత్తిసేయవైతివి

నలి నాక్షీనన్నగూడి నాడిచ్చిన*నమ్మి కేసురిచితివి

చెలియరోనీవద్దజామునిలుచుండినా*చేరదీయవైతివి

కలికరో నావంటివానిమేలెన్నక*గర్వాననుంటివయ్యయ్యో||కో||౧౦౮||

మోహన*రూప

పల్లవి — గడియగడియకుమ్మనవి*గలదటవెకొమ్మ

అనుపల్లవి — పడతిరోనామనో*భావమేటిగొన్నారకు||గడియ||

కలనైనగలువరింకలనైనదననాను

ములెగనివేటొకటికలచదనితెలిసి

కలకాలమునునన్ను * గారవించినవిభుడు

తలిరుబోసిరోతానెకదయజూడవలెగాక||

గడియ||

ఎడబాసినన్నారెడెన్నడున్నదలేదు

పడుచుదనమునదన * పాదములెగతియనుచు

పడఁజిరోయొకపట్టు * బట్టరాదుపట్టిన

విడువరాదదిమంచి * విరుదుగలిగినదొరకు||..... గడియ||

అటపాలనునుటి * యన్నిటను నెఱజాణ

మేటియాతనకొకరు * పాటిలేరనుచు

మాటిమాటికినన్ను * మరుకేళిలొ

బాటించుమువ్వగో * పాలునకునిమీద||..... గడియ||౧౦౯||

ధన్యాసి * అది

పల్లవి — చక్కనిదయగలదాయదినీ * జాగాచెవందిలింగా

లనుపల్లవి — యిక్కడికివచ్చినదేమో * హెచ్చుకంచివరదా||చక్కని||

చెలికొడనిన్ను చూడవచ్చితిచెవందిలింగా

తెలిసెమాయీటికి కానిదేమో * చివరిద||..... చక్కని||

ఇందున్నావనియూడవది తిచెవందిలింగ

అందుకేమియెవ్వరిల్లినియెవ్వరిక * చివరద||.....చక్కని||

కానీవెనురదాకాణింపెగూనిచవందిలింగ

యూనికతోమనమేకమై యుద్ధముక * చివరద||..... చక్కని||

ఎవ్వడోయినానుడకింటిలోనవేసెడిచవంధిలింగ
మువ్వగోపాలుఁడుగాకమతెవ్వరుకంచివరద||.....చక్కని||౧౧౧||

యదుకులకాంభోజి*ఆది

✓ పల్లవి — చలమేలజేసేపురా*చక్కనిసామి

అనుపల్లవి—చలమేలజేసేపురానీ*చక్కెరమోవ్యాననిచ్చి
జలజాతనన్నాదుకోరా*చక్కనిసామి||చలమేల||

చేలిమిచేసిచిన్ననాడె*చేపట్టినీకాగిటిలో

నలవాఁటేలజేసేతివిరా*చక్కనిసామి

తెలియ నైతినిం తెనని*తియ్యబెల్లిచూటలెల్ల

చెలుపుడానిజమనియుంటిరా*చక్కనిసామి||.....చలమేల||

అలుక చేసిరానిపాడ*వలయించివెతలుబెట్టి

కలలోనేలవచ్చేపురా*చక్కనిసామి

నిలుపరానితమిచేత*నేనీతీరుననుండగ

బలుకవయ్యోపగదాననా*చక్కనిసామి||.....చలమేల||

ముద్దుమువ్వగోపాలనా*వద్దజేరితికేళిని

దిద్దుకొన్నసామివిగాదా*చక్కనిసామి

వద్దుబంగారుభంటి*వలపారడిబెట్టేవు

(ప్రొద్దుబోయెదాళజాలరా*చక్కనిసామి||.....చలమేల||౧౧౧||

.....

ధన్యాసీ*త్రిపుట

పల్లవి — చల్లనాయలేరా*నామనసెంతో*చల్లనాయలేరా

అనుపల్లవి— చల్లనాయలేరానా*సామిమువ్వగోపాల||చల్లనాయ

చెలరేగియదినీవు*చేపట్టుపట్టుక

కిలకిలనగుచు వె*న్నెల్లలోరాగా

బలుమొనలందుకొని*పడతికియ్యగఁజూచి||.....చల్లనాయ ||

జోడుగూడియదినీవు*సొగసుపాటలుబాడుకొని

వేడుకమీఱగనీ*వీధికేరాగా

తోడిచెలివచ్చినా*తోవిన్నవింపగ

మేడమీదనేనుండిమీ*మేలిమిచూచిచూచి||.....చల్లనాయ ||

ముదముననదినీవు*ముచ్చలాడుచుండగ

నదియేమోపదిరిని*న్ననగవిని

గదిమినిరాకరించి*కాదనియిందువచ్చి

కదలినన్నెలిన*ఘనుడవుమువ్వగోపాల||.....చల్లనాయ||౧౧౨||

తోడి*అది

✓ పల్లవి — చాలయిందుకేనా*మనసు*జాలిబొందెరా

అనుపల్లవి — తాళగలవాకంచివర*దానేనిన్నునెడబాయ||చాల||

ఇంతంతనామోచితేనే*లిచ్చినోరుడడపగ

చింతలోసొమ్మసిల్లే*చింకయేలాగో

కంతుజనకనేనిచ్చిన*కొగిలివదలీననీ

యింతగాకన్నీరునించే*చింకయేలాగో||.....చాల||

మొదటమడుపునొక్కి*మోచితేనందీయవని

ఇదిగోవిడెమొల్లకున్నా*చింకనేలాగో

సదయుడపడకంటిలో

జవాజిదెచ్చునంతలో

ఎమరెదురెజుచే*వింక నేలొగో||.....చాల||

చేరిమరుకేలినిస్యెంత*సేపుగూడినగాని

ఏరాతనివిదీరదండు*వింక నేలొగో

ఓరామువ్వగోపాలు*దైనకందివరదరాజ

ఈరాతిరేపైనమైతే*యింక నేలొగో||.....చాల|| ౧౧౩ ||

కాంభోజి*రూపకం
 పల్లవి - చాలుచాలునీవల్లునేరమా

అనుపల్లవి|| తేలిందిమామువ్వగోపాలునింటికి*తెచ్చిననన్ననవలెనుగాక

చాలు

అలివేణినీభుడునీపురిక నెన్నెడు*నలగియుండరోయొకరికొకరు

పిలువమనినన్ను వేడుకొని*ప్రియముచెప్పరో

చులకగాంజూచెదవునన్ను తేరి*చూడవుమందిమాతైననాడవు

తెలిసెండెలిసె నేడునీయక్కర*దీరెఁగనుకనింక నేనేటికి||.....చాలు||

నాసామినన్ను జేరనపుడె*నాతిరోనీ వేననియుంటివి

వేసారకదినదినముకాళ్ల*వేళ్లఁజెనగితివి

యేసామ్ముగోరిననిచ్చెదనంటివి*యేబుద్ధిచెప్పినవి నేనంటివి

వానిగ నేరుగడచి తేబుట్టి*వానికెఱొమ్మన్నమాటనిజమాయ||... చాలు ||

కోమలిరోదాని గూడినమువ్వ*గోపాలువిదెచ్చినిన్నుగూర్చితి

నామేలుతెలియ నేరవైతి*వపుడెమరచితివి

నేమాట వాసికి బెనగితినిం లే*నిన్నుంట్టాకు రాదగినదేమి

కామినియొకలికాలమునకు ప*కారముగలదాయెవరికై నఁజాలు ౧౧౪॥

ముఖారి*భావు

✓ పల్లవి — చిత్తమువేత్రేనందుకే*చింతజేసేను

అనుపల్లవి — క్రొత్తలాయనానాటికినీ*గుణముకంచెవరద॥చిత్తము ॥

ఏనాత్మికై ననీకెమ్మో*విచ్చితివనితోపమా

ఆనీనివపురించీతి*యపహరించీనా

నేనెంతోవిన్నవించిన*నీవువినవువినకున్న

మానుమందువల్లనా*మనసునొవ్వగలేదురా॥.....చిత్తము॥

ఎలమి నెవతెకై నఁగొగ*లిచ్చి తెరోసమా

లలమీనిగుబ్బలగుమ్మిని*అమ్మకొనినా

తెలియఁబలికననుసమ్మ*తించేదిలేదులేకున్న

శులుమాటునిందుకు నే*నలగియుండలేదురా॥.....చిత్తము॥

అక్కటమువ్వగోపాలుడ*వై దానిల్లుజేరితే

మ్రొక్కినికలగెని*మూలదాచీనా

చక్కనగాదంఁటెమాట*లెక్కసేయవెందుకునీ

యిక్కువదెలిసెనుగనుక*యూరసించలేదురా॥.....చిత్తము॥౧౧౫॥

శంఖరాధరణము*అది

✓ పల్లవి — చెల్లగోపాలగిరి*చెన్నుడేవీడుకొమ్మా

అనుపల్లవి — ఎల్లలోకములిత*డేలుననగావినవా॥చెల్లబో॥

శరిగేవానిచేతిపైడి*బట్టినదానవాయింటి

గురుతుజేష్టవద్దాయెంత*సరసు రాలువెక్కిమ్మ
 శురీగాడుగనుకసి*గు నెవ్వరిననడుగక
 వెఱచీసందుకాసందుకు*తిరుగాదోడితేచ్చిలివి||.....చెల్లబో||
 వచ్చినదాకతల*వాకిటనీవై నాను
 నెచ్చెలువై ననుండే*నేరసుటవెక్కిమ్మ
 ఇచ్చినపైడిచేతికి*వచ్చినదేచాలునటవే
 హెచ్చుకొద్దులెరుగవలదా*యెవరంటయన్నావె||.....చెల్లబో
 బాలరోమువ్వగో*పాలుడైనచక్కని
 పాలగిరిచెన్నుకునీ*పాలగల్గెకొమ్మా
 పలరేవువచ్చేనంటే*యింతైననన్నుతింపక
 పలరావద్దంటివేసి*న్నేమందుచెలియ||.....చెల్లబో||౧౧౬||

ఉపేని*భాపు

✓ పల్లవి — చెల్లబోయెంతవేగమే*తెల్లవారెరా

అనుపల్లవి — ఉల్లములోకాలవింతై*యన్నదిమువ్వగోపాల||చెల్లబో||
 ఇద్దరమీవరదాక*నెడబాసినవెతదీర
 కొద్దిగానింతసేపైన*సుద్దులాడుకొంటిమో
 నిద్దరమైనతమిదీర*నెలతరారమ్మనినీవు
 ముద్దుబెట్టిననీమోచినా*మోవిపైనున్నదింతలోనె||.....చెల్లబో||
 చెలువుడనీవునేను*వలరాజుచేజిక్కిన
 యలుకదీరమోవి*తేనె*లానుకొంటయంటిమో
 తలిరాకుబోనిరమ్మని*దయతోడనీవచ్చినట్టి

వలపులవిగుకొగిలి * వదల లేదింతలోనే||..... చెల్లబో||

కళలంటి నెబలికిన * పలుకులువినిముద్దు

చిలుక పలికినందుకింత * సేపునవ్వుకొంటి మో

కలికిరోరమ్మనినన్ను * కడువేడ - మువ్వగోపాల

కలసియుపరతి నేనై * గమకించేటంతలోనె||..... చెల్లబో|| ౧౦౭

వీలహరి * ఆది

పల్లవి - చేతకానులేదుగాని * చేసెగలే

అనుపల్లవి - ఈతరిమువ్వగోపాలు * డింతిరోవట్టియిమ్మేలే|| చేత||

గీగునామముబెట్టి * గిలుకు ప్తావాలుమెట్టి

ఓరచూపుజూచుచు నే * నున్నతావున

జేరవచ్చినలోన * చిరునవ్వునవ్వుకొంటి

పారిపారియిందటిలో * పైబడవచ్చిని||..... చేత||

పిల్లగోవిచేతబట్టి * విగియుదట్టియుగట్టి

వల్లెవాటు వేళియుందు * వచ్చిమెల్లనె

మొల్లనుగంధులందఱము * ముచ్చటలాడుచుండ

గుల్లకాడై మనయింటి * గురుతులడుగ వచ్చిని||..... చేత||

చిటికెనకొనగోరు * చిమ్ముకొంచుపలుమాటు

చిటిపాటిపదములు * చేరిపాడుచు

అటునిటువచ్చికళ * లంటినయముచేసి

యటనుటించిమువ్వగోపాలు * డందుమీదచేవేసెనె||..... చేత|| ౧౦౮ |

విలహరి శ్లోకా

పల్లవి — చెపట్టుకావచ్చునా*మీలోమీకు*చేపట్టుకావచ్చునా

అనుపల్లవి — ఏట్లకై నను నెంచదగునుమిమ్ము*

యీపటలోమీకింత తారలమిలేక|| చేపట్టు||

కోపమెవరికైనరాదా*తిరిగి*కూడియండేవారులేదా

మావువచ్చెదనంటె*మందిదనగరాదా

రాపటెవానితో*నీపాటువినరాదా||.....చేపట్టు||

అలగియూవతికై నీహాకు*లోకు*లోకుకొందురేనిలేక

పలుకుకుండలేక*పధరితింతయగాక

కలికిరాలోల్లిటి*ఘనతయెంచుకొగ||.....చేపట్టు||

కాముడుజేసినసేతో*లేక*కమలజావ్రాసినవ్రాతో

ప్రేమగూడినవాని*చెమించేదిమి జాతో

భామరోమువ్వగో*పాలునితోనిట్లు||.....చేపట్టు||౧౯||

మోహన*త్రిపుట

పల్లవి — తగిలితివికవిన్నదరలనీయనోయి

అనుపల్లవి — వగకాడమామువ్వ*గోపాలనాసామి||తగిలితి||

గందముచాటున*ఘనమైనజడవేటు

కందియున్నసోగసు*సుగొంటినోయి

సందిటనున్నయీ*చందురుపెల్లలు

అందమాయనోయిఅందుకేమోయి||.....తగిలితి||

తావిమించిననీ*మోవిపై పలుకెంపు

౧౮ డాక్టర్ డాన్ బ్రాన్స్ లింగ్ ఫోర్డ్ సెల్లింగ్

దేవువానవినుజూడక శృష్టయ్యానోయి

దేవరచి త్తము* తెలియదానినానీ

వీక్షకై ననా*యిల్లు జేరికొవోయి||..... తగిలితి||

కళలంటివేమాటు*మునుడమువ్వగోపాల

కలిసితివందుకు*గాదననోయి

చెలిని నేటనుండి*దలచనంటనాతో

పలికి తేగానియా*పగకొలనోయి||..... తగిలితి||౧౨౦

enagement of India and of all India
 (our) Conquerors in the spirit of
 the Bengal Government
 అనుపల్లవి - తరుణి నన్నాక జీవముబట్టుక * తాళియం దేనమ్మ
 అనుపల్లవి - వరదుడు రాక యుండినంతట *

వలరాయుడున్నాడు నేనున్నాను|| తరుణి

ఎన్ని నోములునోచినఫల*మియ్యకపోయనా

పున్నమొక్క ప్రొద్దులూరకే*పొట్లుబోవునా

తెన్నగామీవంటిపుణ్యసతుల*దీవెనవ్యధామయ్యానా

కన్నుచెరచియేదేవుడై నను*గరుణజూడక పోయానా||..... తరుణి||

ఛానరోనా గ్రహచారమిక నై న*చక్కనగాకుండునా

దీనతజూచియేచెలియై న*చిక్కుగాక పోయానా

వానిపై మన్ననావిశ్వాసమై న*వన్నెసేయక పోయానా

పూని నేనుముందు జేసినట్టిదాన*పుణ్యమై నలేక పోయానా!..... తరుణి||

కామునితోఁగూడినాయాపద లేమై న*తాపురముజేసినా

పామరులాడుకొందురుదై వము*పగవారినిగూడినా

రామరోమువ్వగోపాలుడిందు నెఱుఁగరాకమానీవా

ప్రేమతోనన్నెలినదేవుడు*తామసమొనరించినా||.....తరుణి||౧౨౯||

ఘంటా*ఆది

✓ పల్లవి - తరుణిరోపుణ్యపాపము*తనచేతిది

అనుపల్లవి- పరమాత్ముడొమువ్వగో*పాలుతోవిన్నవించవె || తరు||

చేరదీసినామంచిదే*చేపట్టకున్నామంచిదె

ఆరుదూరుచేసిన*న్నలయించివామంచిదె

గారవించినామంచిదె*కొగిలించినామంచిదె

వీరిత్తివిన్నవించినా*యిచ్చక మైతోచీని||.....తరు ||

నుననువీరిచేచెలులచాడి*మాటలువిన్నామంచిదె

నెనరుదానననియాదరిం*చిననుమంచిదె

చనువుమాటలింక*చనదనినమంచిదె

తనకై నయ్యామేను*తానేమైనసేయనీవె||..... తరు||

చెలులతోననుగవ్వ*చేసినామంచిదె

చెలిమితోనెప్పటివలె*జేరినామంచిదె

వెలదిరోనాపైచునను*విరుచుకొన్నామంచిదె

పలుకులేలమామువ్వగో*పాలుతోవిన్నవించవె||.....తరుణిరో||౧౩౦||

కాంభోజి*త్రిపుట

✓ పల్లవి - తరుణిరోనాప్రాణేశుని*దాచుకొందునా

అనుపల్లవి- సరసిజాత్రులెల్లగూడి*సామివెంటిదిగేరే|| తరుణిరో ||

శృంగారవనములో*చెలువుకునేను

రంగుమీరగచదఁగఁగమాడగను

అంగనరోఅల*యలివేణులుకొందఱు

సంగతిగాకను*నైగజేసేరే||.....తరుణిరో||

విడిదికివాడురాగ*వెలదులందఱుజూచి

వడిగరమ్మనిచాల*వగలదేలించి

విడములందిచ్చుచు*వెలపింతైనలేక

పడకకురమ్మని*బలిమిజేసేరే||.....తరుణిరో||

మక్కువతోడుత*మామువ్వగోపాలుఁ

పక్కరోసనుగూడి*యతిశయముగను

పక్కలోనున్నవాని*పడతులుతమతమ

యక్కఱదీర్చువని*యానబెట్టేరే||.....తరుణిరో||౧౨౩||

కల్యాణి * యుంపా

✓ పల్లవి — తరుణులారవిభునెందు*దాచుకొందునమ్మా

అనుపల్లవి — వరదునెందుఁదిరుగులాడ*వద్దనిమ్రొక్కెనవినడు||తరు||

అబ్బరముగఁవాడువచ్చే*యుబ్బుతెలసివంతువేసి

యబ్బెననుచుఁబిలువ*నంపెనటయొకతె

నిబ్బరమునవాఁడురాగ*నిలుపునుపైటదీసి

గుబ్బులుజూపిమోహింపఁ*గులికెనటయొకతె||.....తరుణులార||

ఎక్కువతమితోఁగెమ్మో*విన్నునుచునోదూరి

యొక్కెడనుచెయ్యెత్తి*మ్రొక్కెనటయొకతె

అక్కఱతోవాఁడిందురాగ*నడ్డగించికొగిల్చుని

పెక్కువిధములనొట్టు*బెట్టెనటయొకతే ||..... తరుణులార ||

అందితముగమువ్వగోపాలు*డై నకంచివరదన

న్నంచుకొమ్మనిచాల*నుడివెనటయొకతే

పంచశరునికేళిగూడి*భామనాతోమాటలాడ

పాంచులువినిమదిలోన*బొగిలెనటయొకతే|| తరుణులార|| ౧౨౪||

✓ మధ్యమావతి*త్రిపుట
పల్లవి — తలచునోతలచదో*తరుణి

అనుపల్లవి— చెలిమిమువ్వగోపాలు*డెలమికాడనిన్ను || దలచునో||

కుందరదనమొన*గొరికిమడుపొసంగ

యిందమనుచుదానె*యియ్యవచ్చిలేదంటే

అందుకునేజిన్న*నై యున్నాననినవ్వి

ముందామడుపుతోనే*ముద్దొసంగిననుద్ది||

తలచునో||

ఇంతినీదయలే*దింక నేనురానునా

యంతరంగమునొచ్చె*ననవినిదయవచ్చి

అంతలోఁగొంట*నలమినమ్మికలిచ్చి

సంతసమొవరించి*చింతదీర్చినసొగసు||

తలచునో||

ఆలించి నామాట*లాలించిమువ్వగో

పాలగమ్మనిరతి*దేలించిమనసిచ్చి

లోలాక్షీనామోవి*లోపలింతుకగంటు

గీలించిచెలరేగి*కేరినవ్విసకౌలుయలు||

తలచునో||౧౨౫||

పాపేరి*అది

పల్లవి - తాళిమొకరికన్నావద్దా*ఓచెలియరో

అనుపల్లవి - లోలాక్షిమువ్వగో*పాలునికినీకుమాటలై తే|| తాళిమొకరి|

వాడలుగనీవలుగ*వశమేమీకైతిరుగు

లాడిచాలునన్న*టున్నది*యెవరుమెత్తురే

కూడకమీరి*టున్నది*నేజెల్లమీకు

కోపముముక్కు*నన్నది*చెలియరో||

తాళిమొకరి||

చలమునవాడొకటంటె*నైగగానూరకుండక

చెలియరోయిదేటి*కోపము*చెల్లునెమీతోడ

చెలిమిచేసిన*పాపము*యెందుకెమీకు

వలువనిమన*స్తాపము*చెలియరో

తాళిమొకరి

ఎలమిపాలునీరువలెనె*కలసిమువ్వగోపాలునితోఁ

జెలియరోయీచల*మేటికి*యిటువంటిగుణము

చెల్లునెనీవంటి*మేటికి*వివేకమింత

వలువదాలెస్సాయను*నేటికి*ఓచెలియరో||

తాళిమొకరి||౧౨౬||

కల్యాణి*భావు

పల్లవి - తెలియవచ్చెనురానీ వగల్గె*దృష్టిదాకినిరా

అనుపల్లవి - వెలయుమువ్వగోపాలదానింటినుండి*

విచ్చేయుచూయలుచూచితెనిపుడు|| తెలి||

చక్కెరకెమ్మొవిపచ్చినీపలుకెంపు*సామినికన్నులనిద్దరమంపు

చెప్పటద్దముపై (గొ) న్నెలగుంపు* దక్కననలివాకుదానిపైసొంపు

தேவியார்

కులుకుసిద్ధిపు గచ్చిగుబ్బలపోటు*గుత్తపువన్నెలకీలజడవేటు
అలదానిపసుపుమప్పటివల్లెవాటు*చెలుపువడలనిందినతబాటు॥తేలి
సందిటిబంగారుగాజులదద్దు*సకీయదిద్దిననుకుటిలిలకముముద్దు
అందముగాడమువ్వగోపాలయూస్రాద్దు*యిందువచ్చినన్నేలినపద్దు॥తే॥

పున్నాగవరాళి* త్రిపుట

✓ పరివి - తెలివియొకరిసామ్యమునకుండుకవిభుని

తిరుగబొమ్మంటినమ్మా

అనుష్టుప్ — చలముననునవిలుతుఁడేసిన *

యలరుములుకులకలికియలసితి|| తెలివి||

చేడెరోయేచుందు నే*నిన్నటిరేయి రే*రేడది యేమొకా
వీడుచలనివాడటగుచును *బూడఁజూడఁగవేడిమాయను||.....తెలివి||

బా య రా ని ప్రే మ తో బా ల ము వ్వు గో * పా లు ను ను కూ డ గా
కా య జు ని ర ప మాయ బ ర వ శ * మాయ ను ప ర తి సే య నై తి ని ||..... తెలి వి ||

మై చల్లగాజే సెడికమ్మనిముద్దు*మలయమారుతవిప్పుడు
వీచినంతటజూచీ తే సెగ* గాచి నటువలెదోచుచున్నది||...తెలివి||౧౨౮|

మధ్యమావతి* ఆది

✓ పల్లవి - తెలిసి తెలియలేక* పనికేరుచెలులు

అనుపల్లవి - కలసియున్న సామిష్ట్యే గాక సేయవశమా॥ తెలిసి॥

చలపెట్టితమబు*మలువినలేదని

యలిగి రేమి సేతు * నతివల్లె

చెలువునిముద్దుమా * టలునావీనులునిండి

తొలకుచున్నదితమమ్మా * టలకుచోటున్నదా || తెలిసి ||

కోనగంటదముగను * గొనదింతె నగాని

నెనరులేనిదాయనంచు * నిందించేరు

ఘనమైనసామిరూపు * కనులునిండియుండగ

కనకాంగియితరులు * గానవత్తురటవే || తెలిసి ||

నాపాలగలమువ్వ * గోపాలసామితో

కోపించుకోమ్మని * కొమ్మలనేరు

ఏ ప్రాద్దునాసామి * యెదనిండియుండగ

బాపమింతేగాని * కోపమునకిమ్మున్నదో || తెలిసి || ౧౨౯ ||

అథానా * త్రిపుట

చల్లవి — దక్కితినంటేదయసేయవు

అనుచల్లవి — మొక్కిలింపుమేల * మువ్వగోపాల || దక్కితి ||

ఎవ్వతెబోధన విన్నావు * ఎంతో మ్రొక్కినగైకోవు

నవ్వకయూరకున్నావు * నన్నురట్టచేసేవు || దక్కితి ||

అంటినాచేబట్టరాదో * అపురానీమ నుసురాదో

యింటికివచ్చేవోలేదో * యికనీకోపముపోదో || దక్కితి ||

మునుపునన్నేలి నావు * మువ్వగోపాలనీవు

నెనరేటికిదాచెవు * నిరాకరింపఁ జూచేవు

దక్కితి || ౧౩౦ ||

కాపి*భావు

పల్లవి — దినములెటువలెవచ్చెను*దేవుడోర్వజాలఁదాయ
అనుపల్లవి — మునుపటిదయలెందుబోయె*మువ్వగోపాలనాసామి॥ది
పరానీ వంతటఁరాగానె*యెదురుకొనినాసామిరమ్మని
బారసాచికొలిచిన*భామనేగాన
బౌరానీరదముచేత*నలమినామోవిపానకమాని
పారవశ్యమొందినట్టి*పతివినీవుగావానాసామి॥ దినము॥
పడతులునేనారతులైతిని*పాదములుకన్నీటకడిగి
యడుగులికునుమడుగులూత్తిన*యతివనెగాన
కడువడినాపైబ్రవ్వలించి*గళముననీముద్దుమోము
విడువజాలకయుండిననాటి*విభుడునీవుగావానాసామి॥ దినము॥
చిన్ననాడెననుజేరరమ్మని*సిగ్గుననుండిగనాచెయ్యెత్తినీ
కన్నులనొత్తుకచాలలాలించిన*ఘనుడునీవుగావా
కన్నుగూడిమువ్వగోపాలయే*కన్నెలతోఁభోధిదునేయవద్దని
మునునీచేనమి*కనీసిన*ముదితనెగానానాసామి॥ దినము॥౧౩౪

భైరవి* ఆది

పల్లవి — దూరమెంచకయిటులసాన్నిధ్యె*దూరులేలబలికేరే
అనుపల్లవి — తారుమారుమాటలెలనాడేరె*

తరుణులారతాళరెయికచాలును॥ దూర॥

ఏన్నడగినచెలులతోడఁజెలిమిగ*నెన్నడైనబలికినా
కన్నెలెందఱొన్నివగలుచేసిన*కన్నులెత్తిచూచినా

వన్నెమీట నెవరేమిపలికిన*చిన్నచిన్నగీతనుండుసామి
 చెన్నుమీటనాచెలివిగూడెనని*చిన్నమాటలేలనాడెదరే దూర||
 వారియిండ్లకెల్లనాసామి*వలసిపోయినాడా
 కోరికోరిచేధనములాసంగి*వారివేడుకోన్నాడా
 వారిజాక్షి తావద్దికిరమ్మని*వలసిసాలసిచొక్కితిననిపిలుపగ
 చేరబోయిదానిచూచి నేనని*మీరి భ్రమసికూడే నేమొ తెలియదు||దూర||
 కంతు జనకుమువ్వగోపాలుడే*కాంతముననుమునునన్నుగూడి
 కంతుకేళిలోపలబిగికొగిట*గళలంటిమెలగుచును
 వింతవింతవగగులుసామియే*యింతికైనదక్కునాయూరకె
 రంతులేలజేసెరెమిక్కిలి*రమణులూరవానిమనసుదెలియక||దూ||౧౩౨||

పున్నాగవరాళి*పక

పల్లవి — దొంతరవీడముతోనా*చెంతరాకురనీకునాయానా
 అనుపల్లవి — ఇంతకునేదాళగలనా*పరవిజయరాఘవజాణ||దొంత||
 జగ్గుగుల్కమై బుక్కాతావి*చప్పరించిననీదుకెమ్మోవి
 నిగ్గునుదుటిలత్తుకశ్రీవి*నీటుతోడను
 దగ్గరనిలువకుపదరా*దానికేనుతాళగరరా
 ఎగ్గుచేసినాయెదురా*యీలాగుననీవెబొంకుదురా|| దొంతర||
 సిద్ధెంపుగుబ్బులపోటు*చెమ్మిరేగినకీల్లడవేటు
 ముబ్బుమీటిననిద్దరపాటు*మలపుతోడను
 దబ్బురలాడేపుచాల*దానిదెగడరయీశాల
 గబ్బితనమునీలేల*కలికితోమాటాడుమీవేళ|| దొంతర||

చక్కనివిజయరాఘవ*సామిగానన్నేలివా
 తక్కులాడియింటికీపోవా*నుక్కు వతోడను
 ఎక్కడివీవాడినివిరులు*చిక్కుబడ్డనికంటసగులు
 నిక్కముదానిపైనురలు*నీవుదానింటికెతరలు|| దొంతర||౧౩౩||

ముఖారి*ఛాపు

✓ పల్లవి — నన్ననేవానన్ననేవా

అనుపల్లవి — నన్ననేవాయొకనీవు* చిన్నదానవాడయమ్మా
 నిన్నువానిగూర్చినదే*నేమాలెస్సబాగాయ||నన్న||

సతిపతులుమీరిగ్దలు*సరసములాడెడువేళ
 నతడునిన్నేనున్నగాని*యాశనియనవలెగాక|| నన్ననేవా ||
 పాయరానిమోహమున*పైటకొంగుబట్టిలేను
 నాయకుడనీకిది*నాయముగాదనవలెగాక|| నన్ననేవా ||
 ప్రేమమువ్వగోపాలుడు*కాముకేళిగూడెవేళ
 నామజయానిరోనీకు*చక్కిలిగిలిగంతలెత్తె|| నన్ననేవా|| ౧౩౪||

— అథానా*త్రిపుట

✓ పల్లవి — నన్నునీవువలచేది*నాయముగాదు

అనుపల్లవి — నిన్నునేనువలచేది*నీతిగాదుమువ్వగోపాల||నన్నునీవు ||
 ఏప్రాప్తునాకాగిటిలో*నెనయుచున్నవాడవు
 రావుచేసియేల్కాగై న*రానిపక్షమాయ
 కొవ్వైతేమనమాయ*గుణమెంతోచక్కనాయ
 ఈప్రాప్తునాలించుకొంటె*యింకకన్నహుమిలేదు|| నన్నునీవు ||

నేవిన్నవించినమాట*నీకుసమ్మతిగాదు

నీవెంతబాసచేసిన* నేనమ్మజాల

ఈవగలిట్లుండఁగ*నింపుసొంపులుబుట్టునా

దేవునమనసున మ్రొక్కి* తేకనులదీవించినట్లు||.....నన్నునీవు ||

నేనునీవుమువ్వగోపాల* నేడుకూడియుంటిమి

ఆనాటివలెనేమైన*నందహయ్యానా

నీనామనసునొచ్చితె* నెనరులేదుచాలించు

పూనిచెలులందఱుగుం*పులుకూడినవ్వేరు||.....నన్నునీవు|| ౧౩౫||

పంతువరాళి* శ్రీపుట

‘పల్లవి — నన్నేటికిఁబొమ్మనేరే*వానివద్దికి

అనుపల్లవి — మిన్నకవానివద్దికి *మీరేసోరేచెలులార||నన్నేటికి||

పడఁగి నేనందుబోను*పలుమాఱుదననోటి

మడుపందునయముచేసి*చేపట్టినన్ను

పడకింటికిరమ్మ నెనే* నేరానంటె

కడువెఱపించిహుమ్మ నెనే*అమ్మ నేవెఱతు||.....నన్నేటికి |

మచ్చకంటియిపుడిపుడు*వచ్చినలేతచన్నులను

నొద్ది ననగాఁబట్టి నే*వద్దంటేవినక

మచ్చరానగోరుబెట్టె నె*వచ్చెననంటె

ముచ్చువగలదోవగట్టె నె*అమ్మ నేవెఱతు||.....నన్నేటికి|

నెలఁతనమ్మికలిచ్చి*యలమువ్వగోపాలుడు

చెలిమితోననునీసీ నే*కుయ్యకుమని

బలిమినోరుమూసెనె*పరివశమై

తెలియనైతి నేమేమోజేసెనె*అన్యు నేవెఱతు||..... నన్నేటికి|| ౧౩౬||

శ్మంతువరాళి*ఆది

✓ పల్లవి — నన్నే పెండ్లాడుసుమీ*నాయానమువ్వగోపాల

అనుపల్లవి— అన్నునమావారువరా*లడుగకుండజేసేగాని || నన్నే ||

చన్నులురాకమునుపే*సరసములాడుచునీవు

ఎన్నరానిమోహముననా*కిచ్చినబాసలుదలచి||..... నన్నే ||

ఎంతెంతోననులాలించి*యింటికిదోడుకపోయి

వంతసేయకనామోవి*విందారగించినసొగసుని||.....నన్నే ||

తెలియనైతివిన్ననాడే*తేలిందిమువ్వగోపాల

అలరువల్తునికేళిన*న్నలవాటుచేసినసామి||.....నన్నే || ౧౩౭ ||

సెంథవి — ఆది

✓ పల్లవి — నాకోపమేనన్నింతజేసెనమ్మా

అనుపల్లవి— రాకేందుముఖి నావద్ది*రహణులతినిపైచాడిపలుకగ|| నాకో||

నేనేపోయిపలువవలెనో*నెలతనంపుదునో

పూనివారిచెలులతోనే*సాసగదెలుపుదునో

నానినునసునానునసుదెలిసి* ఎలితనీవే తెలిపేవో

ఈనేరములుగాచియిప్పు*డింటికిరన్నునవె||.....నాకోపమే ||

వాడేవేడిశరముల*వంటి నాచులుకుమాటలకు

వాడుగాగదాళుకొని*వచ్చేనావిడిదికి

ఏడామెనొక్కనిమిష*మెప్పురితోమందలింతు

సోడిమిచెడియిట్లనా*బుద్ధికియింతమోసమై||.....నాకోపమే||
 చెలువమువ్వగోపాలుడైన*శ్రీవేంకటేశుడునన్ను
 వలగాజుకేళి నేలిన*వగలెల్లనిపుడు
 తలచినామేనుగఱగెను*దైవమువగసాదించెను
 గిలుపరానిమోహమాయ*నీవైనదోడితేవే||.....నాకోపమే||౧౩౨||
 సారాస్త్రి*ఆది

పల్లవి — నాదోవకురాకు*నాతోనవ్వకుమువ్వగోపాల
 అనుపల్లవి — కాదనగడమరా*గమునిలుపననేపు||నాదోవ||

విదెలున్నేర్చినదని*వినయపరురాలని
 దిద్దుకొందగినదని*తెలియనేర్చువావోరి
 వగ్గనుంటెయొకమాట*వాకిటవొకమాట
 సుద్దులేలనీగుణము*జూచినదికాదా||.....నాదోవ||
 మెత్తనిమనసుని*మేలునిలిపేదానని
 యొత్తమురాలనిగయ*యంచనేర్చువావోరి
 చిత్తిమనోప్పించేవు*సిగ్గింతైనదకినీయపు
 హస్తదానివర్ధన*న్నాడుకోనేపు||.....నాదోవ||
 కొసరినేకేడుకొగా*నిసుమంతనేపునన్ను
 కుసుమశగునికేళి*గూడియలసిఱనంటివి
 రసీకరగనవచ్చె*రాతిరినామనసునొచ్చె
 ముసిముసినవ్వులేల*మువ్వగోపా||.....నాదోవ||౧౩౩||

నారాష్ట్రం*ఆది

పల్లవి — నావల్లడుకులె*న్నటికైననుగలవా

అనుపల్లవి — మోచనాడుకలిగిన* మువ్వగోపాలదేవా||నావల్ల||

ఏరానికొగిలేనా*కిరవనియుండలేదో

కారానినుదైవము*మారుగఁజూడలేదో

మారిమిఁగొసరలేదో*కొమ్మనివిడమియ్యలేదో

దారితప్పినడువగ*దాళనైతిగాక||..... నావల్ల||

అనువైననామేనునీ*కమ్మకొన్నదానగాదో

తనిఁదీరకేనేను*తమినుండగలేదో

మనసులొక్కటిగాదో*మాటనిలుపలేకనీపు

ననుమీతి నేడువేతే*చుచుకొన్నదిగాని||..... నావల్ల||

గూడియున్నదినములు*గూడియుండగలేదో

వేడుక చెల్లింపలేదో*వేడుకొనలేదో

ఊడిగంపుపడుచునై*యున్నదాననుగాదో

పాడిదప్పిమామువ్వగో*పాలయింతవచ్చెగాని||..... నావల్ల||౧౦౦||

తోడి*తిపుట

పల్లవి — నిదురవచ్చునాకంటికి*చక్కనిసామి

అనుపల్లవి — కదసిననులీలాగు*గలసిమెలసియుండగా||నిదుర

గమ్మనినాసిండు*గళమునవదనాబ్జముంచి

కమ్మకొనికొగిట*గదియరాదీసుకొని

నెమ్మిలోడగడిమీద*నీపాదములుంచగ

ఓమ్మన నాగుబ్బలునీ*ఱ్ఱమ్మననుంచుకొన్న గాని||..... నిదుర||

చక్కెరవలెనున్నది*చల్లనై యున్నది

అక్కరిరదెంతో*యాననిన్ను నిమోవి

ఎక్కువదిదినాసా*మైవరికీయవద్దని

నొక్కితేనేమోవి*నోరనుంచుకొన్న గాని||..... నిదుర||

అలసిన గాని మొదటి*నిలువరముదప్పనీక

శాలపునమితిలేని*వలపుగలుగజేసి

కలికిమువ్వగోపాలుడైన*కంచినరదుడని

కలసినాయరముపై*గ్రక్కునబవ్వళించక||..... నిదుర||౧౪౦||

పున్నాగవరాళి*ప్రిపుట

పల్లవి — నిన్నుజూడగలిగే నిన్నాళ్లకు

అనుపల్లవి — నిన్నుజూచినాబుగైదు* నెలలాయెమువ్వగోపాల||నిన్ను

నిన్నరేయికలలోనా*కన్నులగట్టినట్లుండ

వెన్నుడాదిగ్గునవేచి*వెదకికానక

కన్నీరుచేపైటదడసి*కరగిచింతనొందితి

నన్నుదలచితోలేదో*నానోముఫలము||..... నిన్ను

విడమనియన్నును*వేడుకనినిదురయని

యెడబాసినదిమొద*లేమియులేదుగా

అడవిలోస్త్రాద్వగూళ్ళ*అంధకారమైనవానలో

తడిసిదోవగానని*దానివలె యున్నతనకు||.....నిన్ను

కన్నవారాడుకొనేది*నైలునవ్వుకొనేది

విన్నావోదనలెదో*వినరాయావంత

నిన్ను గూడినదేమేలు*నీతోడిదేలోకమే

యున్నానిం తేవేరేమనసై*యుంటినామువ్వగోపాల||... నిన్ను||౧౪౨||

కాంభోజి*ఆది

పల్లవి— నిన్నునీవేనొచ్చుకొనే*నీమనసునగరగేవు

అనుపల్లవి||నన్ను తాంగిమువ్వగోపాలుని*చాలయారుదూరుజేసి||నిన్ను||

తాళిమిగలిగినవాడని*దండింపచనసురాదని

మేలుదాచినేతాళలేనని*యేలమనసునొప్పించితిని||..... నిన్ను ||

నిన్నుజూచియుప్పొంగునని*నీవతనిజీవనమని

కన్నెనీవంతకోపగించితే*కన్నులనీగునించుగాయనిచ్చు||.....నిన్ను||

మక్కువనమ్మినవాడని*నూముప్పగోపాలుడని

లక్కవంటిమనసురాదు*లాలించనైతిగాయని||.....నిన్ను||౧౪౩||

కల్యాణి*భావు

పల్లవి — నిలువుననిలివెడదరముబోసినను

అనుపల్లవి— చలమేలమువ్వగో*పాలయావగలే||నిలువున||

మాటలదేలింది*హర్షముభేదింది

తాటూటువగలను*శరుణులవందింది

కూటమినొక్కింది*పూర్చిగుంపులుజేసి

తోటకూరదొంగవలె*దొంగిపొయ్యేవాడవు||.....నిలువున||

తియ్యబెల్లివగల*దేలిందిసోలింది

చెయ్యనిపనులెల్ల*జేసిభ్రమియింది

శయ్యపైబవ్వలించి*సద్దుఁదేయక లేచి
 తొయ్యలిపైచుమ్ము*చులిపిపోయేవాడవు|| నిలువున ||
 అక్కరకాడవై *యందందే ప్రేరేచి
 చక్కెరలూరించి*చాలామన్నించి
 మొక్కబరచిచెలుల*మోహంబుదిలోనుంచి
 చుక్క బొడువ లేచి*జునికిపోయ్యేవాడవు||..... నిలువున|| ౧౦౪||

అహిరి*రూపకం

✓ పల్లవి - నీకెనయరావతెగాక*లేకదిక్కెవ్వరు

అనుపల్లవి - పాకశాసనవినుతమామువ్వగో*పాలరాయనీమనసుకరి

నీకే

క్రొన్ననవంటిమేనుచిక్కిన*నన్నవలువలుగట్టకయున్న

ఎన్నిదినములన్నముమాచిన*నేలాగునుండిన

చెన్నైనకురులుచిక్కుబడిన*చిన్నినాచక్కనిమోమువాడిన

అన్నియిదేటికనుచువచ్చినా*కన్నీరుచుడిచేసి నెలున్నారా || నీకే

విరహవేదనచేతసాకిని*వెతలజేందినపాపజాతి

మరునిమూకచుట్టుముట్టిన*మనసునొచ్చిన

విరతిమునేనసురుసురనిన*విట్టూర్లచేనొగిలియుండిన

అరసియేడకుమనుచువచ్చిన*వాదరించేయతివలున్నారా||.....నీకే

నేరకనడిచిననేర్చినడిచిన*నేనెటువంటిదాననైన

సారెకునిన్నెందూరుదొనిన*చలముచేసిన

చేరరమ్మగొంపగించక*చిత్రమురజల్లజేసిచాల

కూరిమితోమువ్వగోపాల*గూడితివెప్పటికీలాగె||.....నీకే||౧౮౫||

బిలాహరి * శ్రీపుట

పల్లవి — భీకేల భ్రమదీరదే*కంచివరదుడా*నెలతపైమేలువాడె

అనుపల్లవి — రాకయిందరిలోని*రాకరించియుండగ||నీకేల||

పిలువనోపెదనని*తలపేలెవాడుదావి

సొలపుచూపులకె*చొక్కియుండగ

నెలతవానిపాలికి*నేనున్నానటవన్న

కిలిబోసిననుటవం*కలుజూచెవయ్యయ్యో||.....నీకేల||

తిలపాటలునుస*య్యాటలవిగొన్నాళ్లు

బూటకములుజేసె*పాటించెను

నేటికినీవేలె*నేనేలేవానికా

గోటిగలిగియుండగ*నేటిమాటలేచెలియ||.....నీకేల||

సనిలేకుమువ్వగో*పాలుడొవగదుని

చనువునిక్కమటవె*చంచలచిత్తుడు

సనుగూడినాతోనా*డినమాటలునిలుపెనా

ఎనజాక్షిపైనిగ్రొత్త*వలపదిరెణ్ణాళ్లు||.....నీకేల||౧౮౬||

కల్యాణి*భాపు

పల్లవి — నీసొందునేయకమాన*యువ్వ*గోపాలనీపాదమాన

అనుపల్లవి — నాసొందునీవెడబాయకురా*చాల*

నమ్మితిరానిన్ననాప్రాణనాథ||నీసొందు||

ఎవ్వరాడినవాడని*సుగ*దేమిచేసిచేయినీ

నవ్వేవారెల్లినవ్విని*యత్త*నన్నుదూరితెదూరనీసామి||..... నీపొందు||
 కన్నవారురవ్వసేయనీ*నా*కాపురమేమైనగాని
 అన్నదమ్ములెడబాయనీ*చాల*ఆగుదూరైతెకానివాసామి||...నీపొందు||
 నీవునేగూడగజూడనీ*మామ*నేరములెంచిననెంచనీ
 బావచాలరట్టుజేయనీ*చుట్టు*పక్కా-లుదిట్టినదిట్టనీసామి || నీపొందు ||

సావేరి*అది

పల్లవి — నీమేలునుఱతునటె*యోముద్దుగుమ్మ

అనుపల్లవి — కామినితిగువెఱురివీరరాఘవునిసొందు*

గలిగెనెన్నటికైననోచెలియా||.....నీమేలు||

ఇంకనీవంటినఖని*నెన్నిజన్తములకైన
 సంతరించుకోగలవా*సగముదేహమిచ్చిన
 ఎంతైననీగుణముదీరువా*నుదిలొనివేదన
 నెంతటనైనచల్లగువా*నీపురాకున్న
 కాగతుడుననుజేగువా*యెన్నటికైన||.....నీమేలు||
 మనసుచీకటిగమ్మి*మాటాడచెలులులేక
 మనమైనవిరహగ్ని*గాఁగేటప్పుడువచ్చి
 ననుజేరదీసితివి*తనుమధ్యప్రాణే
 శునిదారబోసితివి*ననుజెప్పిన
 వనజాక్షులనోరుమూసితివి*యెన్నటికైన||.....నీమేలు||
 బాలరోమువ్విగో*పాలుడొవీగరాఘవున
 కీలాగుననున్నున్నది*హితవుగవిన్నవించి

చాలాయమిందురప్పింబితివి* తేరిహూడిని

చాలుగంబులమెప్పించితివి* ననుగూడిన

వానిచేబాసలిప్పించితివి* యెన్నటికైన||..... నీమేలు||౧౮౮||

భైరవి*ఆది

✓ పల్లవి — నీలవేణివానికినీవేల* బాలబుద్ధివై చురగుటమేల

అనుపల్లవి — ఎలనేవేషకొనేదిచాలకొదువే* వానిమైబాలిచాలుపదవే||

నీలవేణి

వినవేఘనమెలుగవావెట్టిదాన* వనితకైనమగవానికైన

నెరరుబోతెఆతరువాత* నెనయరోతేగుట్టుతోనుంటెనీతే||... నీలవేణి||

ఛలియరోమునుపటివలెనెవాడా* తలపుగలిగితెతానేరాడా

పిలువరాదేమనమువానికిన్నీచె* వలపులేదేవానికినీకుతొలుతవాదే||

నీలవేణి

బలిమినిమువ్వగోపాలువిగూడి* యెలనాగరోయిక నటికిమోడి

తెలుసుకొమ్మునీలోనీవేవానితో* చలమువలదేకొమ్మవాపరెండుగులచే

నీలవేణి||౧౮౯||

[నమ్మా||

భైరవి*ఆది

✓ పల్లవి — నీవేవచ్చితవి* నేనువచ్చినట్ల

అనుపల్లవి — భావముదెలిసిమువ్వగో* పాలనేడుమాయంటికినీవే||

దినుములెల్లనూరకపోయె* నిన్నుగనుగొంటి నేటికిలెస్సాయె

మనసెంతజేసెనవిటరాయ* యింక* నినునేనెంతనిపెత్తునెనగుననమ్మ

నీవే

[నాయ||

వెలదులు మెచ్చుకొంగుండు * నీ * పత మెల్లను పీనులందు
 చెట్టులకి లికియూరకుండు * నారి * బలిమి పైకొందు నోయని పదరితమితో
 నీవే [చుందు ||

కూడితినాము చ్చటదీట * మువ్వ * గోపాలచాల హేమయలు మీట
 నేడు నారొరిక లీడేరి * యింక * వీడనాడకు నామది వేదన చల్లారి || నీవే ||

నవరోజు * త్రిపుట

పల్లవి — నెంజిలెటువలె * దీరునన్తు

అనుపల్లవి — కంజాక్షివి నవన్తు * కంచివరదుని బాసి || నెంజిలెటు ||

ననబోణి నెనరున * నాతలోదరమ్మపై

తనవదనముంచి మో * దముమీరగ

కనురెప్పలచేతనా * చనుమొనలప్పలించి

తనువుపులకరించి నా * తమిరేచేసామి బాసి, నెంజిలెటు ||

భాన ననుతనతొడల * పైబవ్వలించుమవి

మోముమోమున జేర్చి * మోహముమీర

నామోవితానానళ * చమోవి నేనాన

ప్రేమతోనుపము * ప్పించినసామి బాసి || నెంజిలెటు ||

పరమాత్ముడొమున్వ * గొపాలుడైనవరదుడు

సరసరతులమది * జల్లజేయించు

నిరుపమకరుణచే * రిదురబట్టినరాక

సురటిచేవిసరిన * శోభనాకారుని బాసి || నెంజిలెటు || ౧౫౧ ||

తోడి*ఆది

పల్లవి — సౌతతడలలిగేదెల్ల* నెనరుగాదటవే

అనుపల్లవి — వెలవెలబోనేలమోము* చెలువునితోడితెచ్చెదనె|| నెలత||

కాటుకకన్నులనీరు*ఘనమైననీలములవలెనే

పైటదడిసిరవికదూసిగు*బృలపెనిండెనే

ఏటికొయ్యావట్టివెతలు*ఇందువదనవెలువకువె

నేటిమాపటివేళ*నీవిభునిననుగూర్చెదనె||..... నెలత||

వానిప్రేమతెలియకనె*వలపునీవులుపలేక

మేనెంతోకరియున్న*దానవేలనే

ఓనాతినిన్నెవరైన*నూరడించేచెలులున్నారా

నేనునీదాననెయిండగ*నీవొరులవేడదగునా, నెలత||

వనితమువ్వగోపాలుడొ*వరదుడునినుగూడిన

వెనకకనులెత్తియేచెలి*నిన్నెనాజూచునా

మనసుగట్టిచేసుకోవే*మగువనామాటవచ్చువే

కినుకవలచులాటకొ*వేసనిబోణిగెలుపుననుండవె||..... నెలత|| ౧౫౨||

కాంభోజి*ప్రిపుట

✓ పల్లవి — నోరెత్తనైతినమ్మా* ఓచెలియనే,

అనుపల్లవి — వీరువారందరు* వింటెసిగ్గయ్యానని||నోరె

కలికిరోమోవిపై*కాటుకవిస్తలతోను

చెలుపుడింటికివచ్చెనె*అందుకులోలో

పలనెనోచ్చుకొని*పలికినందుకువిభు

డులికిరంతులుజేసెనె*అసుద్దులు
 చెలులడిగితేనున*వృలకనివారితో
 మలయజగంధిరో*మటుగుజేసెతినింతే||.....నోరెత్త||
 అదరుబెదరులేక*నుదుటిలత్తుగతోను
 గదసికాగిలిమ్మనెనె*అందుకునేను
 అదరివచ్చినకోప*మడుచుకమెల్లనే
 యిదిమేరకాదంటినే*అందుకువాడు
 అదలించితెనాకు*యిదియేమానోయని
 అరటాకుసామెత*యట్లువానితోనె||.....నోరెత్త||
 వినగీను, గళముపై*వీడెంపురసముతో
 నన్దుకమ్మోవిమ్మనెనె*అందుకునేను
 ఎన్నువచ్చినవాని*మనసునొప్పించుట
 ఘనముగాదనియంటినే*అంతలోవాడు
 మున్నపటివలెనన్ను*తనియకలసితేను
 మున్నగోపాలుని*మోమాటముచేత||.....నోరెత్త||౧౫౩||

అహిరి*భాపు

పల్లవి - పచ్చియొడలిదానరా

అనుపల్లవి

పచ్చియొడలిదాన*పాపదునిలువడు

వచ్చిగూడుటకు*వేళగాదు

వచ్చెతాళవోయి*వదలనునీపాండు

మచ్చిక నొయ్యారి*మామువ్వగోపాల||

పచ్చి||

మిసమిసలాడేటి*నొసటిసొంపుజూచి

కొసరిపై కొనేవు*కొల్లులుగా

కసరితెనొకవింత*గారాబుజేనేవు

రసకుడయ్యావేళ*రారాదుపోపోరా||.....పచ్చి||

పట్టకు రారొమ్మ*పాలంటజేతులు

ఎట్టు*తుకానుపరు*లేమందురు

వట్టిపోలేమొట్టి*బెట్టునుపశిబిడ్డ

అట్టెనునీనువిగ*బట్టకొరెండ్లెల్లు||

పచ్చి||

కారము దిన్నాను*కరకరలాడిని

యీరేయిశ్రీరం*గేశుడవా

మారుకేళిగూడ*మామువ్వగోపాల

ఆరడిబెట్టకు*మోరినాసామి||

పచ్చి||౧౫౪||

ముఖారి*ఆది

✓ పల్లవి — పదరి వానిచేపైడి*బట్టుకొనకుడి

అనుపల్లవి — కొదవలయ్యనిమువ్వ * గోపాలుడలగివచ్చెను, పదరి||

విరిబోణిమీరుమేమి * వింతవారముగాము

సారిచూపటేకంచము*సొత్తువారము

అరమరికి లేనిచుట్ట*లగుమీకుమాకు

విరసమయ్యిననుచు* నెఱుక చేసెదమీకు

పదరి||

చెలిమి నామిరుగుసొరుగు*చెలులబిలుతునని

తొలుతనా యొద్దిమీసము*దువ్వుకొన్నాడు

వెలదియారోసానవాడు*వేయాటులీయజాచెనే

చెలగియందుకాసింది*చేరివారిచేతమీరు॥

పదరి॥

ఎప్పుటివలెనేవా*డిందువచ్చినన్నేలితే

అప్పుడుచెప్పేనుగాని*యాసుద్దులెల్ల

కప్పురగంధిరోవాని*కసరివేసారుకొక

మొప్పెతనమున*మువ్వగోపాలుడలగివచ్చెను॥

పదరి॥౧౫॥

మోహన * ఆది

పల్లవి — పరదేశమునజేసిన*పనిలిందుజెప్పుగాకులె

అనుపల్లవి—తరణులారయిదెక్కిడిజోలి*తాళగనరెమీపుణ్యమయ్యివి

పర.

దానియంటికిసోయివలది*ధనములిచ్చివేసుకొన్నాడా

వానిచొక్కనమెచూచి*వలదిపైకొనిబణిచూలి

గానవిద్యాప్రాధిమిచే*కరిగిందినట్లుగాబోలు

మానినగవాడుగనుక*మనసునిలుపలేడాయ॥

పర॥

పూచితంకేడువలెనే*గూపణభూషణురాలె

చూచిపరుడంపిమోహినీ*సుదశవలెనెవచ్చినిలిచి

ఓచక్కనిముద్దుసామి*యొంటినుండమేరగాదని

లేచివచ్చిమాయంటికిలోబవి*ళించననెగాబోలు॥

ప॥

ఎన్నగమదుగావు*రీతుడైనమువ్వగోపాలుడు

నన్నుమరుచేటిలోగూడిన*నాటనుండియన్నెమెలుగడు

చిన్నెలవాడుగాడమ్మ * చెలియరో గాంభీర్యశాలి
కన్నెరో నెదగరలేని * కాంతాథాన నై నట్లు గాబోలు || పర || ౧౫౬ ||

కాంబోజి * త్రిపుట

పల్లవి — పలుకులేటికిదయలు * బట్టబయలాయెన్

అనుపల్లవి — ఎలనాగయవకాశ * మెమున్నదయ్యయ్యో || పలుకు ||

నెట్టుకొన్న ట్టినుమత * నిలుపలేక మోవిన్నంటె

పట్టితోసినునను * గట్టిచేసుకొంటివి

చుట్టములేనివారు * సుదతియెవ్వరినో

పట్టుకొని పాకులాడి * చట్టాయ నావలపు || పలుకు ||

నాతపుగానీ పాదములె * గతియనినమ్మియుంటి

యితరునిగాజూచితి * వేమి సేసునుదలి

సతులనమ్మే పాప * జానినుగ వారికి

గతులు లేవనుమాట * కలికిరో నిజమాయ || పలుకు ||

మొగమాటలేల నే * మువ్వగో పాలుడగాన

అగడైతినిన్ను గూడి * యంకటిలోన

మగువ నాకు చనొకటి * మదియొకటియెంచుకొని

తెగ నాడితివిమున్ను * చెలియ నేనై తినినొడ || పలుకు || ౧౫౭ ||

కేదారగౌళి * ఆది

✓ పల్లవి — పిలువనంపెనన్నీ వేళ * ప్రేమమీర గానిపుడు

అనుపల్లవి — చెలియమువ్వగో పాలుడు * చిత్తమురంజిల్ల నేడు || పిలువ ||

విరిబోసిగోరన్నుని * విరులుజడనుజుట్టి

పరువమయిన నాటికి * పైడియి దేనినుచూ
మరువకుమీమాట * మనకిగ్గటికిపూట
చెరుకువిల్లుడెసాటి * చెలియనిననాసామి || పిలువ ||
ఎమ్మెక్కాడు నేను * నెనసినచిన్ననాడె
సమ్మతిగానొకచోట * జదువుచుండగ
పమ్మినవేడుకతో * భాసనీవు ప్రాడైతె
కమ్మనివిల్లునికేళి * గల సేమన్నదినిజమై || పిలువ ||
ఎలమాఁజి తోటలో * నింపొందనొకనాడు
ఎలమిగొరిపూజ * సలుపుచుండగా
అలమువ్వుగోపాలు * డగువెంకటేశుడు
కలువలశయ్యపై * గల సేమన్ననినిజమై || పిలువ || ౧౫౮

కేదారశాశ * ఆది

చల్లవి -- పోయిరన్న నెముద్దుగున్న

అనుచల్లవి -- నేయముగాదువద్దంటె * నిలిచెదిమెరగాదు || పోయి ||
పలకన్నీరునించేవే * పమిటికానబెట్టేవే
పలవేడుకొనేవే * యీ స్రాద్ధమందిదినము || పోయి ||
తరుణిరోవానితో * నేలతరుచుమాటలాడేవే
తరువాతనడిచేసుద్ది * తా నెనబోయిని || పోయి ||
కలసినదేకల్లలాయ * కలలోనీసుద్దులాయ
పలుకులేలమామువ్వు * గోపాలునిమహారాజువలెనె || పోయి || ౧౫౯

సావేరి*భాపు

పల్లవి॥ బాగాయనీవగల్లెమాబాగాయ

అనుపల్లవి— బాగాయమువ్వగో*పాలనీవగల్లెమా॥బాగా॥

నీకునేమడుపులిచ్చేది*నీవా*నెలతచేతికందిచ్చేది

లోకులందఱునవ్వేది * యది * గాకమరేమోచగడముచేసెదెల్లమా ॥

బాగా

నిన్నునేగొలించేది*నీవా*నీరజాక్షినిదలచేది

నన్నునీవ్వాడకొనేది * అల్ల * సనబోణియింటనునప్పుణోనేదెల్లమా ॥

బాగా

కూడినేనినులాలించేది*మువ్వ*గోపాలనీవలగేది

చాడిమాటలువినేది * నిను * చొకచేసియల్ల సఖినిమెచ్చెదెల్లమా ॥

బాగాయ॥ ౧౬౦॥

సావేరి * ఆది

✓ పల్లవి— మగవానికట్టుబెట్ట*మనతరముగాదే

అనుపల్లవి— మగువమువ్వగోపాలుని*మనసుతెలియనిదానవా॥ మగ॥

మాటికినీవేనున్నాను*మర్తముమదినుంచునా

బోటినిన్నుజూడకయె*చ్చొటనైననుండునా

గొటిచేసివానిపైని*పారిచూపులకేమేమో

సేటికీనేతి*లింకలైనచాలుచాలు॥..... మగవాని॥

మరాతిరివానితో*నీవాడినమాటలువింటె ,

క్షణాడిగోజాళ*నశమియెవరికైనా

అన్నిట నెరజాణగాగి*నతడుతా లెనుగనుక
 యెన్నటికీమాట*లెత్తవద్దూరకెచాలు||.....మగవాని||
 భామరొమ్మవ్వగోపాలుడే*పడతికై నజికే-వాడొ
 వేమఱునీమదిలోన*వెతనొందనేటికే
 ఆముకొన్న ప్రేమచే*నతడునీవెప్పటివలెనె
 కాముకేళినిగూడే*కలశిమెలసియుండరే||..... మగవాని||౧౬౧||

మోహన*ర్పుంప

శ్లోవి— మగువతనకేళికా*మందిరమువెడలెన్

అనుశ్లోవి— వగకాడమాకంచి*వరదతెల్లవారెననుచు || మగువతన ||
 పెడజారుగొజ్జంగి*విరిదండజడతోను
 కడుచిక్కుబడిపెనగు*కంటసరితోను
 కడుదకన్నులదేరు*విదురిమబ్బుతోను
 తొడరిపదయుగమున*దడబడెడనడతోను||..... మగువతన ||
 నొగసిసొగయనియలపు*సొలపుజూపులతోను
 సగిపగలఘనసార*వాసనలతోను
 డిగిమించుకెమ్మోవి*చిగురుకెంపులతోను
 సగిముకుచములవిదియ*చందురులతోను|| మగువతన ||
 తిరితీపునేయుసమ*సురిలిబడలికతోను
 జిరితవావడచెఱగు*జూర్చెట్లతోను
 ఇరుగడల్కరైదిండ*లిచ్చుతిరుణులతోను
 పరమాక్షయి*వరదతెల్లవారెననుచు|| మగువతన ||

బేగడ * శ్రీపుట

✓ పల్లవి — మగువయింతదుడుకుతగు నెవానికి నేను * మగనాల గాడటవే
అనుపల్లవి — నగధరుడొమువ్వగోపాలునికి మేర *
నగవులొననిదలచి మొగమాటాడినను || మగువ ||

రమ్మనినామనవి * కొమ్మని నేనిదు
సొమ్మనుచువచ్చి * కొమ్మడిలోమంచి
కమ్మనివాసన * గమ్మవిరులుదురిమి
నెమ్మిత్తోడుతముద్దు * లిమ్మవిపిలిచెనే || మగువ ||
పట్టుపటానిపూల * పావడనరిగల
బుట్టాలరవ సెల్లా * గట్టగావచ్చి చే
బట్టిపింజరించి * దిట్టముగా నాడు
గుట్టుజూపుమనుచు * మట్టుమీతినవ్వెనే || మగువ ||
ఒంటిగా నేపడక * టింటనుండగవచ్చి
జంటకుదములగోరు * లంటనాటిముని
పంటమోపినొక్క * దంటవగలక శే
లంటిరతులసొక్కింది * వెంటవెంటదిరిగెను || మగువ || ౧౬౩ ||

బిలాహరి * శ్రీపుట

పల్లవి — మఱచితివానన్ను * మగువా

అనుపల్లవి — గురుతెరుగవామువ్వ * గోపాలుడనుగాన మఱిచితివా ||
సునతియెన్నడునన్ను * జూడనట్లనేవు
విడుచునేగాడా * నేవేళమిచ్చినిది

కోదమగుబ్బలమీద* క్రొన్నెల లేమాయనో||.....మఱిచితివా||
 సన్నతాంగిరొయెన్ని* జాణతనముటుజేసేవునీ
 కన్నెరికమునకు*కంటనరులిచ్చినది
 మొన్నగాదటవెనీ*మోవిగంటిచేసినది||..... మఱిచితివా||
 పాటలాధరిమువ్వగో*పాలరమ్మనిమంది
 లేటముత్రెపుసేరు*తీసుకగూడిన
 వాటిబడలికింకా*నేటికిదీరదు||.....మఱిచితివా||౧౬౪||

భైరవి* త్రిపుట

పల్లవి — ముందటివలెనాపై నెనరున్నదానాసామి* ముచ్చటలిక నేల
 అనుపల్లవి — ఎందుకుమొగమిచ్చకపుమాటలాడే*
 వేరామువ్వగోపాలనాసామి|| ముందటి||
 పిలువనంపినరావు*పిలిచినానువినవు
 పలుమారువేడిన*పలుకవు
 వలపునిలుపలేక*చెలుపుడవనివిన్ను
 తలతలచిచాలా*తల్లడిల్లుతేగాని||.....ముందటి||
 చిన్నవాటనుండి*చేరినదెంవక
 నన్నుచొకజేసేది*వ్యాయమా
 వన్నకాడనీదు*వంచనలెటుగనా
 నిన్ననబరిలేదు*నేజేసినపూజకు||..... ముందటి||
 కలువలరేడంతు*కంచినరదనిన్నా
 లలనయింగదూరము*గానిజేవా

అలరువి ల్లుని కేలి*నలముకొనుచునన్ను

కలసినపాపానికి*కన్నులజూడవచ్చితివో||.....ముందటి||౧౬౫||

హు సేని*త్రిపుట

పల్లవి — ముచ్చటతీరదు*మువ్వగోపాల

అనుపల్లవి — గ్రుచ్చియక్కునజేర్చు*కొనకరేయునుబగలు||ముచ్చట||

మచ్చకంటియనిమోవి తేనె*యిచ్చలుగాదయజేసిన

మెచ్చిదేవరచిత్తమిచ్చిలాలింపుచు* హెచ్చాయుపచారములైనైనజేసి

ముచ్చట

•[న

చక్కెరబొమ్మరమ్మనినన్నాదరించి*మిక్కిలిదయతొడను

దక్కిలితీసికుదయవాడవనుకొని*పుక్కిలివీడెమిచ్చిచెక్కిలినిొక్కిన||ము||

సరససల్లాపములగళలంటి*యూరముపైనుంచుకొని

కరుణించిచౌశీతిరతులనన్నేలిన* మెరసిమువ్వగోపాలమేలునిపొమ్మనిన

ముచ్చట||౧౬౬||

శంకరాభరణము*త్రిపుట

పల్లవి — మూవ్వగోపాల*ముచ్చటలేలా

అనుపల్లవి — నావిధిగానినిన్న*నబనిలేదు||మూవ||

కడనుండిమాటాడెగాని*యూరకయుండు

తడవాయవచ్చియొక్కడికిపోవలెనో

విడనాడితివిం లే*విడమైననొల్లవు

బడియకుమీయాపె*సఖులిందులేరు||..... మూవ||

మిగులవెఱుగువల్లి*నగమాయలాడికి

నగవులొకి గాప*న్నగరాజశయనా

తెగువతోనైనరా*తిరికిందు గాలేవో

శుగలివోటిమాటలకే*వగలాయగదరా॥

మూవ

ఈవేమెచ్చగగూడి*యూజగమెటుగగ

సేనజేసినదినీ*చిత్తానలేద

నానంటిదాననె*న్నపుమువ్వగోపాల

ఆవనీతకుసతమయ్యోపానీవు॥

మూవ॥ ౧౬౭

కాంభోజి*త్రిపుట

పల్లవి — మేరకాదురన్నవే*గాసామిని

అనుపల్లవి — మోరతోపుసేయక*మున్నగోపాలసామిని॥మేర॥

అలిగేవారలులేరో*అంతలోనేసన్నుతింది

కలిసేనారులేరో*కలికిరోయిపుడు

చలపట్టియిందురాడు*నాలమ్రొక్కనవినడు

వలరాజుబాకికోర్వ*వశముగాదొయన్న॥

మేర

నెగుగుననేనొక్కటంటే*నెలతయదేనెపముచేసి

అనరానిమాటలాడి*లలయించెనే

వనినమోహంబుదిలో*ముదిగియల్లోదుదాన

నినవంటిసామికిడి*గగవుకాదేకోమా॥

మేర

హహతతోదిన్నవాడే*హచ్చికచేసినన్ను

సగురతులదేవినిట్టి*చనువుగనను

గగుకిందినొకపంట*గంటిజేసినది

రమణిమువ్వగోపాలుడు*రాక పరాకు జేసెనే||..... మేర||౧౬౫||

కల్యాణి*ఆది

పల్లవి— మేలువాడ నేనిను బాసి*తాళజాలనే

అనేపల్లవి— ఏలుకొమువ్వగో*పాలుడనుగాన||మేలు||

నందజేరి-హుయలు*ముద్దుముద్దుగనీతో

నుద్దులాడక నెట్లు*పొద్దుబోవు నె ||.....మేలు||

మడుపునగముకొటికి*గునుతతోనీవియ్యక

పడతిరోకన్నలాన*విడమింపుగాదె||.....మేలు ||

మునుపటివలెనె*మువ్వగోపాలరమ్మవి

దినదినముగూడక*తవివిదీరునా||..... మేలు|| ౧౬౬||

పావేరి*త్రిపుట

పల్లవి || మోసబుచ్చిరమ్మమగవానియాడదంట*ముదితలందలుగూడుక

అనుపల్లవి — చేసిన సేతకుమనసుగరగి నేను *

చీకాకుపడియుంటి నె*ఓచెలియరో||మోస||

అత్తమానుకూతురనగ మ్రొక్కి-తేపెండ్లి*యాననిదివించెనే

వీతమువచ్చినమగనిదెచ్చెదగాని*సిగ్గెలలెమ్మ నేనే

గుత్తంపుగుబ్బలువట్టువులొనని*కొనగోరనొక్క జీరెనే

పొత్తుకురమ్మ, విచేపట్టిననుదీసి * బువ్వముదినిపించెనే * ఓచెలియరో||

మోస

రామరోరనుణూడూరలేకు*రమ్మన్నపడుకొంటి నే

భాగ్యగోస్థాదుబోకుమోచిపంటి*సానము సేనానుననే

క్షే. శ్రయ. పద్యములు: 12/4/70

కోమలియ్యగ్ధమాడవోరై తిమి*కోరికదీరదనెనే

ఏమటి నేనికురబోవగజూచి*యేమేమోసేయజూచెనే* ఓచెలియరో ||

మోస

నికురకంటికిరాదుమగపనులు సేతామా* నెలతయ్యగ్ధమనెనే

ముదితరోఅంతలోనాడదనుచువాని* మొనసి నేపైకొంటినే

వదలకుండగబిగికొగిటలియ్యమై* వంచనతనమునను

శదసిమామువ్వగోపాలుడుతానని* కళలంటిననుకూడెనే* ఓచెలియరో |

మోస||౧౨౦||

కానిబోజి*ఆది

పల్లవి - మోసమాయ నే* నాబుద్ధికి * మోసమాయ నే

అనుపల్లవి - మోసమాయ నేమి నేను* మువ్వగోపాలుడు నేను*

(మొక్కి వేడినరాడే ఓచెలియ|| మోసమాయ|

అందటివల్లనైనచందమామనాపాలిటి * కనలమాయనయ్యోచెలియ

ముందు నేనెవ్వరిపొందెడబాపితిన్ * అందుకు నేనీలాగై తినోబోచెలియ

మోసమాయ

వలవలనాకన్నీగువెలువలాయ నేటికె * వెలదిమోసుజూచితిన్*చెలియ

చిలుకపగపాదించె నెదీనిబెంచిన* చేతులెటువంటిదోచెలియ|| మోసమా

ఏప్రొద్దుప్రాణవిభల నెడబాయనియింతు* లెన్నినోములునోదిరోచెలియ

చావుననుడున్నవిభునిదప్పులబెట్టుచెలులు* నాపాలగిగిరోచెలియ

మోసమాయ| ౧౨౧||

ఘంటా*ఆది

పల్లవి

(మొ) క్కేనుజాగు సేయకు వే*మా*చక్కనిమువ్వగో పాలునితోడి లేవే

అనుపల్లవి - ఎక్కువైన పాణసభినే*యనినమ్మితి*

నింతయుపకారము సేయవే|| (మొ) క్కేను||

కాయబుబారికి తాళజాల*నీవురన్ను*కాచిరక్షింపనిదియేవేళ

ఓయమ్మ పొరిచూపులేమేలా*యూసమయాన*నోదవనిచెలికతైలేలా ||

(మొ) క్కేను||

వేడుకన్న నాపైకయలేదా*అయ్యోనా పాలి*విధినామనవినిన్నవింప

అడబుట్టువుబుట్టలేదా*విరహవేదన*అతివనావలెనీకుగాదా|| [నీదా

(మొ) క్కేను||

ముదితరో సేనున్న తెఱగు * విన్నవించి తేమువ్వగో పాలునిమనసుకరగు

మొదలనన్నేలినమోహమెలుగు*మాటలేటికి*ముమ్మాటిజొచ్చి నీనీమ

(మొ) క్కేను||౧౭౨|| [రుగు||

తోడి*ఆది

పల్లవి - (మొ) క్కేరచలమేల*మువ్వగో పాల

అనుపల్లవి - అక్కరతోనీకొగిలు * నలముకోగయీవేళ || (మొ) క్కేర||

అరుదుగాదానీమేలు*అలిగేదియీపాటచాలు

సరసమాయనెమ్మేలు*చాడివింటివిగాబోలు.....(మొ) క్కేర ||

మారుడేసెప్పువుచూపు*మనవాయింతైనరావు

కొరియున్నానునీ, పా, పు*పక్షి వేయెంత సేపు||..... (మొ) క్కేర ||

నిన్ను నేలితపిచాలా*ననువిల్లుకేళిదేల

మొన్నటిచలమిక నేల*మువ్వగోపాలయూవేళ||... మ్రొక్కేర||౧౨౩||

కేదార*త్రిపుట

ఇల్లవి - రమ్మనవేసముఖాన*రాయభారములేలే

అనుపల్లవి - కమ్మదిల్లునిగన్నచ*క్కినిమువ్వగోపాలునిరమ్మనవే||

సొగసుజేసుకవచ్చి*సుదతులందఱుజూడ

వగులుచేసితల*వాకిటనిలిది

తెగవాడేవిధమేమో*దినదినముక్రొత్తలాయ

యిగురుబోగిరోవచ్చి*యెంత నేపాయనో||.....రమ్మనవే||

ఇరవందనిన్నమా*యింటివరకువచ్చి

తీరుగవేంచేసెనట*సరిస్సాదువేళ

పిరిబోగిరెవ్వరో*వేళగానదిరట

తరుణిరోమేనుంత*దొరలమాబాగాయ||.....రమ్మనవే||

రాహురోతానెన్నడు*రాలేదోపోలేదో

కామకేళిదినన్న*గలయలేదో

ఏమేసేనందాకి*యెదురుగాగావలెనో

మామువ్వగోపాలుడు*మనసుశోధించెనేమో||.....రమ్మనవే||౧౨౪||

అహిరి*గుంఫ

ప|| రామరామప్రాణసఖినెడబాసి*రాముడెటువలెదాళేనోముందు

అనుపల్లవి - తామరపాక్షికిదలచితెనాగుండె*

గలడంటందె నేనుందునయ్యయ్యో||రాహు||

కలికిదిలుకలపలుకులీలాగుననెతికి * కిర్మిషాలంబులై యుండలేదో
 వెలరాయడతనిపాలిటికినీలాగున * నిప్పులకుప్పయైయుండలేదో
 తెలికను రాతిరిపగలునీరీరుచను * చిగులుముదిలోదోచదాయ నేమో
 చెలియ నెడబాసెప్పటినుండినాచునను * చిందరవందరై యున్నదయ్య

రామ

[యోగ్య

మగుగుపగవాడగుచునీలాగునాడల్ల * మనుజేశునలయించదాయ నేమో
 కెరలియాగండుగోయిలనాడమీలాగు * భేకమై యతనిబాధించలేదో
 విరిచిగానతనికాహారనిద్రాదులును * విరసంబుగాకనింపాయ నేమో
 విరిబోసి నేచెబాసినది మొదలు నేనిట్లు * వెడవిల్లుబారిపాలై తినయ్యయ్యో

రామ

జేమాటునావలెనుదననతికినాతడును * వేడగనునమ్మికలునియ్యలేదో
 కామినీమణివద్దలేనప్పుడతనికి * కనుగవలనీరిట్లు గ్రమ్మలేదో [మో
 తామసపుప్రేమచేనతడునావలెగాక * ధైర్యంబుదెచ్చుకొనియుండెనే
 కామిందిననుమువ్వగోపాలరమ్మనుచు * కలసినచెలికనులగొప్పనయ్య

రామ॥౧౨౫॥

[యోగ్య

కేదారగౌళ రాగము * ఆది

పల్లవి - రారరారయింత * రాపుజేయక

అనుపల్లవి - కోరియున్నానుమువ్వగోపాలనీకు మ్రొక్కేను॥ రార॥

తేరిజూచిమాటాడితే * తే నెలుజెంచునటర

కూరిమిగోరంతలేక * కోపగించేవు

చేరినేనెంతవేడిన * చి తమేలకరగదు

సార సాక్షయి దేటి చలము * చాలు చాలు యీ వేళి ||..... రార||

ఎందాకన నేచేవురా * యంత సేపనితాళుదురా

మందబుద్ధివై నేమనా * మాటవిసవు

చిందరవందర లై మనసు * జెప్పినటు చేయదు

లందగిందికొగిట * నలముకొందువు గాని||..... రార||

శంచ బాణుకేళినిలా * లించిన నే లిపివిపుడు

మంచి వేళ గాగా నేమో * మక్కువ మీఱ

వంచనతో నీమనసు మ * ల్లించుకొని యింతలో నే

మించినా పై లేని సేరి * మెంచక మువ్వ గోసాల||..... రార|| ౧౨౬||

కిల్కాణి * ఆది

పల్లవి - రారా నామిరారా

అనుపల్లవి - రారా నావలపు * వారక మించె నానామి||రారా||

ఎంత సేపనితాళుదానరా * మోహ * మించిన రామనీయానిరా

చెంత చేరికె మోహియానరా * నిన్ను * చింతల బెట్టేదిమానరా నానామి||

రారా

పరానీకు పగదాయనా * చూచి * యేలేటంత పాటిలేదాయనా

చేరినీపడ సేవ జేయనా * యిప్పుడు * చిన్నినాటికూటమిపోయెనా నామి||రారా

కూడితివికదయవుంచరా * మువ్వ * గోపాలనా మోహ మించరా

వేడుక య్యానికొగిలించరా * నిన్ను * వింత సేయక గారవించరా||రారా

సావేరి * త్రిపుట

పల్లవి - లేమరొమా మువ్వ గోపాలుడుండెన * లేస్సయ్యుండి లేచాడు

అనుపల్లవి — వేమాటుగా లేదితగ వా బావిలోనీరు*

వెల్లువ బొయ్యినటవే*మొంతటిదిటవె||లేమ||

నాపుణ్యముచక్కనా నాటిదియు లెల్ల*నన్ను చేపట్టలేదా

ఈపట్లవిడనాడెవెన్నెలదీకటి*యెవరికైనలేదా*నానితోవాద||లేమ||

పలుమారు నావెఱజూచినొచ్చినచోట*బలుకబొయ్యేరునుమ్మి

అలగిమీచేతనేవాడించినట్టె*అతనిమనసునొచ్చునె*యేమివచ్చునె||

లేమ

ఈన్నెరోననుకూడికొంటియ్యమై*యున్నమువ్వగోపాలుడు

వెన్నెవంటికుననురాయిచేసుకొన్నాడు*విడనాడియించురాడు*మో

లేమ|౧౭౮|

[మజూడడు

శోదాకగౌళ*ఆ౩

౬ పల్లవి — లేమరోయూక కేపవ్వ*ళించియూంటినే

అనుపల్లవి — మామవ్వగోసాటనికే*సీమాటిభంధించెరో

ఆమాటేమియులేక*అతడాకడనెనీకడ ||లేమరో||

వడివడికొపములొను*వచ్చిముసుకు బెట్టుకొని

పడకింటిలోమాటాడక*పవ్వళించెనే

విడనియ్య నేబోదుగిదా*వికలించివేసెనంచుకు

నుకువనోరాడకయిదివా*నొముఘనునుకొని||..... లేమరో||

మెదలితేశయ్యపైశనమేనువామేరంటునని

ఓదిగితామంచముగోటి*యోరజేరెనే

కదసినాకొంటిలోనే*నదముకమోవానబోతె

ఉనరి లేదిసౌయ్యానని*పద లేదిమేరిగాడని||..... సేమి||

అలగియున్నవిభుడెప్పటి*అలవాటున వాయంచుదిరిగి

కలికిదిరుపరాకెమో*కొగిలించెనె

సలలితముగ నేనప్పుడు*నందుకొనిమువ్వపురి

నిలయునితోగలసిమెలసి* నేనునతడునప్పుకొని||..... లేమి||౧౨౯|

ముఖారి*భాపు

‘చల్లని - వచ్చిన నేమిరాకున్న నేమి* వనితరోనీవదికి

అనుపల్లవి* ముచ్చటదీరమామువ్వ * గోపాలయని*

మోవియాననిచ్చేవోచెలియ||

‘వచ్చిన

చేరదీ సేవో*యిందురన్నని*చెక్కునొక్కోవో

వారిజాక్షినిపై*వలచినవాడని

గారవిం చేవో*రన్ననినన్ను*కరుణజూచేవో

నేరములెంచేవు* నెనరులేనివో||.....వచ్చిన||

చిత్తమిచ్చేవో*దేవుడని* సేవచేసేవో

పుత్తడిబొమ్మనీ*పాండగోరివనన్ను

పొత్తుజేరేవో*గురునిచేతి*పోరుదీచేవో

మత్తురాలవునీ*మాటనమ్మియిందు||.....వచ్చిన

మనవినిసేవో*బాగాలిచ్చి*మడుపాసంగేవో

మునుపటివలెన*నైనసినోరునిండ

ముద్దుపెట్టేవో*నామదిలోనిమోహమెంచేవో

నసుమువ్వగోపాల*యగిలించేవో||.....వచ్చిన||౧౩౦

పంతువరాళి*యుంప

పల్లవి — వచ్చే మనసో రాని మనసో* వనితనీ వేదెలుసుకోవే
 అనుపల్లవి— అచ్చటకంచివరకు*దాడినమాటలిదిగో॥వచ్చే॥
 మొంటనేబిలిచి శే*ముదితనీవెవ్వర నెను
 కలసినదాననటె*కన్నీగునించెను
 ముగముననీవంపించ*ముద్దుటుంగర మొసగి తే
 సదయుడంచుకువచ్చి*సక్తియ కేలనుంచెను॥ వచ్చే॥
 తొలుతటినుమతలు*బెలిమిలాలనవగలు
 నలపులువక్కణజాబు*వ్రాసినగని
 పలుకరించి వాని*పాదములచెంతనుంచగ
 ఆలివేణి తాచదువు*అసరుసురననే॥ వచ్చే॥
 ముద్దుముప్పగోపాలుడుమన*మిద్దటినిబ్రమయించి
 అద్దమరేయినిన్ను*సద్దుసేయక నేలి
 దిద్దినపైగనే*దెలియజేసినంగలో
 ముద్దియదయమటువకుమని*ముమ్మాటికనుమ నేను॥..... వచ్చే॥ ౧౮౧॥

కాంభోజి*త్రిపుట

పల్లవి—వదరకపోవేవాడేలవచ్చీని*వద్దురావద్దనవే
 అనుపల్లవి—అదియొక్కయుగమువేతోజన్మమిపుడు*
 అతడెవ్వరోనేనెవ్వతోటచెలియ॥ వదరక
 చచ్చనిచ్చలునేడేవచ్చీనిరేపైక*వచ్చీననుచునాదిలో
 చచ్చగాబలువేడిగట్టూర్పులచేత*నింతిరోపెదవులెండి

హెచ్చెనవెన్నెలచిచ్చులరాత్రులు*ఎన్నెన్నోగడచిలినిక నేటిమాటలే
వదరక

వలపుకానిదేకదావచ్చుననుచుదెరు*పులుజూచివేసారితి
నెలలెంచియులసితినిలుపరానిప్రేమా*నెమ్మదిపడచకొంటి
కలకంఠశుక నాదములుమించువాధుమాన*ములుగడచితీ వట్టిముచ్చటలిక
వదరక [నేలే॥

భానురోశకునములడిగితిమువ్వగో*పాలుడువచ్చుననుచు
కామించినాధులగలయుచెలులజూచి*కరగిచింతనొందితి
రాసురామయీమేనితోనికవాని*మోముజూడవలెనామొదటిపాండే
వదరక॥౧౮౨॥ [చాలు/

ఘంటా*అది

పల్లవి-వన్నెకాడించురాగానే*వర్షనేరమ్మ

అనుపల్లవి-కిన్నీరుచెలులకుపాన*కముగాబోలు॥ఎన్నె

అందముతోమంచిమాట*లాడుచునుంటె
అందునావంటివార*లనియుంటినమ్మ
ఇందుముఖప్రాణేశు*నెడలుజేసినదనక
కంచువతోనిందుకే*కంకణముగట్టిరే".....ఎన్నె॥
నెరుతోనాయంట*నేయున్నాడనిసారెకు
మనసుపెరిగవలెనని*మందలింతురె
పనితివారిమాటలు*పెననైసమ్మతిజెల్లి
కినిసికలపలేని*యో*మనిబోధించిరో".....ఎన్నె॥

పలుమాటుముప్పగో*పాలుని నేను

కలసి తనజీవము*వలెనుంటిరమ్మా

మలతలందటికి నా*మేలుకి నులకు వెగటై

చలపట్టి వారేమి*సాధించుకొనిరో||.....వన్నె || ౧౮౩||

మధ్యమావతి*భావు

పల్లవి—వలచినవాడ నేనీమీరచాల

అనుపల్లవి—కులుకులాడిమువ్వ*గోపాలుడ నెభాను|| వలచిన||

నినుబాసికంటికిదిమర రాదు*నిమిష మైనగాని ప్రాప్తబోదు

ఎవసినమరు బారికోర్వగ రాదు*యిక నాతమిలుపవశము గాదు|| వలచి||

బాళి నెంతో తరుణియీ వేళ*తాళ లేనునాపైదయదాచినమేల

చాలనన్ను కరుణించిల*నేలుకొమ్మంటెనీజాగులేల|| వలచి||

ఏపట్లదెలియ లేకయిటువలెనీవు*పాపజాతిమరునిపాలుజేసేవు

కోపగించినెవరుగొసరినరావు * కొమ్మమువ్వగోపాలుడని కాగిలీవు ||

వలచిన|| ౧౮౪||

పున్నాగవ గాళి*త్రిపుట

పల్లవి—వలప నేదెటువంటి*వస్తువో తెలియదే

అనుపల్లవి—తలిరుబోణిమువ్వగోపాలుని*

తచ్చనల కేలోనై తి నేతాళ జాల నేమి సేతు నె*తిన్నయ్య|| వలపనె||

కన్నవిన్న మేలుగా*దున్నచోటనుండనీదు

అన్నముహిశవుగా*గదేమో, పొచ్చుపోదు

క న్నెరోవలపునన్నింతగాజేసెనొలెదొకటకటతాళనావళము*అన్న

వలపవె

య్య!

రోయుపగలునిద్దురలేక*రెట్టించివానిపైప్రేమ

వోయమ్మమించెనెతమి*యోర్వనావళము

మాయిగాదుమువ్వగోపాలుని*మచ్చికలకేలోనైతి నెనెగాయకములె

లియనైతిని*అన్నయ్య||వలపవె||

కలలోమెలుకువనువాని*కలువరమేగాని

చెలులతోమాటాడనా*చిత్తమురాదె

అలవాటులేనిమో*హముగాకనెలయ్యయ్యోయేమి నతునె*అన్న

వలపవె||౧౮౫||

[య్య!]

పంతువరాళి*భాపు

పల్లవి—వలపుదాచనేరనెయోభామ*వారికీరివలెనె

అనుపల్లవి—తలపునతనమీడి*బాసలిచ్చిచాలతరికీపుచేసినాడె*బీభాష

వలపుదాచ

ఇదిగోవాడువాకటవచ్చెననివింటె*ఎదురుగనెబోదునె

పరకచేలాగొసగితోడితెచ్చి*పానుపుపైనుంతునె

ముదమునవానితోమ్మనగుబ్బలానించి*ముద్దుబెట్టుకొందున

అదనుగనుతిచేసేబాగాలిదిగోయని*యొకుమడుపులిత్తునెవోబాస

వలపుదాచ

తేలకముయదముమీగనాకొనగోట*దిద్దివేడకజూతునె

బలిమినుగొనధముపన్నీటచుక్కించి*బాగుగనలడుదునె

సోలపున వాని సైపదము బాడివీణ * సోలపుగ మీటుదు నే
 పలుమారు నామీదద యయుంచుమని వాని * పాదము లొత్తుదు నేడ భావ
 వలపుదాచ

మోసబుచ్చినన్ను మువ్వ గోపాలుడు * మోముజూపకున్నాడే
 చాసిదాననని తెలిసి తెలియ లేక * యాసలూదగ జేసెనె
 గోసమునిలువదెటుల తాళుచునా * దోసకారిని కూడ నే
 మీసముగలమగ వానివలె నెవచ్చి * మీసరమున నేలె నేడ భావ || వల || ౧౮౬ ||
 పున్నాగవరాళి * ఆది

✓ పల్లవి — వాడిచ్చిన నొమ్ము * లేలవద్దంటి

అనుపల్లవి — నేడు యీమాటలు వింటే * నినునెవ్వరా చెలులు || వాడిచ్చిన ||
 హితవు గూర్చినీతో * యింతకోపమువద్దని
 బతిమాలే సుఖులునీ * పాటిగార
 అతివ వాని చేతు * లంటిననీ గుబ్బలు
 న్నతములై నీరొమ్మునను * న్నిదియిందు కేలాగే || వాడిచ్చిన ||
 నవనీతమువంటిమ * నసురాయి జేసుక
 ఎవరు దెల్పినకన్ను * లెట్టచేసేవు
 అపు నెయిన్నాళ్లు వా * డానినకె మోవి
 కువలయాక్షియుంచేది * కొడువ గొడటవే || వాడిచ్చిన ||
 కొరిని నేర్పినమువ్వ * గోపాలుడించువచ్చి
 నేరములు గాచిమ * న్నించుమనిన
 ఆరుదూగుజే నేవు * ఆతడుసంపరిచగా

క్షేత్రయపదంబులు.

మీరియున్నటియీ*మే నేమిచేసేవే||.....వాడిచ్చిన||౧౮౭

ఊసేని * త్రిపుట

పల్లవి — వానికి నే నేలవలచితనిటువంటి*వాడనితెలియకను

అనుపల్లవి — నేనేపుణ్యమాలినదాననై నంతుకు*

పూనియెవ్వరినైనదూరుకొనగ నేలే||...వానికి||

అలరుశయ్యసైవె*న్నెలబైటనుండగ

ఛెలి నెట్లసైగచే*సితివిరాయంఁటె

అలివేణియిట్లందు*వరిగదాయాగకే

అలదానిరమ్మంటి*ననిబొంకులాడెనె||.....వానికి||

నెనరుతో నాయొర్ద*నెయుండిదానిత

న్నువిముద్దులిడుకొంటి*వనినేనడిగి తె

నినుజూచిచూచినా*కనులిరులుగ్రమ్మియా

వనితనీవనియుంటి*ననిబొంకెనమ్మ వానికి||

కూరిమిమామువ్వ*గోపాలనెజూడ

పారసాక్షినియెట్లు*జేరితివంఁటె

వారిజముఘియాలాగు*జేరితిననితనివి

చీరసారెకురతుల*దేలిం చెనమ్మ||.....వానికి||౧౮౮||

యదుకులకాంభోజి*త్రిపుట

✓ పల్లవి — విందుబూచిగిరిగో నే*తిల్లగో*విందుడిందువచ్చి నేమో

అనుపల్లవి — ఇందువదనయింటి*ముందర నెంతవింతగవిందు||

కలుకుచున్నట్లు*కుశ్శిరిగి నె

కలకలమునుచు పైడి * కంటపలికి నె
 మొలనున్న నెటికోక * ముడియిప్పుడువదలీ నె
 ఇలలోననీశకున * మెవరికయ్యానమ్మ || విందు ||
 ఇక్కువగుబ్బలు * చాలయిప్పొంగి నె
 చక్కెరవర్షకై మోర్చి * సోధకదరి నె
 నుక్కునంధటిదండలు * మాటిమాటికివిగి సేనె
 పక్కనతోరణగౌళి * పలుమాటుబలికి నె || విందు ||
 తలచినట్లన్నేడు * దైవముతోడయ్యా నె
 కలికిరోయిది యేను * శారీయయ్యా నె
 ఎలమీనీవామధ్య * మిపుడివిగోయరరి నె
 పలుమాట్టిముప్పగో * పాటుడునినుగూడి నె || విందు! ౧౮౯ ||

ముఖారి * అది

పల్లవి — విడువిడుమన్నుయిదేటిసుద్ది

అనుపల్లవి — పడతింటికిసోలేదని * బాసచేయించుకోవలె! విడు ||

కద్దకద్దనిశించెదాక * కట్టినదేదానికోక
 సుద్దులుబల్కియిందాక * సుదతింటికివచ్చేగాక || విడు
 ఎదిరించితేకాదనెరు * పటికేయూయూరుగూరు
 పదిలేదికాదునాట్రు * అదిగోనెచెక్కిటగోరు || విడు
 ఘునునన్నేలినట్టిమేటి * ముప్పగోపాలజెప్పాటి
 దినదినమునాతోసాటి * వవిధలలోనేటిపోటి || విడు! ౧౯౦ ||

౧౩౬ శ్రీ యశవంతమ్ నెం. ౧౭
 శ్రీ భాజీ * శ్రీ పుట
 పల్లవి - వినవైతివిగదా

అనుపల్లవి - వినిమావారుకా * దనరామువ్వగోపాలవిన॥

చిన్నవాటి నే న్నము * చేరిచితివిగదా

మన్నించునాబతి * మాలితివిగదా

పన్నతశయనన్ను * బలిమిబట్టితివిగదా

తిన్నగానే నెంతో * తెలియజెప్పినగాని॥.....విన॥

తగులుబువిశ్వాసమా * తకుల నెవుగదా

సొగడ ప్రశముచెడిన * సుఖములేదాయగదా

సరిగి తెలులుచేక * నీయగుగదా

అరగడియమా త్రాన * కపుడెన్నెగాని॥.....విన॥

అలుకదీరి గూపెనీవు * గలుసుకొంటివిగదా

కలకాలమీకెట్టికి * గానినైతిగదా

చలపటినీవున్న * చౌక చేసితివిగదా

పలుచనాయగదానా * బ్రతుకుమువ్వగోపాల॥.....విన ౧౯౦॥

బేడ * శ్రీ పుట

✓ పల్లవి - వెతకితెరాసోయి వేరువెల్లంకి

అనుపల్లవి - హిశవైనచెలులిక * నెవరువద్దనులేరు॥ వెతకి॥

బట్టుబెసినగానికీరివినవై నేవి

తెట్టిచెట్టిపై * నీపెరలంటివి

పట్టుకొంటివిరానన్ను * బలిమిగూడితివి

ముట్టు నెలదప్పెను* మొగ వాడూరను లేడు||..... వెతకి||
 నిందకొడిగట్టితిని* విన్ననబనిలేదు
 ఇందనీయదుహ* డిక్ నేమి సేతు
 నుంచుమాకులడిగి రా రా* మంత్ర సానులవద్ద
 గుండరదనలుగూడి* గుసగుసలాడకమును పె||..... వెతకి||
 డొరికిపోయినగుగడు* డొట్టిపడ్డట్టువచ్చి
 ఈ రెయిననుగూడె* విక్ దూరుబాసె
 గోరినగోరిగోలెల్ల* గొనసాగెమువ్వగోపాల
 నీరూపమున నేను* నీకేగందుమగ వాని||..... వెతకి|| ౧౯౨||

అనంద భై రవి* ఆది

✓ శ్రీ పతిసుతుబారికినే* నోపలేకనినువేడితే
 గోపాలమువ్వగోపాల
 ఏపాద్మదానింటిలోనే* కాపై యుండినీసరిసస
 ల్లాపాలమువ్వగోపాల
 పై సూతమాటల నేర్పు* జూపుదానిరితిపై నింత
 నీపేలమువ్వగోపాల
 సూపులనన్మృల దేరిచూడనినాతోలేమిక
 లాపాలమువ్వగోపాల
 నాపొందెల్లదానికి బ్బి* యేపొందులేకయుసురనుటే
 నాపాలమువ్వగోపాల||.....

సారాష్ట్రము*ఆది

పల్లవి — సమగ్రాడి నెలపూటలాయరా*చాలతామసమేలరా

అనుపల్లవి — సమయమురామువ్వగోపాల*

సామియేమోయనియం డేవు|| సమ||

అడుగడుగుకునిన్నుగనుగొనవలెనని*వడిగాకన్నలుబారీరా

నడిపీధిలోనినుజూచిననావల*యడుగుంచమదితోచదురా

విడమీయగనీచేసోకిననా*యొడలెల్లజల్లుజల్లునురా

కడువేమకతోబలు* కలసిముచ్చతైతిరా||.....సమ||

గుబ్బులువట్టువైకిక్కిరిసెరా*కొనగోరులుంచిమనసీరా

గొబ్బుననినుగొలిచిచవలెనని*దోరికలెన్నోయన్నవిరా

నిబ్బరమగునీమోవిలేనెలకు*నినుజూడనోరూరెనురా

దబ్బరిలాడనేరనురాఅల*తాకెల్లదమిదడిసెగదరా||.....సమ||

నిన్నటినుంచివిరహముమించి*నిదురకంటికిరాదురా

అన్నమునోటికివింపుగాదుర*ఆపనిపైభ్రమజెందనురా

కన్నెపాయముననొకనాడైనను*గలసీతివపుడేమితెలియదురా.

నిన్నెడబాసియన్నియురోసి*నిమిషముప్రాప్తబోదురా||...సమ||౧౯||

బేగడ*ప్రపులు

పల్లవి — సరసముగాదిక*సక్తియా

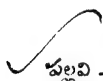
అనుపల్లవి — సరసముగాదిక*సక్తియొకరిగిరి*

వరకుడునాగుణమెరుగకనడిచెను|| సరసము||

పకరివాడిండుపచ్చి*పకరిసొల్లతె

నిమకలేపస్థాని* నెలరనీవనుమీ
 కదసి మెల్లిననిచ్చ* కములకు వాడునా
 పదములూత్తవచ్చి* తె* బట్టనీయకుమీ || సరసము ||
 అతివవినవేనాలు* గైదుదినములదాక
 బతిమాలించక గాని* భయమురాదన్న
 అతితమిగొగిట* నదముకొనికెమ్మోవి
 యతడాసవచ్చి* తె* అంటవదనుమీ || సరసము ||
 పరగమామువ్వగో* పాలుడై నకంచి
 వరదుడుననుగూడి* వదలకనుండి
 హరియేయెన్నిక* లేక* గరివిందిపొరిగింటి
 హరిణాక్షీనడిగింఁచె* నవివింటినన్ను || సరసము || ౧౯౫ ||

తోడి* అది

పల్లవి — సరసిజాక్షినీదన్తము* సఫలమాయెను

అనుపల్లవి — పరమాత్ముడైనమువ్వగోపాలునిహస్తముసోకినంత నెస
 నమ్మికలిచ్చినీవునన్నెంత నను* అన్నకొమ్మనగ
 సన్నుతిగముద్దుముద్దుగనిన్ను * రెమ్మననుంచగ
 నెమ్మితోరాతిరిపగలువాడు* నీవద్యయిండగ
 కొమ్మరోకో* పమువచ్చినంత నె* కొట్టరాదటవేవోచెలియిరో || ... సరిసి ||
 నలివాక్షినీవెంతకసరుకొన్న * నప్పుచేపకోగా
 చెలువముగానీకుదగినసొమ్ములు* సింగారింపగా
 వెలిదినీకురులుడువ్వి* విరులుదురుమగా

క్షేత్రయశనంబులు.

అలుకనచ్చినచేతన*న్ననలించరాదటవే*వోచెలియరో|| సరసి ||
 సారెకునీకుదృష్టిదాకీనని*చాటుననుంచగ
 చేరిమువ్వగోపాలుడునీకు*సేవసేయగా
 కోరినయపుడెనిన్నుగూడి*కూరిమికోసరగ
 శ్రీరామరామనిన్నువాడు*చెనకరాదటవే*వోచెలియరో||సరసి||౧౯౬||

ముఖారి*అది

పల్లవి - సామికిసరియెవ్వరే*నాచక్కని

అనుపల్లవి - భామరోతిరువల్లుారివీరరాఘవ|| సామికి||

నెలగరోయెప్పుడైన*నేనెచెక్కినిజేరి

కలగియెటుకలేకయే*చెలియజేరెనంటె

తెలుసుకొన్ననుగాని*యలగిమాగుబలుకక

చలియించగనిండుకుండ*వలెనుండునన్న||..... సామికి||

కదసి నేనేనానిమోచి*గంటిచేసినుతిపున

శుకరియూలగుననే*పడతియుంచెనందునె

అదరీనబోవగించిన*అలసినసౌలసిన

నుదిరాక్షి నాదిత్యమున*న్నుతిబలుచుమునన్న||.....సామికి||

భామరోమామువ్వగో*పాలుడావీరరాఘపుడు

కాముదేలిహూయలుగ*గలసియుండగ

ఏనుగుపవర్తనై న*యాలగుండువోయంటె

ఈమాటెట్లంటివని*యెంతోయుస్సరనేనన్న||..... సామికి||౧౯౭||

కాభోంజిః శ్రీపుట

ప॥సుదినమాయ నేయాస్మాద్దుసుదినమాయ నే * యీ * మద నావ తారుని
నేవమనకుగలిగెనె

స్మాద్దుననిలువుటద్దముబొడగన్నిఫలము * ఈ * ముద్దుమోముజూడ
గలిగెముద్దులగుమ్మ

ఈ స్మాద్దుపూర్ణకుంభ మెదురైనఫలము * ఈ * భూపాలకుంజరుని నేబా
డగంటినమ్మ

ద్విజరాజుల సేవించిన * దివ్యశకునము * ఈ * విజయరాఘవశౌరిని
విడిదిలోగంటి॥౧౯౮॥

ఆనందభైరవి * త్రిది

✓ పల్లవి - హితవుగాడే మోనీకెన్నడైనమాయింటికి *
బతిమాలినరావుగోపాల

అనుపల్లవి - సతమై తివరియిడు * సరసిజాతములలోన
ప్రతిలేదనియుంటి * గోపాల హిత

నీవెట్లజాణవైతివో * నీపై నురలుకొన్నదాని

భావముదెలియలేవు * గోపాల

నావెంటబడెనట్లు * నీవెంటబడకున్న

భావజునికేమాయ * గోపాల॥..... హిత॥

ఏపట్లదయజూడవునీ * వెవ్వరనవే నేమి

పాపముజేసితివో * గోపాల

ఈపుట్టువుబుట్టికెంచి * యితనన్నలయిండు

పాపపుటధి నేమందును * గోపాల || హిత ||

కలసినిన్దు చొ శీతి * గతుల దేలించినను

భరియననోరు రాదా * గోపాల

నలచినావలెనున్న * వనిత లెందఱోనీకు

బలవంతమాముప్పగోపాలా || హితవు || ౧౯౯ ||

పున్నాగవరాళి * త్రిపుట

పల్లవి - అయ్యయో నావంటితొయ్యలి నేచేది * అయ్యలూతగునటరా

అనుపల్లవి - నెయ్యమితొనిన్ను * నెఱుఁచు లేదా

గయ్యాళిభాధన * కాదని రాదా || అయ్యయో ||

ఇచ్చిననమ్మిక * లేమాయనలనాటి

మచ్చికలన్నియు * మఱి చిత్రం

ముచ్చమందులమారి * ముదితననవలెగాని

యచ్చోటనిన్నన * నగు నానాసామి || అయ్యయో ||

కలనై ననీమాట * కాదని లేక

చెలిమికేహితముగా * మెలగుచును

వలచినట్టిన్ను * వద్దికేర్పఱు

పలుకిరించవునీకు * పగదాననటర || అయ్యయో ||

మాలిమిమునున * న్నెలిచముప్పగో

పాలయించలమేల * లాలించగా

లేళిజాలవిరిహ * శాపమగ్ధలమాయ

జాలిబెటకుమీకు * సదసకురాదా || అయ్యయో || ౨౦౦ ||

పురుషవిరహము

శుంతారవము - రూపకము

శల్లవి - అలగియేలయిందువచ్చితి*నయ్యయ్యోయింక నేనేమి సేయుదు
అనుశల్లవి - బిలుకలకొలికిదింతతో నెంత*చిన్నపోయెనో || అలగి ||
జలజాక్షి నాయురమున నేకాని*శయ్యపై నెన్నడుపవ్వళించదు
అలగు నామోవిపానక మే గాని*యన్నముముట్టదు
చెలియ నాపాదములకే గాని*చెయ్యిదేవరకైన మ్రొక్కదు
ఎల్లనాగవిరహ వేదన చేత*నెంతనొగిలెనో || అలగి ||
కలికిన స్నేకానియొగులంగల్లనై న*గన్నులజూడనొల్లదు
ఎలమిన స్నేకానిగుననున*సేమియుదలచదు
శలుమారు నాతో నేకాని ప్రాణ*పదమైన చెలులతోముచ్చటలాడదు
కలకంఠిననుబాసినందువలన నెంత*కన్నీరునించెనో || అలగి ||
కూరిమి నాసామియను గానిమామువ్వ* గోపాలుడనిపేరబిలువదెన్నడు
ఆరూఢిరతికేళితా నేకాని*న్నలయినీయదు
వారిజముఖ సేనిలిగి తేనా నే*వచ్చివేడుఁగానియొగులనంపదు
ఏరితితా ధేనోయెటువలెనున్నదో*యెంతబడలెనో || అలగి || ౨౦౧ ||

నాధనామక్రీయ*త్రిపుట

శల్లవి - ఇంతహాయివంత

అనుశల్లవి - కంఠజనక నారెండు* కన్నులొననీతోపాండు || ఇంత ||
ఆనవాలుజుంటి తేనె*లారగించినివోయెడ
ఆననీయనాధటగా*యంకముగాను

బూనినచెక్కిలి*పుక్కిటాకులందియంది

యానగానానగాతీయ*నైయున్నదిరాగోపాల|| ఇంత||

కలపముపన్నీరుజాతి*కదంబమున్నైవిండ

నలదుకొన్నావుగాబోలు*నందముగాను

కులుకుగుబ్బలనురెండు*గుమ్మికాగిలీయబోవ

జలువవాసనలువెద*చల్లిరామువ్వగోపాల|| ఇంత||

ఎన్నిమంచులిడితివో*యెంతనుచువిన్నవించు

జిన్నదాననీమాయల*జిక్కితిలేరా

నిన్నుజూడజూడగ*నేడునాతమిమితి

తిన్నగానెందైనతవిది*దీరదుమువ్వగోపాల|| ఇంత|| ౨౦౨||

తోడి*జంపె

✓ పల్లవి|| ఇందుకేపగజేసెనా*కమలజుడు* యికనైనలెస్సవాసునె||

అనుపల్లవి—అందుకందుకుచెలులు*నమరికితోనున్నారు*

చందమామచల్లనుండెనా*దైవమా|| ఇందు||

బలిమితోనేనుంటినా*భాగ్యములు* తెలియలేకపొమ్మంటినా

కలకంఠిరోవినవే*కంటికలలోదాని, చెలువుండెలచేరకున్నావో, దైవమా

పగవారితోగూడెనా*సామిమనసు* పాలుబోయినీల్లాయెనా [ఇం||

చగురుబోగిరోవినవే, దిన్ననాచిచ్చినబాస, పగలెల్లవాదాయెనా, దైవమా

మ్రొక్కుమంటెమ్రొక్కినైతి నా* నేనిటుల* మోముజిన్నజేసుకొంటినా||

చక్కెరకెమ్మొచ్చి, చాలదయతోరాగ*దక్కనిమువ్వగోపాలుడు, నేను

ఇం|| ౨౦౩||

మోహన*చాపు

పల్లవి— ఇద్దరికిసరివలపులాయె* నెవరికై నవశ*మా

అనుపల్లవి— ముద్దుసిల్లగోవిందునికి*మోహనాంగికి||ఇద్దరికి||

విభుడుపాంచాలభిభుడు*వెలదిపద్మినివంశజాతి

యుభయవాదులనునసులునుమత*లువిదలారతేలిసితేలియలేదు ||ఇ||

కంటిరావింటిగావీరిరూపము*కంటెగంటనుగన్నవారలు

ఓంటియొంటములుచేసియెడనేయ*నోభామినీచేతనాచేతనానా|| ఇ||

నాలుగుజాతులవేళలుదెలిసి*నాతివిభుడుకలసిమెలసి

తేలిందమామువ్వుగోపాలుడె*సిల్లగోవిందరాయుడైనాడె|| ఇ||౨౦||

భైరవి*అట

పల్లవి—ఇటువంటివాడురానేలే*యీలాలగైతే*యేటివేడుకతనమె ||

అ||విటరాయుడచ్యుత*విజయరాఘవుడెంతో*వెలుచునమ్మదానికిఓ

అలివేణిరాగాజూచి*చిలుక*యన్యవచ్చినాడంటెనందు|| [చెలియ||ఇ||

కలికినినాయులుయాయంతిసారుగని*చిలుకనుకండింతువా

యిలలోనయిటువంటి*నుగవారివరస*లెందైనగనుగొంటిరా*ఓచెలి

ఈరాతిరిమాయింటి*పావురము*హెచ్చుతమిగలిగినదీ [యా||ఇ||

సారి నావుపరతి*సల్పితేపలుక*సూరకుండునటవె

యారతికూజత*మాటేమిచి నేనంట*యలికినేనేమిసేతునే*యోచెలి

కలికిరోవిజయరా*ఘవుడులానునేను*గంతుకేలిగూడగ [యా||ఇ||

పలుమారుగిలుకల*కోళ్లపట్టెనుంచముఘలుఘలుమంటెను [యా||ఇ||

మెలతరోయానద్దు*వాపెచినేనంటె*మొనసేనుగూడా

త్రైత యోగపదంబులు

శింక రాభరిణము*చాపు

పల్లవి - ఎవ్వడేయెవ్వడే*యో భాను

అనుపల్లవి-ఎవ్వడే నేను*బవ్వలించినవేళ*

బువ్వు బాణము వేసి*రవ్వ జేసిసోయో||ఎవ్వడే||

గరిత వానికి నేనుసతమా*నన్ను *గడ్డించుపలుకనుచితమా*నా*
 పుగుఱుడూరలేని*ప్రాద్దుమాపటివేళ*సుద్దులదేలించి*ముద్దుబెట్టిసోయో||
 పట్టపగలువాడువచ్చి*బలు*దిట్టగనాయిల్లుజొచ్చి*వా* [ఎ||
 డట్టెనన్నుబెట్ట*బట్టికాంగిలించి*గట్టిగనామోవి* గంటుజేసిసోయో|| ఎ||
 పేదసాదలకిదియూరా*యిందు*చిన్న పెద్దలెవరులేరా*యీ*
 పీఠివారలెల్ల*వింశజూడనెగని*దాదుపెర్యాడి*ధరణిలోలేదాయో|| ఎ||
 వెన్నదిన్నదిన్నతనమా*యల్ల*ప్రే తలగూడినగుణమా*నన్ను *
 గొన్నచుగనివలె*గొంగుబట్టివీసి*రవ్వకుననుచిలిని* రాపుజేసిసోయో|| ఎ||
 నీలమేఘశ్యాముడు *చుంచి*మేలుపీతాంబరధరడు*వాహ*
 లీలబదియాటు*వేలగోపస్త్రీల*నేలినమువ్వగో* పాలుండనిసోయో ||
 [ఎవ్వడే||౨౦౬||

కాంభోజి*ఆది

✓ పల్లవి-ఎవ్వగగజూచినాడే*యిరితిరోనన్ను

అనుపల్లవి- జవ్వదిమువ్వగోపాల*సామినాచర్తముతెలియక||ఎవ్వరే||
 మానగలేని*చునసుభ్రమలే | కానగలేని*కపటపుబాలా|
 తానేయింటిక్కి*దాగగనేలా | ఏనుగనెక్కి-దిడ్డి*నికదూరగనేలా|| ఎవ్వ||
 కదసిదిగులుతో*గతిగూడతమి | సకచుదమైయాన్న *సామియితడేమి |

తుదమొదలై న నేమి*దొడ్డుకొంచ మైన నేమి । చదువక వేయింటిపె*జ

నాజమాకేమి || ఎవ్వరిన్ని

పరిపరివిధముల*బడతానైమందు । సరసవిరసమైతే* సామి నేమిందు ।

మరుకేళి క్రొత్తలాయె*మామువ్వగొపాలుపొందు | యిరిగెదిమీదిరుదె*

యపుడెకూడియుందు || ఎవ్వరిన్ని ౨౦౭ ||

కల్యాణి* త్రిపుట

✓ పల్లవి - పలాదయ నేలరా* నేనీకుబలదాసా ||

౧. అనుపల్లవి - చాలావలచినానురా* గోపాలప్ర ||

దనువీయపు నామీనీకింత* చలమేలరా

ననువంటిదినీకువంత* గోపాల || పలా ||

తిరితీపెలజేసేపు* తల వాయింటికిరావు

కరుణతోననుజూడవు* గోపాల || పలా ||

శ్రీనిధిమువ్వగొపాల* చెలులలోననుజాల

లాలించియేలితివీలీల* గోపాల || పలా || ౨౦౮ ||

ఎదుకులకాంభోజి రాగము* అటతాళము

✓ పల్లవి - పలముగ్ధగోపాల* యీచలమేలరా ||

విరహమునేదాళి రా* మదినునికిపుడేవేళ రా* నిన్నెడ బాయజాలగాప్ర ||

నెనుననినుఘన-మనినమ్మిలి-నిన్నేమేరా- మ్రొక్కెనీ-చనువీరా-కొగి

లించవ-ద్దనమేరా-కొఘమేల్గి-క్కునరారా || ప ||

అందునిందుని-న్నందగ త్రైనిగా-సిందురా-ఆచెలిమాటలు-విందురా-యి

ప్రసాదినీమన-నగరా - " "

బలుచెలిమినినిను.గలసితినంతే. పలుకావు.మునుపటివలెనే.యథుకపు. క
సూరినాపై.జిలుకపు.మాటలకై న.నథుకపు|| యేలమువ్వగో || ౨౦౯ ||

కల్యాణి*జంపె

పల్లవి—ఓయమ్మవీరెంత*యోర్వజాలరమ్మ

అనుపల్లవి—సోయగమునదుపాకికృ*మ్మడు నేనుగూడియుంటే||ఓయమ్మ||

పంటికొద్దివామోవి*పైవిభుడునొక్కీన

గంటిజూచినవ్వే*నాకలికి

జంటబాయకనాతోము*చచ్చటలాడవద్దని

కొంటెతనమునగనరు*కొనియెనామగువ|| ఓయమ్మ||

బల్లివానిమోవివామోవి*పైనుంచగాజూచి

దత్తిగాదవియె*నాతరుణి

హత్తిమోవితోమడుపు*లందీయవెఱగంది

యిత్తరియివిగాకదయలని*యెనాయింతి||

ఓయమ్మ||

వన్నెమీరువిభుడునా*వద్దికిరాగానే మ్రొక్కితే

ఎన్నివేర్చెననియె*నాభాను

నన్నుగూడితుపాకికృష్ణ*నగనాభుడాదరించితే

తన్నుదిట్టుకొనియెనా*తామరసనేత్రి||

ఓయమ్మ|| ౨౧౦ ||

ముఖారి * చాపు

పల్లవి — కావలెనమ్మనానికట్లా*కంబుకంటి||కా||

అనుపల్లవి— ఈవేళమువ్వగోపాలుచో*నావద్దజేసినవింతలకెల్ల||కా||

మందలమారడిమాయజలి*యెంచుబొగడలేసగమను

అందుబోవద్దని నేనంటిచేబట్టుక

సందెజామువేళబోయి సరగదానిల్లుజొచ్చితే

ఇందెలవచ్చితివంటిది యెన్నైన బాసలిచ్చినదట॥

కావలె॥

మగువ నేటికిటువంటి వానికి దగు నేకొమ్మ

పగలు రేయిమునుపువద్ద బాయక దానితో నె

నగవు లెక్కడనయము లెక్కడ నన్నాడుకొనేదెక్కడ

ఇగురుబోణినామదిలో నీసులుదీగ నేసినది॥

కా ॥

మొన్నటి నేగములెంచక నేను మొదలమువ్వగోపాలదేవుని

ఎన్నిక జేసినామదిలో నే ప్రాప్తబాయక

జెన్నుగరతులగలసి మెలసి దిత్తిమురాను సేవజేసి

కన్నెరో నేమించుకొన్నదెంచక గ్రక్కనదానింటికేగినతడువ॥ కా ॥

ఎదుకులకాంభోజి * లట

[౨౧౧

✓ పల్లవి - కొపమురాదాయెవ్వరికైన

అ॥ బాపురేమువ్వగోపాలునిచెలి కాడు * చేపట్టిన మొదలు * చెప్పండి

లింగ * డాపయింటిలోద * న్నాడుకొన్నదివింటె॥

కొ॥

నాటి నాటికి వాడు * నావద్దికి వచ్చి

వాటముగామూగ * వానివలె నెనాతో

మాటలాడక యల్లా * మగువయింటిలోనైతే

ప్రేటుగజ్జెలేతంబూర * మీటివంతపదాలెయదిగాక

మీటుజాతులెల్లా * మెలతయింటిలోనైతే॥

పరిసరాని కో

నరియసాగసుగొ*రింతయినలేక

వరిసకువాడిందు*వచ్చియించుబోతె

బుగుసురుమాలె*బోడితలకుబొందుమల్లె*

॥ కొ ॥

విరులుచరా*లెయిదిగాక*సరిగదుప్పటివల్లెవాటుతోబోతే

చెలుపుడుచక్కని*చెన్నందిలింగమ

అలుకజేసిమగ*వానివలెనునాతో

గలసియిప్పుడల్ల*కిలికియింటికిబోతె

గళిరివములెపావురంపలు*కులెయిదియునుగాక

అలివేణివేణిదాని*కిళుకువాడైయింటె

కొ ॥ ౨౧౨ ॥

కాంభోజి*ఆది

✓ పల్లవి - గిలిగింతలయ్యారనాసామిచ*క్కిలిగింతలయ్యార

అనుపల్లవి - గిలిగింతలయ్యార*కిలికివిజయరాఘవ

మొలకచన్ననీపంటిమొనెనునొక్కకుమల్లెగి

కురులుహడనిదిరుత*పరువానెనన్ననీ

వరులుమరులుజేసి*నెన్నలయించుచు

విరువాడశయ్యపె*మరువినుం త్రములచే

బరిపరివగవంత*పలుకునాచెప్పొక్కె.....గి

పలుప నేరివిలేత*వయసునెన్నునీ

పలుకులనేసొక్కు*జల్లికళరేచుచు

మొలనూలుగూసిసోకి*ముడిలోపలచెయ్యవేసి

అక్కర తెలియనియరవిప్రాయాన
 దక్కనదయవానివలె*దప్పుమ్రొక్కలుమ్రొక్కచు
 బక్కలోనేపవలింతి*బాసలెన్వైనజేసే
 అక్కనజేర్సిలోతోడ*యంచునొక్కేవు.....౧౧-౨౧౩॥

ముఖాగి రాగం*ఆది

పల్లవి—శనది శమువచ్చినటుల*దయసేయకనవే ।

అనుపల్లవి—పనజాక్షిరోమామువ్వగో*పాలుడైననాసామిది॥తనది॥

చెలినివేడుకున్నాడట*చెయ్యెత్తిమ్రొక్కేనాడట

అలివేణితోనన్నెమేమో*అనుకున్నాడట

నలిసంతికిగుడివాకిట*నమ్మికిలిచ్చినాడట

జలజగంధివిభుడెందై నాలె*సెయ్యండితెచాలునే॥ తనది॥

తోడరియ్యానికుజూచితె*దోషమువచ్చునెనట

చడతివద్దమీసముచువ్వి*పడుగుకొనెనట

తడయకనాపేరుజెప్ప*పుడకద్రుంచివెచెనట

అడుగులోవేయిగుణములయితె*అతిదిగ్గనెవరితరమే॥ తనది॥

మోహనాంగుమనస్సదోలుత*మోససోయికూడెనట

ఆహరిసాక్షిగయికన*న్నంటుకొడట

సాహసురాలననినించు*పభలోవాడుకొన్నాడట

న్నేహమునాటియుండి తె*చెలుపునికెడయవచ్చిన॥ తనది॥ తము ॥ ౨౧౪॥

అహిరి రాగం*ఆది తాళం

పల్లవి—తాళ గానము ౧౧౪౪

అనుష్టుప్—తాళ గాదుగదమ్మ*తరుణీనాసామినిబాసి|| తాళ||

చన్నెవిగుగుపగడము*వంటివారిపాదములెన్నడు

కన్నులనొత్తుకొందునో*కలికిరొయిపుడు||

తాళ||

మురువైనవారిముద్దు*మోముకిన్నులజూడక

చరితాపమెట్లదీరునె*మరుబారిచేతను||

తాళ||

అతివెరొమువ్వగోపాలు*డైనశ్వేతవరాహుడు

రణితేలిగూడుటెప్పుడో*గతమింటివలెనె||

తాళ|| ౨౧౫||

హుళేనిగాగము*అటతాళం

ష్టుప్—తెలిసెనెవగులేనిజాడలు*తేటతెల్లమిగను

అవలకునిలుపుమీమాటలదేమి*వచ్చెమువ్వగోపాల*నాసామి|| తెలిసె||

మనసుకలిగితెదినమొకసారి*నూయింటికిరానాయొకసారియెంతో

చనువుమీరకొగలింబిస్తున్నడి*సరసమంచుగోవా

శనివిదీరలాలింబిక్కూర*తావిమడుపులీవా

శనువునీదనినమ్మికజేసిన*తచ్చనలేకానికొంచకాడవా||

తెలిసె||

డోరిదాకసోయివచ్చేననియూరితెయరలేదాఅయి

దాగుదినములందుండిమోమొక*సారిచూడరాదా

వారిజాతీహితవైతెనేమి*పేరుతలచనీదాక

న్నీగునుంచినయమగువకుమన్నది*నీతోనెకాదామరియాద || తెలిసె||

గూడియుండలెదానను*గూడికూరిమితోనీపూ*యిపు

రాడకాడయేమేమొకలచుక*యంతరంగమీపు

జోడుబాయలేరనిబలిమానితె*నేడవలననేపువా

యూహవారక సత్యము సేయుట * యింక దేసినావు మంచివాడవు॥ తెలి॥

బిలహరి * ఆది

పల్లవి— తొయ్యలి నావిభుడెవ్వ తెన్నెనా * దోడిదెమ్మను నా
అ—వెయ్యెన నామున్నగో పాలరాయడీ * వెలదులకుజిక్కునా॥ తొ॥
కొలుపునన్నయప్పుడొక్క తె * గుబ్బలుగాన రాబయ్యెదదోలగించి
యెలమతనదేవునికిన్నులజూడ రా * నీయరాదే మొయెంచి
వెలదులుచముఖాచనున్న వారిని * వినగనొత్తిముందర
నిలచితఘకుజాపులజూచి తేతను * నిలువర మెంచక॥..... తొ॥
శీవితోడెలున రాయుడె యున్న * యావేళదెలిసిముందునిలిచి
సేవకువచ్చి చేయెత్తి మ్రొక్కి * చిత్తానభయములేక
నొవ్విసెదంతము లుంచిన వారిని * ముక్కన వేలుండిబొమలునిగుడించి
కొవరముననడవంగితిమ * క్రమమువిచారించక॥..... తొ॥
నూంచివారివలె నేతను * మాటలకులొనొనంట
చంచలాత్ములుగుంపులుగూడుక * పరసములాడుకొంట
పంచబాణుని కేళినన్నముప్పగో * పాలునినాడియుండి
మంచుకుబెట్టినవగలిం తేతను * మనసునుర్ప మెంచక॥..... తొ॥ ౨౧౭ ।

కౌరి * ఆది

పల్లవి— నేరమాకొమ్మా వాడెందుకే * చేరరాడన్న
అ—వారిజముఖముటు * వలెననుభవముల. ధాగుణిపతి. నిలచినయప్పుడె॥
మాలిమియనుతన. లాలన చేరతి * వేళలోనడిచిన * వింతలుగలచుక [నే॥
వాలోనే నేనవ్వుచునుండగ * వేళదెలిసినన్న * వించనైతినట ॥ నే॥
• చెలునా..

తలచుకన్గిన*తలవంచుక*తా*విలిదియడిగిలే*చలుకన్గినట|| నే||
 మనసుకరుగనా*మర్మములంటుచు*పెంగొలితమకంబా*ననుగలయగం
 గినసేతుపాకుల*కృష్ణునితోనే*దవిచీరలే*దవిచలికితినట|| నె|| ౨౧౮ ||

వరాళి*అటశాళం

చల్లవి-ప్రాద్దుపోదునిదుగరాదు*పొలతి నెడబాసినది మొదలు
 అనుపల్లవి-తద్దయుపాపజాతి*దేవముపగపాధించెనమ్మ|| ప్రాద్దు ||
 అనలుకొనలు బారినట్లు*మనసు*మనసు నెనసించాల
 పెనుసుకొన్న చెలిమన్ననలుం*చినదినమునుతినేయక||.....ప్రా||
 అరుపుమురుపుగలిగిన*చిత్తరపు*వెరపుప్రతిమవలెను
 ఉరవిరవయియున్నచెలివి*మరువ వెరపుగాననకట||.....ప్రా||
 పలుకుపలుకులనుదేనె*కాలుకు*పలుకనట్టిచెలువ
 యలసిపొలసిమువ్వగోపాలు*కిలియగనునాచెలివిబాసి|| ప్రా|| ౨౧౯ ||

గౌళిపంతుగాగం*అది

చల్లవి-మరచినాడటయేమె*మగువాహా

అనుపల్లవి-అరిమరిగలవా*అడుగరాదిటయిపుడు||ను||

నీళ్లకు నేబోయినదెగురుతు*నీరటిరేపుననులచినదెగురుతు
 గొల్లెము మీటినదెగురుతు*నన్ను*గులుకుగుబ్బలుజూపుమనితా*
 గులికినదెగురుతు||.....చ||

వెలదివేడుకొన్నదెగురుతు*వేడుకతోజేతినుడుపువినరినదెగురుతు

తలయూచినవ్విసదెగురుతు*పాసి*తాళజాలనేనని

తాననినదెగురుతు||.....మ||

పలుగాల్లుమోపిపెన్నుంచినదెగురుతు*అలుముకమువ్వగోపాలు*
 దెగురుతు

నమః పృథ్వీమైశ్వర్యే శాశ్వతమైశ్వర్యే

సలిపినదెగురుత్తు..... మృతిం

రీలాంబరి*జంపె

పల్లవి—మాటలచేతదీరునా*బోటి

అనుపల్లవి—పాటిమామున్నో*పాలుదెకిననోటి॥ మా॥

గ్రతు—చరన్మవిభుని*గదిమి వాని

దిక్—ందుకొనిమోచిపంబ*చదిమి నా

కుక్—రదీరగుబ్బలరో*న్నదిమి వాని

ప్రపంచనిలైననుచు*అవకమున్నదివ రిన్..... మా॥

కృతరాదుమోహనా*పలికినంబువా

స్థునిడిచివానికె*కలికిభునదిల

జ్ఞేవేయగున్దు *కిలకిమోహ

మృత్యుతాళగవచ్చు*విభుతనాంబటివెలికి..... మా॥

జాలరోమున్న*హాహతను

నిలనిదెంచగన*పుల్లనున్నరతగేరి

దైవిందినదె*నాలుగుజాములు

కాలుగంబిరోకిదలి*వలెనున్నవామేలు..... మా॥

జైరవిరాగము*అది

పల్లవి—మానీదరోచేరరమ్మాదిల్పువాని*మారి నుటివారిమ్మ

అనుపల్లవి—పూనిదానిప్రాయశనుభవిపగలేరి*

పురుషుడేటిపురుషుడే*యోదెటియారో* మారి

సైబలులుదంగిరముననడి*చేడుచేడు

చిన్నలువేరయిదిరుగువు నవ్వునిదిత్త మేటివిత్త మే
 పన్ను శాంగిరోక నునైగ సేయనియట్టి*సరసమేటిసరసవే
 శన్ను గానివర్ణంపగ లేనట్టి*చదము లేటిచదములేయో చెలియారో॥నూ
 విరపాన్ముపైసోలి వేగింప వేనట్టి*విరిహమేటివిరహమే
 కరికుంభములబోలుకుచములపైగోని*కరిములేటికరములే
 తిరితీపుతోజాలతమక మెచ్చనియట్టి*తనువులేటిగనవులే [రో॥మా
 విరిగొన్నవిధముననధరమాననియట్టి*పెదవులేటిపెదవులేయో చెలియా
 నీవేనా ప్రాణవాయుకియనియెంచని*వెనరులేటివెనరులే
 చవుసీతి బంధమువిధము తెలియనట్టి*చదువులేటిచదువులే
 కవులకుబహుమానమియ్యగ లేనట్టి*కీమి లేటికలుములే
 యవుననిమువ్వగోపాలుడుమెచ్చని*యందమేటియందమే॥

యో చెలియారో॥మానినీ॥

కాంభోది*ఆది

శల్లః-రారామాయంతికి*రాత్రినిన్ను*

మారామారమన్నదిరా॥రా

అనుచువి-రారామారమణికు*రాయాభాగములంపె*

లేరానినుగోరిమరు*లూరియన్నదిరా॥..... రా

శరకుకాపులగలమొలకారాయణికి*తలపోసిమాడగదగియున్నది
 పిలికినపైమాను*లులుక గాయకాభాగములదానిలేకరు నలూలుకు

మారా॥ రా

మందగమననుపేరు*తెలియోనేలత*అందముజూచిపై కొండువుర
 చందముగాది* సుందరమారామా* సుందరాంగినికెదురికా

మాది

శ్రీ స్రవ్యపదంబులు,

శ్రీ విధులు * బర వియన్నదిరా * శ్రీ జోలానీ కెప్పులామోరె

[గొన్నదిరా || రా ||

దానితోచల * మేలరామున్నగొ * పాలామేలతడ * వేలజేసేపురా ||

రా రా మాయింటికి || ౨౨ ||

అనందభైరవిరాగం * ౨౩

శల్లవి - రేపువ శువు గానిపోగా * నేటికి తాళి * రేపువ శువు గానిపోరా ||

అనుపల్లవి - రేపువ శువు గాని * గోపాలనానామి * నాపై నిలలమిర *

రాపు సేపుబమేల || రే ||

శాశిరపగ లొక్క నీరూ * నన్నూ * రిన్ను * తెవరాయి : బివారు

సాబుదిప్పేరు * మొవ్వాదిచ్చివాని

నాతెరాతమహదొ * వద్దూ నేటికి తాళి, రే ||

నగువాడై ననుగూడి * నీవి * నగుకేళికల సే మెద్దులివి

మరియూగిలిగిన * నీవు * వై

శేరిచిరూడరతలుపు * తెల్లనారెనుతూర్పు || రే ||

రాపు సేయక వాతోపోరా * నన్నే * రతి నేలినమువ్విగోపానా

కోపగించపోయేపు * కొనినానాయనివు

తాపామణిలరా * దయతోగలసిపోరా || రేపువత్తుపు || ౨౪ ||

ముఖారిరాగం * ౨౫

శల్లవి - శబ్దైతల్లితిరగె

అనుశల్లవి - పాట్టుతోయినడాక * సుద్దులెతలజెన్నుక * శశి

చిప్పిలుమోలితేనె * నాన విమ్మని * జేతులెత్తి మొక్కిరానా

శిప్పుగామరుకేలి * కెప్పుడెప్పుడనా

లిప్పుకేళానికెముడి * విప్పగానుదెలియలేక, మి

